

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Gədəbəyin
sabiq icra
başçısına
ölkədən
çıxmaq
yasağı
yazısı səh.7-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 14 sentyabr 2018-ci il Cümə № 193 (7082) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Bakı sabah keçiriləcək möhtəşəm parada hazırdır

Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin hərbi paradada birgə iştirakı gözlənilir

yazısı səh.3-də

Deputatdan Xəzər sahilində villaları olanlara ilginç çağırış

yazısı səh.6-də

İsrailin müdafiə naziri Bakıya gəldi

yazısı səh.3-də

Hüseyn Abdullayevin işində yeni fiqurantlar

yazısı səh.5-də

Avropa Şurası yenə qarşılıqlı yolunu seçir- «Maqnitski aktı» gündəmdə

yazısı səh.8-də

Məşhur azərbaycanlı iş adamı Rusiyada axtarışa verildi - şok təfərrüat

yazısı səh.10-də

İranlılar Bakıya axışır və ev alırlar

yazısı səh.11-də

Qubad İbadoğlu "ABŞ-a birdəfəlik gedib" xəbərindən danışdı

yazısı səh.12-də

Öcalan daha PKK lideri deyil?

yazısı səh.12-də

Sosioloq "Gallup"un Azərbaycanla bağlı sorğusunu savadsız adlandırdı - səbəb

yazısı səh.13-də

İsmayillının keçmiş prokurorunun məhkəməsi başlayır

yazısı səh.14-də

GMI sədrindən marixuana açıqlaması

yazısı səh.14-də

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA MÜHARİBƏ ELAN ETMƏSİNİN PƏRDƏARXASI MƏQAMLARI - DÜŞMƏN QORXU İÇİNDƏDİR

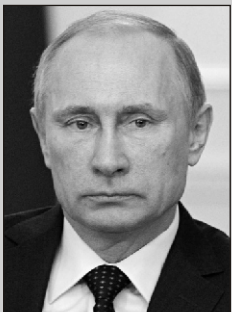
Paşinyan diqqəti daxildən yayındırmaq üçün yeni plan qurub; **politoloq:** "Təlimlərin "ssenarisi" Ermənistanın sərhədlərindən kənarda yazılıb"

Xəzəri hasarlayanların işi məhkəmədə

Söküntü ilə bağlı qərardan sonra kimlərin başı ağrıyacaq? **Deputat:** "Dəniz ətrafı ərazilər 3 prinsip üzrə təsnifatlaşdırılmalıdır"

yazısı səh.4-də

Putinin səfəri öncəsi "5 rayon" iddiası

yazısı səh.4-də

Sabiq nazirdən Ziya Məmmədova xəyanət suçlaması

yazısı səh.7-də

Milli Şuradan İlqar Məmmədova ağır ittihamlar

yazısı səh.5-də

İlham Əliyev Arif Məlikovu "Şöhrət" ordeni ilə təltif etdi

Prezident İlham Əliyev Arif Məlikovu "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd olunur ki, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında xidmətlərinə görə Arif Cahangir oğlu Məlikov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

Azərbaycan Prezidenti Arif Məlikovu 85 yaşı münasibətilə təbrik edib.

Neft niyə bahalaşır?

"Dünya bazarında neftin 1 barelinin qiymətinin 80 ABŞ dollarını keçməsi İran və Venesuelanın neft bazarını tərk etməsi ilə bağlıdır.

Bu barədə Beynəlxalq Energetika Agentliyinin (BEA) sentyabr ayı üzrə hesabatında bildirilir.

"Neft bazarında vəziyyət kritikdir, İran və Venesuela hesabına əldə edilən nefti digər ixracatçıların hesabına təmin etmək çətin olacaq. Venesuelada gündəlik neft hasilatının həcmi ilin sonuna qədər 1,24 mln. bareldən 1 mln. barelə düşə bilər. Bundan başqa, qarşıda 54 gün ərzində İrandan neft alan ölkələr sanksiyaların təhdidi altında idxala davam edib-ətməyəcəklərinə qərar verməlidirlər. Liviyadakı münaqişələr də yenidən başlaya bilər", - deyir o, qeyd edib.

Metropolitenin mühəndisi iş başında dünyasını dəyişdi

Bakı Metropoliteninin əməkdaşı iş vaxtı dünyasını dəyişib. "Report" xəbər verir ki, metropolitəndə mühəndis işləyən 61 yaşlı Vaqif Mikayılov "İnşaatçılar" stansiyasında işdə olan zaman keçinib.

Onun ürəktutmasından öldüyü bildirilir.

Türkiyənin Rusiyada yeni səfiri təyin edildi

Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyi Rusiyada yeni səfir təyin edib. "Anadolu" xəbər verir ki, sözügedən ölkədə 2016-cı ildən etibarən çalışan Hüseyin Diriozün əvəzinə XİN-in Konsulluq Xidmətinin başçısı Mehmet Samsar təyinat alıb.

Qeyd olunur ki, əvvəllər M. Samsar Ukraynada səfir işləyib.

Bakıda 31 dərəcə isti olacaq

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Mülayim cənub küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 19-23, gündüz 27-32, Bakıda gecə 20-22, gündüz 29-31 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 763 mm civə sütununa yüksələcək, nisbi rütubət gecə 60-70, gündüz 40-45 faiz olacaq.

Abşeronun şimal çimərliklərində (Sumqayıt, Novxanı, Pirşağı, Nardaran, Bilgəh, Zaqulba) dəniz suyunun temperaturu 23-24, cənub çimərliklərində (Türkan, Hövsan, Sahil, Şıx) isə 24-25 dərəcə isti təşkil edəcək. Mülayim cənub küləyi əsəcək.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

"Bu məhkəmə iddiası fikir və söz azadlığına dözümsüzlükdür"

Aslan İsmayılovun "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı iddiası ilə bağlı məhkəmə başlayıb

Sentyabrın 13-də vəkil Aslan İsmayılovun "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı iddiası ilə bağlı məhkəmə prosesinə baxış keçirilib. Qeyd edək ki, iddiaçı Aslan İsmayılov "Yeni Müsavat" qəzetinin 16.07.2018 tarixli sayında dərc olunmuş məqalələrdəki məlumatların özünün şərəf və ləyaqətini alçaldan və işgüzar nüfuzunu ləkələyən, məlumatlar hesab edərək məhkəməyə müraciət edib.

İddiaçı "Yeni Müsavat" qəzetinin redaksiyasından və digər cavabdehlərdən 50 min manat tələb edir. Məhkəmə prosesində ilk olaraq Aslan İsmayılov çıxış edərək qeyd edib ki, "Yeni Müsavat" qəzetində iş adamı Mürvət Həsənlı tərəfindən onun barəsində əleyhinə açıqlama və müsahibələr dərc edilib.

"Yeni Müsavat" qəzetinin nümayəndəsi Vaqif Hüseyinli isə çıxış edərək bildirib ki, ilk olaraq Aslan İsmayılovun özü iş adamı Mürvət Həsənlının əleyhinə qəzetə müsahibə verib: "İlk olaraq 2016-cı ildə Aslan İsmayılov adı çəkilən iş adamının əleyhinə müsahibə vermişdi. Qəzetimiz KİV haqqında qanuna uyğun olaraq, məqalədə ittiham olunan qışı tərəfə də cavab haqqı tanyıb. Beləliklə, qəzetimizdə hər iki tərəfin mövqeyi dərc olunub. Bunun üçün iddiaçı Aslan İsmayılov qəzəblidir. Qanunlarımız da hər kəsə eyni platformada özünü müdafiə etməyə haqq verir.

Xatırladaq ki, bundan əvvəl Aslan İsmayılovun sözlərini

çatdırma bildiyi platformalardan biri də məhz "Yeni Müsavat" qəzeti olub. Qəzetimiz dəfələrlə onun müdafiə etdiyi məhkəmə işlərini işıqlandırır, onun fikirlərini dərc edib. İndi sadəcə olaraq növbəti prosesdə qarşı tərəfdə duran şəxsə cavab haqqı tanımağımız Aslan İsmayılovun nəzərində şərəf və ləyaqəti təhqir etmək kimi qiymətləndirir. Halbuki, bundan əvvəl də qeyd etdiyim kimi, məsələ ilə bağlı ilk olaraq Aslan İsmayılov özü qarşı tərəf barəsində ağır ittihamlar səsləndirərək, qəzetimizə müsahibə verib. Beləliklə, "Yeni Müsavat" qəzeti Mürvət Həsənlının cavab haqqı olaraq Aslan İsmayılova bağlı fikir bildirməsinə qarşı tərəfin münasibətini fikir və söz azadlığına dözümsüzlük kimi qiymətləndirir və onun iddialarını əsassız hesab edirik".

Aslan İsmayılov Mürvət Həsənlının barəsində ağır ittihamlar səsləndirdiyini etiraf edib: "Mənim təkçə "Facebo-

ok" səhifəmdə 1 milyon izləyicim var. Qəzet və yaxud saytların sosial şəbəkədə paylaşıldığı xəbərləri əgər 3-4 nəfər izləyici bəyənsə, mənim məlumatlarım 3000-4000 min nəfər bəyənlir. Yeni "bəyənmə"lərimin sayı qat-qat çoxdur. Mürvət Həsənlının gördüyü işlər barəsində də defələrlə internet resuslarında, sosial şəbəkələrdə də danışıqlarım, videoaçıqlamalarım olub. Bununla belə "Yeni Müsavat" qəzeti mənim müsahibəmdən sonra Mürvət Həsənlının də mövqeyini dərc edərək, onun kimliyini araşdırmaqlıydı ki, onun da rəyini vermək olar, ya yox".

Daha sonra qəzetin nümayəndəsi yenidən çıxış edərək qeyd edib ki, iddiaçı təzminatla bağlı iddia qaldırarkən, qanuna əsasən sübutları, əsasları olmalıdır.

Qeyd edək ki, növbəti məhkəmə prosesi oktyabrın 5-nə təyin edilib.

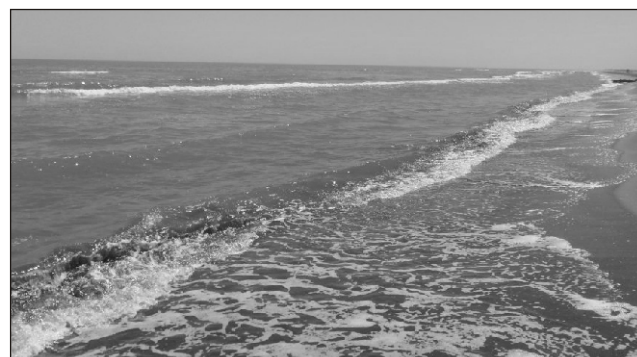
□ Xəlida GƏRAY
"Yeni Müsavat"

Xəzər dənizinin səviyyəsi sürətlə aşağı düşür

Son 3-4 il ərzində Xəzər dənizinin səviyyəsi sürətlə aşağı düşüb. Bu barədə AMEA-nın akademik H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutundan məlumat verilib.

Bildirilib ki, qeyd olunan müddətdə Salyan düzünün dəniz sahilində ərazilərində relyef xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, dəniz Züd-Ost Kultuk körfəzi sahillərində 1200-1500, bəzi sahillərdə isə 200-300 m-ə qədər geri çəkilmiş və nəticədə, geniş ərazi kontinental rejimə keçib.

Dənizin geri çəkilməsi ilə yeni yaranan landşaftların evolusiyası, struktur-dinamik xüsusiyyətləri öyrənilmiş və 1:25000 miqyaslı xəritə tərtib edilib. Məlum olub ki, dəniz altından çıxmış ərazilərdə şiddətli dərəcədə şorlaşmış tipik yarımsəhra və səhralaşmış landşaftlar əmələ gəlib. Məlumatla görə, dənizin geri çəkilməsi ilə qurunun içərilərinə doğru iqlimin yumşaldıcı təsiri zəifləyib. Xəzər dənizinin Salyan düzündə, Kultuk və Qızılağac körfəzi sahillərində sürətlə geri çəkilməsi təbii landşaftlarda aridləşmə və səhralaşma meylini gücləndirəcək və sosial-iqtisadi sahələrdə ciddi fəsadlara səbəb olacaq.

Coğrafiya İnstitutundan bildirilib ki, Kür-Araz ovalığında landşaftların struktur-ərazi dinamikasında suvarma sistemlərinin və su anbarlarının rolu böyükdür. Son zamanlar iqlimdə baş verən dəyişmələr ən tez reaksiya verən kiçik çayların quruması hövzə landşaftlarında səhralaşma meylini gücləndirib: "Məsələn, Bolqarcay üzərində yaradılmış su anbarında son 6-7 il ərzində su yağmaq mümkün olmamış və hazırda su anbarı öz funksiyasını itirib".

Qeyd olunub ki, Kür dağarası çökəkliyində bəzi qurumuş göl və bataqlıq sahələrinin su rejimi kollektorlar hesabına bərpa edilir. Bu isə yolverilməzdir. Çünki kollektorların suyu kimyəvi cəhətdən təsərrüfat üçün

yararsızdır. Quraqlığa qarşı bu cür mübarizə gələcəkdə Kür-Araz ovalığında şoranlıqların və bataqlaşma sahələrinin artmasına və son nəticədə, səhralaşmış yararsız torpaqların genişlənməsinə səbəb olacaq. (Report)

Son zamanlar Kür çökəkliyində pambıqçılığın sürətlə inkişafı kimyəvi dərmanlardan istifadəni intensivləşdirib. Nəticədə ərazidəki qrunt sularında və onlarla qidalanan kollektorlarda zəhərli kimyəvi elementlərin miqdarı artıb. Bu da kollektorların suyundan hər hansı bir məqsədlə istifadəni təhlükəli həddə çatdırır.

Qarabağ düzünün unikal landşaftlarından olan Sultanbud saqqız ağacı meşələri acınacaqlı vəziyyətə düşüb.

EUROVISION
SONG CONTEST
ISRAEL 2019

Müsabiqənin keçiriləcəyi şəhər məlum oldu

"Eurovision-2019" mahnı müsabiqəsi mayın 14-dən 18-dək İsrailin Təl-Əviv şəhərində keçiriləcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, 64-cü "Eurovision" mahnı müsabiqəsi Təl-Əvivin yarmarkalar mərkəzində 14, 16 və 18 may tarixlərində təşkil ediləcək.

Təşkilatçıların məlumatında İsrailin "Kan" İctimai Yayım Korporasiyasından ən azı iki namizəd şəhərin təqdimatı barədə xahiş edildiyi bildirilir. Həmçinin Yerusəlim və Eylat şəhərləri nəzərdən keçirilib. Təl-Əviv bütün lazımı meyarlar üzrə kreativ və cəlbedici hesab olunub.

"Eurovision" mahnı müsabiqəsinin icraçı direktoru Yon Ola Sand deyib: "Bütün müraciətlər nümunəvi idi. Lakin biz belə qərara gəldik ki, Təl-Əviv dünyanın bu böyük musiqi hadisəsini daha yaxşı təşkil edə bilər".

Xatırladaq ki, müğənni Netta Barzilya "Eurovision-2018"də qalib gəldikdən sonra İsrail mahnı müsabiqəsinə keçirmək hüququna sahib olub.

Orxan Fikrətoğlu İTV-yə keçdi

İctimai Televiziya və Radio Yayım Şirkəti yeni mövsümdən etibarən daha bir tanınmış telejurnalistlə tamaşaçı görüşünə gəlir.

Qurumun İctimaiyyətlə Əlaqələr Departamentindən modern.az-a verilən məlumata görə, publisist, teleaparıcı Orxan Fikrətoğlu "Halbuki" adlı yeni telelayihədə günün əsas xəbərini şərh edəcək.

Bir sıra uğurlu layihələrin müəllifi olan Əməkdar incəsənət xadimi Orxan Fikrətoğlunu tamaşaçıları artıq İctimai Televiziya və Radio Yayım Şirkətinin efirindən izləyə biləcəklər.

Xüsusilə dövlətçiliyin təməl prinsiplərinin qorunmasına xidmət edəcək "Halbuki" prioritet əhəmiyyət kəsb edən mövzuları İctimai Televiziya efirində daşıyaraq auditoriyanın maarifləndirilməsinə çalışacaq.

Televiziyanın İnformasiya Departamentinin nəzdində yer alacaq veriliş 17 sentyabrından etibarən həftə içi hər gün saat 20:50-də efirə çıxacaq.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 13-də İsrailin müdafiə naziri Aviqdor Libermanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. Bu barədə prezidentin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

AzərTAc xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə İsrail arasında iqtisadi, hərbi, mədəniyyət, turizm sahələrində əlaqələrin inkişafından məmnunluq bildirilib, Aviq-

İsrailin müdafiə naziri Bakıya gəldi

Liberman prezident İlham Əliyev və müdafiə naziri Zakir Həsənovla müzakirələr aparıb

Libermanın ölkəmizə səfərinin əməkdaşlıq işinə öz töhfəsini verəcəyinə ümidvarlıq ifadə olunub. Söhbət zamanı Azərbaycanda digər icmalarla yanaşı, yəhudi icmasının nümayəndələrinin də dinclik və əmin-amanlıq şəraitində yaşamaqları üçün hər cür şəraitin yaradıldığı qeyd edilib, onların ölkəmizin ictimai həyatında fəal rol oynadığını bildirilib.

Politoloq Elşən Mustafayev "Yeni Müsavat"a şərhində bildirdi ki, İsrail dövləti ilə Azərbaycan arasında münasibətlər həmişə isti olub. Hətta zaman-zaman Türkiyə ilə aralarında yaranan soyuqluq vaxtlarında Azərbaycanın Türkiyəyə olan münasibətini bilib-bilə yənə də bizimlə yaxşı münasibətlərini davam elətdiriblər. İsrail kiçik dövlət olsa da regiondakı proseslərdə mühüm söz sahibidir. Yaxın Şərqi məsələsində üzde görünməyə də, bölgənin siyasi ab-havasının formalaşdırılmasında rolu böyükdür: "Cənubi Qafqazda Azərbaycan və Gürcüstan Ermənistanından fərqli olaraq müstəqil siyasət yürüdən dövlətlərdir. Ermənistanın isə həm iqtisadi, həm də siyasi cəhətdən müstəqil olmaması və sərbəst qərarlar vermək imkanının minimum həddə olması səbəbindən bu gün üçün onunla əməkdaşlıq mənasız görünür. Azərbaycan isə bölgədə strateji əhə-

miyyətə malik ölkə kimi müttəfiqlik və əməkdaşlıq baxımından digər dövlətlər üçün çox cəlbedicidir. İsrail də bu istiqamətdə bizimlə əməkdaşlıq edir. Sözsüz, bu səfərin detalları, aparılacaq danışıqların mövzusu, hətta bəzi məsələlərdə razılaşmalar öncədən müzakirə edilib. Söhbət zamanı Azərbaycanın Türkiyəyə olan münasibətini bilib-bilə yənə də bizimlə yaxşı münasibətlərini davam elətdiriblər. İsrail kiçik dövlət olsa da regiondakı proseslərdə mühüm söz sahibidir. Yaxın Şərqi məsələsində üzde görünməyə də, bölgənin siyasi ab-havasının formalaşdırılmasında rolu böyükdür: "Cənubi Qafqazda Azərbaycan və Gürcüstan Ermənistanından fərqli olaraq müstəqil siyasət yürüdən dövlətlərdir. Ermənistanın isə həm iqtisadi, həm də siyasi cəhətdən müstəqil olmaması və sərbəst qərarlar vermək imkanının minimum həddə olması səbəbindən bu gün üçün onunla əməkdaşlıq mənasız görünür. Azərbaycan isə bölgədə strateji əhə-

Politoloq Natiq Miri isə bildirdi ki, Azərbaycanla İsrail arasında dostluq münasibətləri mövcuddur və hər iki ölkə arasındakı ciddi əlaqələr qarşılıqlı maraqlara söykənir. Azərbaycan bu günə qədər beynəlxalq səviyyədə apardığı siyasət və müxtəlif dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla olan münasibətlərində dünyada sülhün qorunmasında mühüm rol oynadığını sübut edib. Eləcə də, Azərbaycan-İsrail arasındakı qarşılıqlı-faydalı münasibətlər dünyada və regionda sülhün, əmin-amanlığın möhkəmlənməsinə xidmət edir: "Azərbaycan İsrail əlaqələri qarşılıqlı maraqlara söykənir və ikitərəfli xarakter daşıyır. İsrail həm də Azərbaycan neftinin ən böyük alıcılarından. Bu baxımdan, İsrail idxal etdiyi neftin 40 faizini Azərbaycandan alır. Azərbaycan İsrailin enerji məhsulları ilə təminatında etibarlı tərəfdaş kimi çıxış edir. Bundan başqa, Azərbaycan

və İsrail etibarlı hərbi tərəfdaşlıq münasibətlərinə malikdir. Azərbaycan İsraildən ən müasir silahlar alır və bu silahlar ərazilərimizin işğaldan azad edilməsində, ölkə sərhədlərinin qorunmasında çox böyük rol oynayacaq. İsrailin istehsal etdiyi dronlar aprelin əvvəlində təmas xəttində baş verən münaqişə zamanı özünü doğrultmuşdu. Azərbaycan-İsrail əlaqələrinin yüksək səviyyədə olması, hər iki ölkənin daxili işi olmaqla yanaşı, ölkələrimizin inkişafına və təhlükəsizliyin təmin olunmasında böyük rola malikdir. Azərbaycanın silah sənayesinin formalaşmasında və ordumuzun müasir silahlarla təchiz edilməsində İsrail əhəmiyyətli müttəfiq kimi mühüm rol oynayır. Məsələnin daha ciddi və real siyasətə söykənən tərəfləri vardır. Belə ki, İsrail Azərbaycan Ordusunun ən müasir silahlarla təchiz edilməsində çox mühüm rol oynayaraq, dostluq münasibətini və ölkəmizin təhlükəsizliyinin, milli maraqlarımızın qorunmasında maraqlı olduğunu ortaya qoymuş oldu".

Ekspertin sözlərinə görə, İsrailə yaxşı münasibətlər Azərbaycana beynəlxalq arenada da kömək edir.

Azərbaycanın İsrailə yaxın əlaqələri digər müsəlman dövlətləri üçün də model hesab edilir.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri Azadlıq meydanında

Bakı sabah keçiriləcək möhtəşəm parada hazırdır

Sabah-sentyabrın 15-də Bakıda-Azadlıq meydanında möhtəşəm hərbi parad keçiriləcək. Parad Bakının 1918-ci il sentyabrın 15-də bolşevik-daşnak silahlı birləşmələrinin əlindən azad edilməsinin 100 illiyi münasibətilə keçirilir.

Möhtəşəm paradda bağlı hazırlıqlar artıq yekunlaşıb. Parada Müdafiə Nazirliyinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin və digər qurumların müvafiq strukturlarının şəxsi heyəti və minik vasitələri cəlb edilib.

Ssenariyə əsasən parad iştirakçıları Bakının küçələrindən Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının öndərliyi ilə 100 il bundan əvvəl Azərbaycan və Osmanlı ordusunun hərbi geyimlərində, süvari və piyada ordu şəklində keçəcəklər.

O cümlədən, helikopterlər və təyyarələr nümunəvi uçuşlar edəcəklər.

Xatırladaq ki, 1918-ci il sentyabrın 15-də Nuru Paşanın rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusu və Azərbaycan Korpusu Bakıya daxil olaraq şəhəri erməni-bolşevik işğalından azad edib. Beləliklə, həm Azərbaycanın müstəqilliyi təmin olunub, həm də ermənilərin və bolşeviklərin Bakı və ətraf rayonlardakı ağalığına son qoyulub. Bakının erməni-bolşevik işğalından azad edilməsi XX əsr Azərbaycan tarixinin ən şərəfli səhifələrindən biridir. Bu möhtəşəm və tarixi qələbədən sonra Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin paytaxtı sentyabrın 17-də Gəncə şəhərindən Bakıya köçürülüb. Beləliklə, Azərbaycanda dövlət quruculuğunun əsas mərhələsinə start verilib.

Bu baxımdan 1918-ci il sentyabrın 15-də Bakının azad olunması Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və qardaşlığı zəminində müstəsna əhəmiyyət daşıyan böyük hadisə hesab edilir.

Səfir: "Bu dəstək Türkiyə üçün qürur mənbəyidir"

"Bakının işğaldan azad edilməsinin 100-cü ildönümü günündə Bakıda Rəcəb Tayyib Ərdoğanın da iştirakı ilə dövlət başçılarının qatılacağı çox böyük tədbirlər keçiriləcək. Bununla da bu ildönümü birlikdə qeyd etmiş olacağıq".

"Trend" in məlumatına görə, bunu Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Erkan Özoral "Bakının erməni-bolşevik işğalından azad edilməsinin 100 illiyi" mövzusunda keçirilən simpoziumda bildirib.

Səfir qeyd edib ki, həm Türkiyə, həm də Azərbaycan üçün 100-cü ildönümün tənənəli şəkildə keçirilməsinin əsas məqsədi baş verənləri xalqa anlatmaq, xüsusilə də gələcək nəsillərə hansı səbəbdən bir yerdə, qardaş olduğumuzu, tariximizdə nələrin baş verdiyini çatdırmaqdır: "Biz bütün həqiqətləri xalqa çatdırmalıyıq. Onlar türkün tarixində utanılacaq heç bir şeyin olmadığını öyrənməlidirlər".

E.Özoral 2018-ci ilin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin müstəqilliyinin elan olunmasının 100-cü ildönümü olduğunu da xatırladı: "Təbii ki, bunda Türkiyənin də payı var. Bu da 1918-ci il 15 sentyabr tarixində Qafqaz İslam Ordusunun Azərbaycan torpaqlarında həyata keçirdiyi əməliyyatların nəticəsində Bakının işğaldan azad edilməsidir. Bu, bizim qardaşlıq münasibətləri baxımından çox önəmli bir yer tutur. Bunun 100 illik bir tarixi olsa da, hazırkı müstəqil Azərbaycanın yolunu açan çox önəmli hadisə olub. Bu dəstək Türkiyə üçün qürur mənbəyidir. Bu şərəfli tarixi qeyd olunması üçün uzun müddətdir hazırlıqlar aparırıq. Bu ilin əvvəlindən səfirlik tərəfindən Qafqaz İslam Ordusunun 100-cü ildönümü münasibətilə bir sıra tədbirlər keçirilib".

Hansı yollar bağlanacaq?

Sentyabrın 15-də keçiriləcək paradda əlaqədar paytaxtın bir sıra küçə və prospektlərdə nəqliyyat vasitələrinin hərəkət istiqaməti dəyişdiriləcək.

Bakı şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polkovnik Vəqif Əsədov bildirib ki, parad Azadlıq meydanından başlayaraq Neftçilər prospekti boyunca keçiriləcək.

O qeyd edib ki, təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə Azadlıq meydanı, Neftçilər prospekti istiqamətində kəsişən bütün küçə və prospektlərdə nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti məhdudlaşdırılaraq istiqamət dəyişdiriləcək.

"Vəziyyətdən asılı olaraq Bakı-Salyan yolunun 14-cü kilometrliyindən, Bayıl qəsəbəsindən, 20-ci sahə dairəsindən, Bayraq meydanından, "Dalğa plaza" kimi tanınan inzibati binanın yanından, Parlament - Mikayıl Müşfiq, Mikayıl Müşfiq - Mehdi Hüseyn, 28 may - Yusif Səfərov küçələrindən, habelə kəsişən digər küçə və prospektlərdə nəqliyyat vasitələrinin hərəkət istiqamətinin dəyişdirilməsi nəzərdə tutulub. Parad tam qurtaranadək yollar bağlı qalacaq", - deyə V.Əsədov vurğulayıb.

□ ORXAN, "Yeni Müsavat"

Sentyabrın 25-də Azərbaycana səfər edəcək Rusiya prezidenti Vladimir Putinin prezident İlham Əliyevlə konkret hansı məsələləri müzakirə edəcəyi hələ tam açıqlanmayıb. Qeyd edək ki, bu, cari il ərzində iki qonşu ölkənin birinci şəxsləri arasındakı sayca dördüncü görüş olacaq.

Yüksək səviyyədə baş tutan Soçi görüşündə də qeyd olunduğu kimi, Bakı və Moskva arasında əlaqələr inkişaf edir və dövlət başçılarının şəxsi münasibətləri bu əlaqələrin perspektivinə müsbət təsir göstərməkdədir. Ancaq Putinin Bakı səfərinin hansı zərurətdən irəli gəldiyi də haqlı olaraq sual edilir. Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri, Avrasiya inteqrasiyası və həmvətənlərlə əlaqələr üzrə Komitəsinin rəhbəri Leonid Kalaşnikov bir neçə gün əvvəl demişdi ki, sentyabrın 25-də liderlər Bakıda sentyabrın 1-də Soçidə razılığa gəldikləri və ya razılaşmadıqları məsələləri müzakirə edəcəklər. Hər halda maraqlıdır, hansı məsələlərdə razılaşma əldə olunmayıb?

Xatırladaq ki, son ayda daha çox müzakirə olunan məsələ Azərbaycanın KTMT-yə üzv olub-olmaması məsələsidir. Bəzi müşahidəçi və təhlilçilər hesab edir ki, Rusiya prezidenti Azərbaycanın bu quruma müşahidəçi, yaxud üzv olması halında işğal altındakı 5 rayonun geri qaytarılması mə-

Putinin səfəri öncəsi "5 rayon" iddiası

Danışıqlar masasında Ermənistanın işğal altındakı ətraf rayonların azad olunması ilə bağlı təklifin olacağı deyilir; **politoloq**: "Rusiya öz ordusunu Azərbaycana qaytarmaq istəyir, Azərbaycan isə..."

sələsini Bakıda müzakirə edə bilər.

Bu ərəfədə Qarabağ məsələsi yenidən Ermənistan parlamentində mübahisəyə səbəb olub. Axar.az xəbər verir ki, Paşinyan "danışıqlar masasında

heç vaxt Qarabağın statusunu zəmanət altına alacaq və dəqiq göstərəcək variant olmayıb" deyib. **Sitat**: "Siz bunu bilirsiniz. Son illər isə Qarabağın statusu daha çox kənara atılmağa başlanılıb. Mən vərəsəliklə Qara-

bağın statusu haqqında heç bir şeyin olmadığı variantı əldə etmişəm. Bu variantda yalnız Azərbaycanın ərazilərini geri qaytarmaq yer alır. Bunu rəsmi şəkildə sizə deyirəm. Mən demirəm ki, bu sənəd imzalanıb. Deyirəm ki, bu danışıqlar masasındakı son variantdır. Demişəm və deyirəm ki, Qarabağın iştirakı olmadan məsələnin həlli mümkün deyil".

Qeyd edək ki, bundan əvvəl də Rusiyanın 5 rayonu azad etmək istəyi barədə müzakirələr səslənərkən hətta Putinə yaxın siyasi xadimlərdən biri bunu "tələ" adlandırmışdı.

Politoloq Elçin Mirzabəyli "Yeni Müsavat"a dedi ki, Putinin Azərbaycana səfəri çərçivəsində hansı məsələlərin müzakirə oluna biləcəyi ilə bağlı fi-

kir söyləmək hələ tezdir: "Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi prosesi kompleks yanaşma tələb edir. Bununla bağlı rəsmi Bakının mövqeyi aydındır. Səfərin önəmli olacağı qənaətdəyəm. Lakin bununla yanaşı konkret fikir səsləndirməyi doğru hesab etmirəm".

Politoloq Hikmət Hacızadə isə şübhə etmir ki, rayonların işğaldan azad edilməsi ilə bağlı danışıqlar mütləq olacaq: "Bunu Putin istəməsə belə, İlham Əliyev bu barədə məsələ qaldıracaq. Ancaq Rusiya yenə də öz şərtlərini ortaya qoyacaq, deyəcək ki, ermənilər qorxur, onlar "etibarlılıq qarantiyaları" istəyir. Belə qarantiyaları isə ancaq Rusiya sülhməramlı qüvvələri verə bilər. Belə ki, rus ordu-

su Azərbaycana qaytarılmalıdır və cəbhədə, temas xəttində yerləşdirilməlidir". **Ekspert dedi ki, hələlik bütün danışıqlar bu problemə ilişib qalır**: "Rusiya öz ordusunu Azərbaycana qaytarmaq istəyir, Azərbaycan isə bunu qəti şəkildə istəmir. Vəziyyət belədir".

Politoloq Arzu Nağıyev danışıqlarda 5 rayon müzakirəsinin olacağına şübhə etmir: "Təhlillər göstərir ki, Soçi görüşündən sonra Ermənistan rəhbərliyi çox böyük təlaş keçirir və narahatdır. Bunun səbəbi Azərbaycanın KTMT-yə müşahidəçi qismində qəbulu müqabilində işğal olunmuş beş rayonun qaytarılması məsələsi haqqında yayılan məlumatlardır. Paşinyanın təcili surətdə Rusiyaya səfəri də bu səbəblərdən biri ola bilər. Buna görə də Paşinyan Moskvada erməni biznesmenlərlə görüşündə işğal olunan rayonları da "DQR"-in tərəfinə hissəsi olduğunu iddia etdir. Bu haqda təbii ki, Azərbaycan rəhbərliyi ATƏT-in Baş katibi Qremingerə mövqeyini bildirdi. Məlumdur ki, Paşinyan danışıqlara getmək istəmir. Yeni beş rayon məsələsi həll edilə və bunun "səbəbkarı" Paşinyan olsa, ermənilər onu hətta fiziki məhv edərlər. Buna görə o, separatçıları tərəf kimi göstərməyə çalışır. Yeni o, bu gün özünü çox çətin bir duruma salıb. Putinin səfəri də Paşinyanı qorxuya salan məqamdır və problemin həllini ona zərbə kimi görür".

□ **Elsad PASASOY,**
"Yeni Müsavat"

Xəzəri hasarlayanların iş məhkəmədə

Deputat: "Xəzərin səthi ilə bağlı 5 dövlət razılığa gəldi, Hazırkı problem isə ölkə daxilində... çözülməlidir"

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi (ƏMDK) Xəzər dənizinin sahilboyu 20-50 metrlik mühafizə zolağına düşən torpaq sahələrində qeyri-qanuni inşa edilmiş bütün tikililərin söküləcəyi ilə bağlı məlumat yaymışdı. Artıq bununla bağlı Komitə tərəfindən aparılan monitorinqlərin nəticələri məhkəməyə göndərilib.

Cinayət Məcəlləsinin 188-ci maddəsinə əsasən 76 hal barəsində Daxili İşlər Nazirliyinə məktublar göndərilib, 78 halla bağlı isə İnzibati Xətalər Məcəlləsinə müvafiq olaraq cərimə tətbiq olunub. Məhkəmələrə göndərilən işlərdən 5-i haqqında qəbul edilən qərarın icrasına başlanılacaq. Qanun dənizin hasarlanmasını qadağan etsə də, hələ də dənizin içərisinə qədər uzanıb gedən on hektarla dənizkənarı ərazi, bağ massivləri özəl heyətlərdir. Bu qərar həm də həmin ərazilərin əhalinin üzünə açılması, dənizə sərbəst girmə hüququnun qaytarılması, dənizin mühasirədən azad olunması, ekoloji problemlərin qismən də olsa, həll olunması deməkdir.

ƏMDK mətbuat xidmətinin rəhbəri Qulu Xəlilov virtualaz.org-a hələ söküntü prosesinə başlanmadığını bildirib: "Hələ həmin tikililərin sökülməsinə başlanmayıb. Bu bizdən asılı proses deyil, bu barədə məhkəmə qərar çıxarmalıdır. Yəqin ki, məhkəmənin söküntü

ilə bağlı qərarından sonra bu prosesə başlanılacaq".

Deputat Zahid Oruc hesab edir ki, hazırkı yanaşma ilə Xəzəri xalqın üzünə bağlayan hasarlardan xilas etmək mümkün olmayacaq. Deputat bu problemin dövlət proqramı çərçivəsində, ictimai dinləmələr keçirməklə həll etməyin mümkün olduğunu düşünür: "Əmlak Komitəsinin sənədləşdirmələri, aktlaşdırmaları və hüquqi çərçivədə məhkəməyə müraciəti qanunvericiliyin tələbi əsasında. Xəzər sahilində tikinti aparmaq limiti 150 metr idi. Zamanla norma dəyişdi. Dənizin bu və ya digər formada mühasirəyə alınması zaman-zaman parlamentdə də müzakirə olunub. Amma məhkəmə qərarları ilə bu problemə çözüm tapılmayacaq. Məsələnin köklü çözümlü fərqli bir dövlət siyasəti ilə həyata keçirmək lazımdır. Söhbət ondan gedir ki, bu gün dünyada bu məsələyə baxışın konkret mexanizmlərini işləyib hazırlayıblar. Dəniz ətrafı ərazilər 3 prinsip üzrə təsnifatlaş-

dırılmalıdır. İctimai əlçatanlıq nöqtəyi-nəzərindən bütün əhali üçün yerlər müəyyən olunmalıdır. Həmin yerlərdə hər hansı bir fərqli addıma icazə verilmir. Vətəndaş da çox aydın şəkildə biləcək ki, konkret kordinatlarda şəxsi fəaliyyət baş veribsə, bu Xəzəri tamamilən ələ keçirənlərin işidir, qanunsuzdır və hüquqi baxımdan ictimai dirənişin əsası olacaq.

İkincisi, birbaşa dövlət inhisarında olan torpaqlar müəyyən olunmalı və qorunmalıdır. Üçüncüsü isə kim istəyirsə ki, dənizə yaxın tikinti aparsın, bir

qədər də irəliləyib dənizin içində tikinti aparsın, həmin adamlar külli miqdarda vergi ödəməlidirlər. Serbiyada, Dunay çayının ətrafında, hətta içində yerləşən obyektlər var. Amma həmin obyektlər müxtəlif normativlərin, öhdəliklərin altındadır. Azərbaycanda da vəzifə adamları, biznes imkanları gəniş olan şəxslər Xəzər sahilində inşa elədiyi villa və evlər, mənzilə, yaxtaya görə külli miqdarda vergi ödəməli olacaqsın, bu artıq məsələnin çözümlü olacaq. İnhisarda olan torpaq sahələri ilə bağlı sərt addımlar atıldı. Amma sona

qədər bu addımlar effektiv olacaqmı?

Çözümü iqtisadi mexanizmlərin üzərinə keçirən kimi vəziyyət dəyişəcək, vətəndaş bundan fayda görəcək. Əksinə, həmin ərazilər dövlətin iqtisadi maraqlarına cavab verəcək. Tikmək istəyirsən, buyur. Bu gün Antalyada dənizin içində, sahilində inşa olunmuş obyektlərə görə böyük vergilər ödənilir. Azərbaycan da məsələyə belə yanaşmalıdır. Hasarları sökmək, orada inşa edilmiş villaları sökmək çözüm yol deyil və bir qədər də bolşevik yanaşmadır. Konkret tariflər mü-

əyyən olunmalıdır. Dəniz sahilində tikinti aparmaq istəyən şəxs tariflərə uyğun ödəniş edib işini görməlidir".

Deputat bildirir ki, 50 metrlik məhdudiyat zolağını keçən hər kəs müvafiq qanunvericiliyə görə məsuliyyət daşıyırlar: "Dövlətin müvafiq strukturları real tədbirlər həyata keçirib o söküntüləri apara bilər. Hesab edirəm ki, məsələni dövlət proqramı çərçivəsində yoluna qoymaq lazımdır. Xəzərin səthi ilə bağlı 5 dövlət razılığa gəldi. Hazırkı problem isə ölkə daxilində, vətəndaşların razılaşması, dövlət orqanlarının bunu hüquqi bir çərçivəyə keçirməsi ilə müşayiət olunmaqla çözülməlidir. Bunu həll etmək o qədər də çətin deyil. İran dövlətini razılaşma masası ətrafına əyləşdirmək mümkün oldusa, Azərbaycan vətəndaşları da Xəzər sahil bölgədə də ortaq məxrac tapmalıdırlar".

Xatırladaq ki, belə qanun pozuntusuna yol verən fiziki, vəzifəli və hüquqi şəxslər müvafiq olaraq 4 min manat, 8 min manat və 40 min manat cərimələrinə məhkum ediləcəklər. Həmçinin Cinayət Məcəlləsində Xəzər dənizinin sahilboyu 20-50 metrlik zolağının altında olan torpaqlara münasibətdə 7 ildən 10 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə nəzərdə tutulub. Dövlətin müstəsna mülkiyyətində olan torpaq sahəsində inşa edilmiş tikililərin cavabdehərinin hesabına söküləcək və torpaq sahəsinin əvvəlki vəziyyətinə qaytarılması təmin ediləcək.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**
"Yeni Müsavat"

VHP Ali Məclisinin sədri, Milli Şuranın Koordinasiya Mərkəzinin üzvü Rafiq Manafli azadlıq.info saytında "Mitinqin əleyhinə olanlar onu təşkil etmək imkanı olmayanlardır" başlıqlı yazı ilə çıxış edib. O, yazısında REAL Partiyasının sədri İlqar Məmmədovun "bostanına daş atıb".

Sitat: "Axır vaxtlar mitinqlər siyasətlə məşğul olanların arasında ziddiyyətli diskussiyalara səbəb olub. Əsasən mitinq təşkil etmək üçün heç bir imkanı olmayan bir dəstə mübarizənin ən əhəmiyyətli silahı olan mitinqləri gözənd salmaq üçün əsl mücadilə aparırlar, onların mitinq fəallığına, mübarizəyə zərbələri dayanmaq bilmir.

Əgər bir siyasətçi olsun, ya siyasətlə maraqlanan olsun, mübarizədə mitinqləri gərəksiz, vaxtı keçmiş mübarizə vasitəsi hesab edirsə, o ya siyasi diletantdır, ya da yumşaq desək məqsədi, bir az sərt desək sifarişlə danışıq. Donetsk separatçılarının lideri Zaxarçenko kimi qulduru "ədalətli sandığı səbəbdən əli silahlı vuruşan" hesab edən, "obivatel" səviyyəsində "velikorus" təfəkkür daşıyıcılarının mübarizə üçün göstərdikləri yol da elə həmin təfəkkürün təcəssümüdür. Kökündən yanlışdır. Fərqli intellekt, kreativ yanaşma budursa, heyf, nə isə gözələnlərin gözələnlərindən".

Qeyd edək ki, bir ay öncə azadlığa çıxan İ.Məmmədov avqustun son günlərində öldürülən

tanınmamış "Donetsk Xalq Respublikası"nın lideri Aleksandr Zaxarçenkoya öz facebook profilində status həsr etmişdi. Bunun ardınca REAL sədri sentyabrın 4-də keçirdiyi mətbuat konfransında Azərbaycanda keçirilən mitinqlərin hakimiyyətin əlinə oynadığını bildirmişdi.

Bütün bunlardan çıxış edərək, konkret ad çəkməyə də, R.Manaflinin yazısında birbaşa İ.Məmmədovu nəzərdə tutduğunu əminliklə söyləmək olar.

REAL-ın İdarə Heyətinin üzvü Natiq Cəfəri "Yeni Müsavat"ə açıqlamasında Milli Şura funksionerinin dediklərinə bu cür mövqə sərgilədi: "Hər kəsin öz fikirlərini səsləndirmək haqqı var. Bunu inkar etmirəm. Amma fikirləri kontekstdən çıxarıb, ictimaiyyətə doğru olmayan məlumatların ötürülməsi ya qərəzli, ya da sifarişli fikir bildirmək metodu hesab etmək olar. Çünki heç kim mitinqlərin tamamı yararsız və mənasız bir mübarizə üsulu olduğundan danışmayıb, həmçinin nə İlqar Məmmədov, nə də REAL Partiyası. Sadəcə, biz 2013-cü ildən etibarən dəfələrlə mövqələrimizi açıqlamışıq ki, aksiyalar tutarlı olmasa, hökuməti güzəştə getməyə məcbur etməsi halında bunun uğurlu olduğunu söyləməyə imkan verir. Müxalifətdə olan dostlarımız son 20 il analiz etsələr və görsələr ki, bu yollarla hansı məqsədlərə çatılıb, yaxud nələrə nail olunub, bax bunu izah etsələr insanlar da anlayırlar. Əgər son

20 ildə özlərinin də dediyi kimi demokratiya, insan haqları və digər məsələlərlə bağlı azadlıqlar məhdudlaşsın, məntiqlə belə çıxır ki, bu aksiyaların əks-effektli yaranıb. Yeni bu aksiyaların doğurduğu bu effektə görə ölkədə vəziyyət daha da pisləşib. Burada bir məntiqsizlik var. Aksiyalar o zaman effektiv, öz bəhrəsini verəcək ki, insanların ümid və inamları üzərində formalaşacaq. İnsanlar aksiyalar yolu ilə hökumətdən müəyyən gü-

lmayacaq. Sadəcə hökumətə müəyyən arqumentlər verilir. İqtidar xarici təmaslarında Azərbaycanda "Sərbəst toplaşmaq azadlığı"nın pozulması ilə bağlı müxalifət tərəfindən verilən bəyanatlara bu cür aydınlıq gətirir ki, şəhərin mərkəzində heç bir maneələr olmadan aksiyalara yer verilir, sadəcə insanlar mitinqlərə gəlmirlər. Bu, bir faktır. Doğrudan da insanların belə mitinqlərə ya az qoşulduğunu, ya da qoşulmadığı-

mayanlar demək xalqa da inanmırlar. Xalqa da inanmayanlar onlardan necə dəstək gözləyə bilərlər? REAL rəhbərliyi mitinqlərlə bağlı belə arqumentli fikirlər səsləndirməyəydi, Azərbaycanda yüz minlərin iştirakı ilə mitinqlər keçiriləcəkdi? Məsələlər çox absurd ittihamlara qədər gedib çıxır. Bizlər də zaman-zaman mitinqlərdən istifadə edəcəyik, amma bunu məqsədi etməyəcəyik. Çalışacaq ki, mitinqləri vasitəyə

"məntiqi" ilə biz də deyə bilərik ki, həmin sözləri İlqar Məmmədovun beş il yarımından artıq mərd-mərdanə məhbusluq həyatı yaşayan, heç bir güzəştə getməyərək sonda hüquqi qalibyyət qazanan azadlığa çıxan bir şəxsə çamur atmaq üçün sifarişlə deyirlər. O zaman bu fikirlərimizə cavablan nə olacaq? Belə çıxır ki, İlqar Məmmədovun populyarlığına ciddi bir paxıllıqlar var. Bu yolla İlqar Məmmədovun populyarlığının zəiflədilməsinə çalışırlar. Mən də deyirəm ki, bu da hökumətin onlara verdiyi sifarişdir".

N.Cəfəri Zaxarçenko ilə bağlı REAL sədrinə R.Manaflinin dediklərinə də münasibət bildirdi: "Həmin şəxs böyük bir partiyanın funksioneri sayılır. Əgər o

Milli Şuradan İlqar Məmmədova ağır ittihamlar

Rafiq Manafli: "Obivatel" səviyyəsində "velikorus" təfəkkür daşıyıcıları..."

Natiq Cəfəri: "Onları danışdıranlar var"

zəstlər qazanacaq. Azərbaycanda mitinqlər keçirmək siyasi partiyaların monopoliasında olmalıdır. Dünyada görmüşük ki, istənilən məsələlərlə bağlı maraqlı qruplar yaranır. Bu qruplar da aksiyalar və digər üsullardan istifadə edirlər. Hökumətlər də müəyyən güzəştlərə getməyə məcbur olurlar. Bu nöqtəyi nəzərdən keçirildiyi zaman effektiv olur. Dünyaya təcrübəsi də bunu göstərir. Məqsəd yalnız mitinq keçirmək olduğu zaman heç zaman effekt

nı görürük. İnsanların ümid və inamlarına uyğun aksiyaların keçirilməsinə çalışmaq lazımdır. Bu yolla həm kütləvilik yaranacaq, həm də hökumətin əks reaksiyalarına səbəb olacaq. Dediklərimiz bunlardan ibarətdir. Heç kim mitinqləri aşıqılmaq, lazımsız hesab etmir. Mitinqlər o zaman effektiv olacaq ki, ölkədə insanlar dəyişikliklərə inandırmaq mümkün olacaq. Digər tərəfdən biz dəfələrlə qeyd etmişik ki, seçkilər yolu ilə hakimiyyətə gəlməyi qarşımıza məqsəd qoymuşuq. Çünki bizlər seçki yolu ilə Azərbaycanda hökuməti formalaşdırmağa qadir olan xalqın olduğuna inanırıq. Seçkilərlə uğur qazanmağa inan-

çevirik. Çox təəssüflər olsun ki, bizim belə arqumentli fikirlərimizi bəziləri çığallıqla qarşılayır, bunu anlamıq istəmir. Bu sadə izahlar dəfələrlə olub. Əgər bu sadə izahlara fikir vermirlərsə, öz bildiklərini oxuyurlarsa, demək, burada qərəz qarşı tərəfdəndir. Çünki deyilənlərin məği və fəlsəfi ikinci plana atılır".

REAL funksioneri İ.Məmmədova yönəlik "sifarişlə danışıq" ittihamına daha sərt reaksiya verdi: "Belə absurd və aşağı keyfiyyətli fikirlərə münasibət bildirmək açığı bir az çətin. Bu cür fikirlərin həmin şəxslərin özlərinə məxsus olduğuna da açığı inanmıram. Onları danışdıranlar var. Onların

şəxs İlqar Məmmədovun siyasi bəyanatını anlamırsa, siyasətlə məşğul olmasının heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Çünki İlqar bəyin sözlərinin əsas məği əslində dünyaya ünvanlanmışdı ki, özünü siyasətçi sayan hər kəsə siyasət dili ilə danışıq lazımdır, siyasətçi kimi davranılmalıdır. Bu fikirləri əslində onlar dəstəkləməli idilər. Dünyada bunun dəfələrlə örnəkləri də olub. O partiya dəfələrlə Fələstin məsələsinə mövqə bildirib. Fələstinin keçmiş rəhbəri Yasir Ərafatı uzun illər dünyada terrorla məşğul olan insan kimi siyahılara salmışdılar. O silahı yerə qoydu, danışıqlara başladı, sonra da Nobel Sülh Mükafatı aldı. İlqar Məmmədovun bu mövqeyi Azərbaycanda yeni bir siyasi mədəniyyətin başlanğıcı kimi ola bilər. Sadəcə bir məntiqi böyük bir partiyanın funksioneri anlamırsa, o insana deyiləcək bir sözüm yoxdur".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Hüseyn Abdullayevin işində yeni fiqurantlar-həbslər ola bilər

Sabiq deputatın həbs müddətinin uzadılması istintaqın hərtərəfli araşdırma aparması ilə bağlıdır; "Quska"nın gizli müdafiəçiləri axtarılır

Türkiyədə saxlanılaraq Azərbaycana təhvil verilən sabiq deputat Hüseyn Abdullayevin həbs müddətinin uzadılması ilə bağlı istintaq orqanının verdiyi vəsatətə baxılıb. Nəsimi Rayon Məhkəməsində hakim Elman İsayevin sədrliyi ilə keçirilən prosedə vəsatət təmin edilib. Sabiq deputat daha 3 ay həbsdə qalacaq.

Bu arada Hüseyn Abdullayevlə Azərbaycanda vəzifədə olan məmur və deputatlarla bağlı araşdırılma aparılması haqda da xəbərlər yayılıb. Bildirilir ki, Hüseyn Abdullayevlə bəzi deputatların, onların övladlarının əlaqələri haqda da dolaşan məlumatlar araşdırma predmetidir. Hüseyn Abdullayev Azərbaycandan mühacirət edəndən sonra ən müxtəlif adlarla onun yanına gedib-gələnlər vəzifə sahibləri, onların yaxınları, hətta övladları olub. İstintaq vaxtı ilə Hüseyn Abdullayevi müdafiə etmiş şəxsləri də sorğu-suala çəkə bilər.

Hüseyn Abdullayev hazırda Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılır. Onun vəkili Ruhid Əkbərov "Yeni Müsavat"ə açıqlamasında demişdi ki, müvəkkilinin şikayəti yoxdur. Sabiq deputatın qanunvericiliyə uyğun olaraq bütün hüquqları qorunur, vəkili Hüseyn Abdullayevlə mütəmadi olaraq görüşür.

Hüseyn Abdullayev Azərbaycanda bundan əvvəl də həbsdə olmuşdu. Deputat Fəzail Ağamalı ilə parlamentdə əlbəyaxa davasından sonra tutulan Hüseyn Abdullayev sonradan azadlığa buraxılmışdı. Hazırda gerçəkləşdirilən istintaq çərçivəsində həmin vaxt baş

verənlərin daha detallı şəkildə araşdırılması xəbəri var. Mümkündür ki, o dövrdə parlamentdə Hüseyn Abdullayevi müdafiə etmiş deputatlar da məşhər ayağına çəkilsinlər.

Qeyd edək ki, Hüseyn Abdullayev aprelin 22-də Türkiyədə yaxalanaraq Azərbaycana gətirilib. Vergilər, Daxili İşlər

nəzirləri və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətləri onun həbsi ilə bağlı birgə məlumat yayıb. Vergilər Nazirliyi tərəfindən aparılmış səyyar vergi yoxlaması nəticəsində "Araz İNC" MMC-də 1 milyon 436 min manat məbləğində vəsaiti dövlət büdcəsinə ödəməməsi faktı üzrə 7 iyun 2013-cü il tarixdə

Cinayət Məcəlləsinin 213.2.2-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. 3 oktyabr 2016-cı il tarixdə H.Abdullayevin ümumilikdə 1 milyon 810 min manat məbləğində vergiləri dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayındırması və xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu halda belə razılıq almadan tikinti-quraşdırma işlərini həyata keçirərək 966 min manat məbləğində gəlir əldə etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən ona Cinayət Məcəlləsinin 192.2.2 (qanunsuz sahibkarlıq) və 213.2.2-ci maddələri ilə yenidən ittiham elan edilməsi barədə qərar çıxarılmışdır. Bundan başqa, ayrı-ayrı vətəndaşların Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə H.Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək ümumilikdə 1 milyon 374 min manat

məbləğində gəlirlərin cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividendləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib. Eləcə də H.Abdullayevin dəfələrlə N.Babayev vasitəsilə, daha sonra isə Almaniyadan istifadəsində olan telefonla "Autist Uşaqların Reabilitasiyasına Kömək" İctimai Birliyinin sədri Elnur Məmmədova zəng edərək onun və ailə üzvlərinin ünvanına nalayiq ifadələr işlədib tələblərinə əməl etməyəcəyi halda onları məhv edəcəyi ilə hədələyərək icarə müqaviləsi şərtlərinə görə hər ay ödəməli olduğu 3 min manat icarə haqqı əvəzinə onun nümayəndələrinə 6 min manat pul ödəməsinə hədə-qorxu ilə tələb etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən o, Cinayət Məcəlləsinin 178.2.1 (dələduzluq), 178.2.2, 178.2.4, 182.2.1 (hədə-qorxu ilə tələb etmə), 182.2.2 və 182.2.4-cü maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə həmin maddələrdə nəzərdə tutulmuş ittiham elan edilib.

□ E.HÜSEYNOV, "Yeni Müsavat"

"Baxış bucağı"

Deputatların yay tətili artıq başa çatıb və komitə iclasları başlayıb. Bir neçə gündən sonra Milli Məclisin "Cümhuriyyət ili" çərçivəsində xüsusi iclası keçiriləcək, daha sonra isə payız sessiyası başlayacaq. Deputat, Böyük Quruluş Partiyasının (BQP) başqanı Fazil Mustafa ilə söhbətimizdə parlament müzakirələri ilə yanaşı, gündə-mimizdə aktual olan digər mövzulardan da danışdıq.

- **Fazil bəy, yay tətilində harada dincəldiniz? Sizin üçün harada istirahət etmək daha sərfəli və rahatdır, ölkə daxilində, ya xaricdə?**

- Neçə illərdir yay tətilini Bakıda, Xəzərin sahilində keçirirəm. Səhər tezdən həftədə iki-üç dəfə qum futbolu oynayırəm, qalan vaxtları da 7-8 kilometr yürüyürəm. Sonra da dənizə baş vurub evə dönürəm. Kimsə söyləyəndə ki, yayda hansısa xarici ölkəyə istirahətə getmişəm, mənə təəccüblü gəlir. Necə ola bilər ki, insanlarımız bu qumun, bu dənizin faydasını görməzdən gəlib başqa yerlərə gedə bilərlər? Doğrudur, xidmət sektoru bizdə aşağı səviyyədədir, lakin bu qumu başqa yerlərdə tapmaq çətindir. Bəzən dostlarımız dənizin çirkliliyini bəhanə göstərirlər və bu məsələdə insaf naminə haqlıdırlar da. Ancaq ən azı dənizin havasının və qumunun dəyərini anlayandan sonra bu çirklilik bəhanəsini də asanlıqla unuda bilərsiniz.

- **Təqribən yarım aydan sonra Milli Məclisin payız sessiyası öz işinə başlayacaq. Siz yeni sessiyaya hansı təkliflərlə gedirsiniz?**

- Payız sessiyasının başlanmasına az qalır. Bu sessiyadan öncə sentyabr ayının 20-də AXC Parlamentinin 100 illiyi münasibətilə yubiley iclasımız keçiriləcək və orada iştirak edəcəyik. Mən adətən sessiyada qaldıracağım məsələlərin sıralamasını ilk öncə ayır-ayrı vətəndaşların bizə ünvanladığı müraciətlərdəki təkliflərlə başlayıram. Xeyli maraqlı və ağılabatan təkliflər alıram və bunların qanunvericilikdə yer almasına çalışıram. Əhəlinin sosial durumunu yaxşılaşdıracaq təkliflər də hazırlayıram və icaslarda səslənədirəyəm. Bir də komitələr tərəfindən təqdim olunan qanun layihələrində zəruri müddələrin əks olunması üçün təkliflər hazırlayıram. Xüsusilə də dövlət büdcəsinin formalaşması prosesində səsləndirəcəyim fikirlərə diqqət yetirirəm və qeydlərimi müntəzəm aparıram.

- **Qeyd etdiyiniz kimi, payız sessiyasına qədər Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti parlamentinin 100 illiyi münasibətilə parlamentin xüsusi iclası keçiriləcək. Həmin iclasla bağlı hansı düşüncələriniz var?**

- Parlamentimizin 100 illiyi ilə bağlı xüsusi iclasın keçirilməsi olduqca müsbət bir hadisədir və tariximizin bu qürurlu anını qeyd etmək bizlərin bir vəfa borcudur. Açıq deyim ki, bu iclasın hazırlıq prosesi ilə bağlı hər hansı bilgiyə sahib deyiləm, ümid edirəm ki, o bö-

yük şəxsiyyətlərimizin ruhuna layiq olduqları saygını ifadə edəcək bir tədbir gerçəkləşəcək.

- **Fazil bəy, Bakının işğaldan azad olunmasının 100 illiyi ilə əlaqədar hərbi parad da keçiriləcək. Həmin mərasimlərdə Türkiyə prezidentinin də iştirakı gözlənilir. İndiki həssas durumda Türkiyə və Azərbaycan arasında hansı anlaşmanın əldə olunmasını istərdiniz? Yeri gəlmişkən, bu arada Türkiyənin Naxçıvanda hərbi baza yaradacağı, Qa-**

məmləketimizə bu və ya digər formada dəstək verməsi və bölgədə təcridən söz sahibinə çevrilməsi bizim istəyimizdir, hərbi sahədə də əməkdaşlığımız məhz bu istək əsasında gerçəkləşdirilir.

- **Sizin zaman-zaman səsləndirdiyiniz bir təklif var ki, bu günə qədər nəzərə alınmayıb. Necə bilirsiniz, bir əsr əvvəl Azərbaycanın xilaskarı olmuş Nuru Paşaya abidə qoyulmasını əngəlləyən səbəblər hansılardır?**

- Nuru Paşa şəxsiyyətinə qarşı ögey münasibətin səbə-

- Fikrimcə, Azərbaycanın həm Türkiyə, həm də İran arasındakı viza rejimini ortadan qaldırmaq lazımdır, bu da həm iqtisadi, həm də siyasi münasibətlərin daha da genişlənməsinə faydalı olardı. Bu gün insanların sosial durumunu yaxşılaşdırmaq üçün bütün süni maneələri azaltmalıyıq. Əgər təhlükəsizliklə bağlı problemlər dövləti narahat edirsə, müasir dünyada bunu önlemek üçün kifayət qədər modern texniki vasitələr var, onlardan yararlanmaq mümkündür. Əgər Gürcüstan vətəndaşı vi-

tirsək, görürük ki, indiyədək MDB-də təmsilçilik bizim Avropa ilə inteqrasiyamıza, yaxud da müstəqillikdən uzaqlaşmamıza səbəb olmadı. Unutmaq ki, istər Avropa məkanında, istər də digər məkanlarda aparılan müzakirələr müstəqilliyimizi gözləyən mümkün təhlükələrlə bağlı həm də maneə xarakteri daşıyır. Azərbaycanın müstəqilliyinə xələl gətirəcək, onun ərazi bütövlüyünü şübhə altına alacaq hər hansı bir addımdan və ya niyyətdən söhbət gedə bilməz. Lakin reallıqları gözərd etməklə özünü

məsələsi daim müzakirə olunur. Necə bilirsiniz, Hacıbala Abutalıbovdan sonrakı rəhbərlik qanunsuz tikililər sırasına Xəzər sahilindəki hasarları da daxil edə biləcəkmi?

- Bundan sonra Bakının Baş Planı təsdiq olunsun belə, şəhər infrastrukturunun dağılıqlığının ortadan qalxması mümkün olmayacaq. Almanlar kanalizasiyanı, su xəttini çəkmədən bina tikirlər, biz isə binanı tikəndən sonra xəttin çəkilişi barədə düşünürük. Baş Plan 25 il öncə olsaydı, bu qe-

Deputatdan Xəzər sahilində villaları olanlara ilginç çağırış

Fazil Mustafa: "Həmin tikililərin hamısının sahibləri könüllü şəkildə bu yerləri Sərhəd Qoşunlarımızın balansına versinlər"

"Avropa İttifaqı ilə imzalanacaq sazişə süni əngəl yaradacaq məsələləri dərhal çözməliyik"

rabağdakı PKK-çılara qarşı əməliyyatlara başlayacağı barədə fikirlər səslənir. Bu istiqamətdə razılaşmalar realdır mı?

- Belə bir paradın keçirilməsi möhtəşəm bir tarixi hadisədir. İllərdir bu mövzuda təkliflərimizi göndərmədiyimiz hansısa qurum qalmayıb və nəhayət ki, buzların sinması baş verdi. Türkiyə cumhurbaşqanının gəlişi də bu təntənənin önəmini daha da artıracaq. Bu, bizim istiqalımız üçün şəhid olmuş Anadolu aslanlarının qarşısında birbaşa vəfa borcumuzu idrak etməmizin nümayişi olacaq. Bakının işğaldan azad olunmasını millətimize ən böyük milli bayram kimi keçirməliyik. Bu, həm də dünyaya Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığının yeni mesajı kimi anlaşılacaq. Türkiyənin Naxçıvanla bağlı addımları olduqca vacib və faydalıdır, bütün hallarda güvəndiyimiz qardaş ölkənin

bini anlamaqda hələ də çətinlik çəkirəm. Abidə məsələsinə, adının əbediləşdirilməsi təkliflərinə qarşı soyuq münasibət çox güman ki, bu paradın sonra təcridən aradan qalxacaq. Sevindirici bir məqam var, artıq Azərbaycanda insanların çoxu anlayır ki, Nuru Paşa bu millətin xilası, bu dövlətin qurulması üçün təkrar olunmaz bir iş görüb. O, milli qəhrəmanımızdır, xilaskarımız və həm də qisasçımızdır. O, millətimizi 31 mart faciəsinin məzmluluğundan altı ay keçməmiş, 15 sentyabr müzəffərliyinə qovuşduran böyük şəxsiyyətdir. Onun adına hərbi təqaüd təsis olunmalıdır, hərbi məktəblərdən birinə, prospektlərin birinə adı verilməlidir, Bakıda və Gəncədə ən möhtəşəm bir yerdə at belində abidəsi ucaldılmalıdır.

- **Nəhayət, Türkiyə ilə viza məsələsinin aradan qaldırılmasının vaxtı çatmayıbmı?**

zasız Avropa məkanına çıxış əldə etməmişsə, heç olmazsa Azərbaycan vətəndaşı da bölgənin hər üç dövlətinə viza-sız gediş-gəliş imkanından yararlanmalıdır. Bu addım ölkəmizdə turizm inkişafına da fayda verərdi.

- **Fazil bəy, Cümhuriyyət ilində Azərbaycanın "Rus NATO"suna - KTMT-yə üzvlüyü ilə bağlı müzakirələrin aparılması sizə nə deyir? Sizcə, Azərbaycan hakimiyyəti bu addımı ata bilərmi?**

- Azərbaycanın maraqları naminə hər hansı müzakirədən imtina etmək yanlışdır. Mahiyyətcə, MDB də, KTMT də, Gömrük İttifaqı da, Avrasiya Birliyi də Rusiyanın bölgədə ağısaqqallığını nümayiş etdirən formal xarakter daşıyan qurumlardır, lakin heç bir halda bizim əvvəllər düşündüyümüz kimi, müstəqilliyimizi sıfırlayacaq qurumlar deyil. Diqqət ye-

aldatmaq bizə daha çox problemlər yarada bilər. Kimin ağılına gələrdi ki, ON il öncə NATO-nun önəmli sərhəd ölkəsi Türkiyə ilə Rusiya arasında bir cür yaxınlaşma baş verəcək? Yaxud da ABŞ-ın xarici siyasətindəki bu qədər sərt katalizmləri kim proqnozlaşdırırdı? Müzakirələri və alternativ axtarışları məhz bu səbəbdən anlayışla qarşılamaq lazımdır.

- **Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin perspektivini necə görürsünüz? Azərbaycan bu münasibətlərdən yararlanıb torpaqlarını azad edə bilərmi?**

- Rusiya ilə münasibətlərimizin bir qədər irəli getməsi mənə narahatçılıq doğurmur. Bizdə əvvəllər o düşüncə vardı ki, Rusiyanın dəstəyi ilə Ermənistan torpaqlarımızı işğal edib, ona görə də Avropa-ABŞ cinahı ilə daha yaxın təmaslarımız Rusiyanın neytrallaşmasına və maraqlarımızın daha ciddi şəkildə dəstəklənməsinə gətirib çıxara bilər. Son iki on illiyin təcrübəsindən anladığımız ki, qarşımıza həm Avropadan, həm də ABŞ-dan ingiliscə, fransızca danışan erməni sifətləri daha çox çıxmağa başladı. Kimsə bizə görə Rusiyaya xoşagəlməz söz söyləmədi, qəbul etdikləri qətnamələrin arxasında durmadılar. O halda özümüzün Rusiya ilə dialoq halında olmamız, Rusiyanın ənənəvi siyasətində dəyişiklik üçün çalışmamız niyə pis qarşılanmalıdır? Əlbəttə, bu yaxınlaşmada ən prioritet məsələ Dağlıq Qarabağ və ətrafındakı işğal olunmuş ərazilərin geri qaytarılması üçün irəliləyişə varmaqdır. Bunun üçün də Rusiya məkanında Azərbaycanla dostluq barədə çağırışları qarşılamasını, pragmatik barışıqların artmasını, xarici siyasətdə faydamıza olan dəyişikliklərin baş verməsini addım-addım reallaşdırmalıyıq.

- **Bakının Baş Planının təsdiqi və merinin seçilməsi**

dər dərininə "gəcəqondulaşma" baş verərdimi? Bir də Bakının əsas problemi regionlarla bağlıdır, regionlarda statistik həyat deyil, real həyat canlandırılmalıdır ki, insanların könüllü mərkəzdən qaçması baş versin, şəhərin yükü əhəmiyyətli dərəcədə azalsın. Xəzərin hasarlanmasına gəldikdə isə, əsliyə bünlən ayrılıqda müdafiə sənəklərinə, yaxud da hansısa sunamidən qorunma vasitələrinə bənzəyən bir görüntü verir. Xəzərdə sunami ehtimalı olmadığından, görünür bu hasarlar və içindəki villalar daha çox Xəzərdən gələ biləcək mümkün xarici təhlükənin qarşısını almaq üçün vətənpərvərlik duyğuları ilə tikilib, o halda müraciət etmək lazımdır ki, həmin tikililərin hamısının sahibləri könüllü şəkildə bu yerləri Sərhəd Qoşunlarımızın balansına versinlər və ölkəmizin müdafiə qabiliyyəti daha da güclənsin.

- **Fazil bəy, oktyabr ayında Avropa İttifaqı ilə yeni saziş imzalanacaq. Sizcə, həmin sənədin imzalanmasıyla ölkə daxilində hansı addımlar atılmalıdır ki, əleyhdarlarımız dövlətimizə qarşı "qara piar"la çıxış etməsinlər?**

- Əgər yeni sazişin imzalanması baş tutarsa, bu, xarici siyasətimizdə ən uğurlu addımlardan biri olacaq. Çünki biz bütün hallarda geosiyasi məkanlar arasında balans qorumaq siyasətini davam etdirməliyik və hamısında mövcudluğumuzu göstərməliyik. Avropa İttifaqı ilə imzalanacaq sazişə süni əngəl yaradacaq məsələləri indidən sistemləşdirərək, dərhal çözməliyik. İstər onların "siyasi və ya vicdan məhbusu" hesab etdikləri, istərsə də "neqativ" saydıqları digər təzahürləri özümüz ortadan qaldırmaqla daha ciddi irəliləyiş əldə edə bilərik.

□ **Elsad PAŞASOY,**
"Yeni Müsavat"

Ziya Məmmədovun adı nazir olduğu dövrdə çəkilən Bakı-Quba-Rusiya avtomobil yolunda təmir işlərinin başlanması ilə yenidən gündəmə gəlib. Z.Məmmədovun dayanıqlığına 30 il zəmanət verdiyi yolun heç 3 il belə davam gətirə bilməməsi sabiq nazirin məsuliyyətlə əlbəttə əlbəttə əlbəttə aktualaşdırıb.

Məlumat üçün bildirik ki, yolun tikintisinə ümumilikdə 545 milyon 287 min 800 manat xərclənib. Həmin vəsaitin 281 milyon 861 min 800 manatı Bakı-Quba-Rusiya dövlət sərhədi avtomobil yolunun 120 kilometrlik hissəsinin təmirinə sərf olunub. Yerdə qalan 263 milyon

orani başdansaovdu təmir etməyə cürət etmərlər. Bakı sanki yamaqlı yollar şəhəridir. 5-6 il əvvəl çəkilən yolların hamısı çöküb, ya da yamaq vurulub".

Deputat qeyd edib ki, ölkə başçısı lazımı göstərişlər verir, amma: "Geri qalanlar isə hüquq mühafizə orqanlarının və müvafiq qurumların öhdəsinə düşür. Siyasətçi problemi açsın, onun haqqında fikir söyləyə bilər. Amma söylədiyimiz fikirlər söz olaraq qalmamalıdır. Məmur məsuliyyəti var. Məmur məsuliyyəti hər bir insan tərəfindən dərk edilərək, riayət olunmalıdır. Ya yol işçisidir, ya həkimdir, yaxud hansısa rayonun icra başçısıdır, fərq etməz. Kim olursun, üzərinə düşən məsuliyyəti dərk etməlidir, cibinə işləməli deyil. Xalqın mənafeyinə və maraqlarına, dövlətin güclənməsinə, məmləkətimizin yüksəlməsinə, ölkə prezidentinin qoymuş olduğu hədəflərə töhfə vermək haqqında düşünüb xidmət etməlidir. Bir də görürsən, dünənə kimi adi adam olan, sadə şalvarda, köynəkdə gəzən məmur vəzifəyə gələn kimi on milyonluq, iyirmi milyonluq mülk aldı. Yaxud da dünənə kimi qapqara kişi idi, bu gün ağappaq oldu. Ay balam, necə olur bu?!"

Gədəbəyin sabiq icra başçısı həbs təhlükəsi qarşısında

Ramiz Yediyarovun ölkədən çıxışına qadağa qoyulub

Iyunun 1-də Gədəbəy rayon İcra Hakimiyyəti başçısı vəzifəsindən azad edilən Ramiz Yediyarov barəsində Baş prokuror yanında korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsi tərəfindən araşdırmalara başlanılıb. Bu barədə sentyabrın 13-də publika.az saytı hüquq-mühafizə orqanlarından əldə etdiyi məlumata istinadən xəbər yayıb. R.Yediyarovun rayon maliyyə idarəsinin rəisi Namiq Məmmədovla birgə külli miqdarda dövlət vəsaitini təyinatı üzrə xərcləməyərək büdcəyə ziyan vurduğu bildirilir. Artıq onun ölkədən çıxışına qadağa qoyulması ilə bağlı məhkəmə qərarı çıxarılıb.

Qeyd edək ki, Ramiz Yediyarov 2012-ci il aprelin 18-dən 2018-ci il iyunun 1-dək Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı işləyib. 1997-ci ildən icra başçısı təyin olunanadək dövlət vergi orqanlarında çalışıb, müxtəlif ərazi idarələrinə rəhbərlik edib, Bakı Şəhər Vergilər Departamentinin rəis müavini olub. Keçmiş vergilər naziri Fazil Məmmədovun yaxın adamı kimi tanınan R.Yediyarovun Gədəbəyə başçılıq etdiyi dövrdə yerli sahibkarlara qarşı amansızlığı, əhali ilə kobud davranışı və digər qanunsuz hərəkətləri ilə bağlı mediada tez-tez məlumatlar yayılırdı. Ölkə prezidentinin icra başçılıqlarına xəbərdarlıqlarından nəticə çıxarmadığı bu məlumatlardan da görünürdü. Vəzifədən uzaqlaşdırılmasında da məhz əminin də rol oynadığı istisna deyil.

R.Yediyarovdan şikayətlər vəzifədən çıxarıldıqdan sonra da davam edir. Özü də maraqlıdır ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının Gədəbəy rayon təşkilatının üzvü tərəfindən partiyanın rəhbərliyinə müraciət edildiyi dünən məlum olub. Belə ki, YAP-ın Gədəbəy təşkilatını yaradanlardan olan,

12 il təşkilat sədrinin müavini, 8 il sədri olmuş Ramazan Muradov partiyanın rəhbərliyinə Ramiz Yediyarovun qanunsuz əməli barədə müraciət edib. R.Muradov müraciətində qeyd edib ki, 2013-R.Yediyarovun qurduğu oyunların nəticəsində YAP-ın Gədəbəy rayon təşkilatının sədri vəzifəsindən kənarlaşdırılıb, sədr vəzifəsinə əvvəllər Müsavat Partiyasının üzvü olmuş, saxta ali təhsil diplomlu Rüstəm Nağıyevi sədr seçdirib. YAP-ın qurulmasında və inkişaf etməsində heç bir əməyi olmayan Ramiz Yediyarovun bir savadsız müxalifətçini rayon təşkilatına sədr seçdirməsi hələ o zaman rayon YAP-çıların narazılığına səbəb olub.

R.Muradov daha sonra bildirdi ki, təşkilatın sədri Ramiz Yediyarovun rayona rəhbərlik etdiyi 6 il ərzində rayon təşkilatının yerli qərarlarını icra başçısının korrupsiya əməllərinin həyata keçirildiyi məkana çevirib. Təzə təyin edilən kadrlardan, yaylaqlara çıxan fermerlərdən, pay torpaqlarında qanunsuz ev tikənlərdən, sahibkarlardan və idarə, müəssisə rəhbərlərindən R.Nağıyevin külli miqdarda rüşvət almasına bu qərarşah şahid olub: "R.Nağıyev R.Yediyarova arxalanaraq qardaşının adına rəsmiləşdirməklə, qeyri-qanuni yollarla onlarla torpaq sahəsi və daşınmaz əmlak ələ keçirdi. Təsəffüf deyil ki, Yediyarovun fəaliyyətini araşdıran Baş Prokurorluq yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinin istintaq qrupu R.Nağıyevi və İdarə Heyətinin üzvlərinin əksəriyyətini istintaqa cəlb edib.

Mən və rayon təşkilatının yaradılmasında əməyi olan şəxslər, rayon təşkilatının üzvləri təşkilatımızın bu acınacaqlı vəziyyətə salınmasından dərin narahatlıq hissi keçiririk. Biz hesab edirik ki, ən qısa zamanda rayon təşkilatının üzərindən bu ləkə götürülməlidir".

R.Muradov YAP rayon təşkilatının növbədənəknar konfransının çağırılması xahişini də edib.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Sabiq nazirdən Ziya Məmmədova xəyanət suçlaması

426 min manata isə 180 kilometr uzunluğunda beton örtüklü avtomobil yolu salınıb.

Bu rəqəmlər Z.Məmmədovun dövründə ölkə büdcəsinə nə qədər ziyan vurduğunun bariz sübutlarından biridir.

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı alim Fikrət Yusifov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında kifayət qədər sərt danışdı: "Heç şübhəsiz Bakı-Quba yolunun

kəs düşünməsin ki, etimadı doğrultmayan, prezidentə və deməli xalqa xəyanət edən bu adamlar cəzasız qalacaq. Təbi ki, Bakı ilə Quba arasında çəkilmiş bu yarıtmaz yolun bütün məsuliyyəti keçmiş nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun üzərindədir. Hər şeyə görə o cavab verməlidir. Çünki yolun tikintisinə dövlət büdcəsindən ayrılmış yüz milyonlarla vəsaitin istifadə

rək salınan beton yol çox pis vəziyyətə düşüb. Qəribədir ki, istisna müddət 20-30 il nəzərdə tutulan yol artıq dağılıb. Rusiyanın Qəbələdə hərbi xarakterli stansiyası vardı. Ora beton yol çəkilmişdi. Üzərindən 40 il keçməsinə baxmayaraq, yol hələ indi-indi deformasiyaya uğrayır. Təəssüf ki, Bakı-Quba yolu ilə bağlı bu fikirləri səsləndirə bilmirik. Ölkə prezidentinin ən çox

Fikrət Yusifov: "Xəyanət edənlərin cəzası mütləq olacaq"
Fəzail Ağamalı: "Dövlət büdcəsini talayan hər kəsin yeri Qobustan olacaq"

belə bərhad hala düşməsinin birbaşa günahkarı bu yolun çəkilməsinə bilavasitə rəhbərlik etmiş keçmiş Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbəridir. Bu keyfiyyətsiz iş dövlətə yüz milyonlarla manat ziyan vurmaqla yanaşı, həmən yolla hərəkət edən insanların rahatlığının tam pozulmasına, əsəblərinin gərginləşməsinə səbəb olur. Hökumətin infrastruktur layihələrin icrasına geniş bir meydan açdığı bir dövrdə, etibar olunmuş iş bu qədər məsuliyyətsiz yanaşmanın izahı yoxdur. Bunun adı sadəcə oğurluqdur və xəyanətdir. Xəyanət edənlərin isə cəzası mütləq olacaq. Dövlətin maliyyə vəsaitlərini səmərəsiz istifadə edənlər bilməlidirlər ki, gec-tez onlara bu vəzifəni etibar etmiş ölkə rəhbərliyi qarşısında hesabat verməli olacaqlar. Son bir neçə ildə böyük vəzifə sahibi olan bir çox məmurlar da məhz işdə yox verdiyikləri ciddi nöqsanlar səbəbindən vəzifədən kənarlaşdırılıblar. Heç

dəsi üzrə baş kredit sərəncamçısı şəxsən o özü olub. Ona görə də sorğu onun özündən olmalıdır. Təcrübə göstərir ki, vəsaitlərin bu şəkildə talan edilməsinə yol verən rəhbərlər bir qayda olaraq dar dünya görüşünə malik və savadsız olurlar. Çünki belə əməlləri yalnız savadsızlar edə bilərlər. Ağılı başında olan, sabahını düşünən heç bir məmur belə işlərin altından imza atmaz. Düşünür ki, bir gün gələcək mənə bu vəzifəni etibar etmiş ölkə başçısı bu əməllərə görə məndən hesab soracaq".

Məsələ ilə bağlı modern.az-a danışan **deputat Fəzail Ağamalı** bunları deyib: "Bir qayda olaraq, vəzifəsinə xitam verilmiş adamlar haqqında fikirlər söyləməkdən uzaqam. Amma görünən problemlər məni danışmağa vadar edir. Təqribən on beş gün əvvəl Bakı-Quba yolundan istifadə etdim. Yol sözün əsl mənasında bərhad gündədir. Milyonlar sərf edile-

diqet etdiyi sahələrdən biri də yollardır. Demək olar ki, ölkə prezidenti hər gün müxtəlif yolların tikintisi, təmirle bağlı sərəncamlar imzalayır, dövlət büdcəsindən vəsait ayırır. Bunlar, təkəcə magistral yollarla bağlı deyil, həm də kənd və qəsəbələrarası yolların müasir səviyyədə qurulması ilə bağlıdır.

Bu sərəncamlardan irəli gələn məsələlərin icrası xüsusi məsuliyyət tələb edir. "Yola vəsait ayrıldı, təmir etdik"lə iş bitmir. Qərribəsi budur ki, indi düzəldilən yolların da keyfiyyəti aşağıdır. Bilirsiniz, bir il əvvəl Salyan rayonunun Düzənlik kəndinə çəkilən asfalt yol bərhad vəziyyətə düşüb, çalalar əmələ gəlib, su yığılıb və s. Bakının özündə çəkilən yollara nəzər salaraq, nə qədər yamaqlar var. Götürək, Bakı-Sumqayıt yolunu. Yaxud "Neftçilər" prospektindən başqa, hansının istəyiniz adını çəkin. "Neftçilər" prospekti cənab prezidentin mütəmadi istifadə etdiyi yoldur deyə,

neqativ hallara son qoyulsun, biz müsbət işlərimiz, uğurlarımız barədə müzakirələr apararaq. Ölkə prezidenti bütün heyatını ölkənin firavanlığı yolunda qoyub. Fikirləşirsen ki, adam daha nə etməlidir?! Prezidentin komandasında vicdanla, dövlətə, millətə bağlı insanlar da var. Amma pislər də var. O cür adamlar da düşünməlidirlər ki, yerləri Qobustan olacaq. 1-2 ay əvvəl ölkədə baş verən prosesləri, dövlət başçısının bununla bağlı atdığı addımları göz önünə gətirsinlər. Mən tam əminəm ki, baş verənlərlə bağlı proses hələ tamamlanmayıb. Prezident imzasını atıb, geri qalanın məsuliyyəti hüquq-mühafizə orqanlarının üzərinə düşür. Yəqin ki, onlar da məsələləri araşdırıb hüquqi qiymət verəcəklər. Bu gün Azərbaycan xalqı prezidentlə bərabərdir. Mən istərdim ki, məmurlarımız elə şərait yaratsınlar ki, xalq da onlarla olsun".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Hisslərimizə toxunmayın

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"İndi biz ikrah edib meydən, nəzərdən düşmüşük,
Yoxsa min-min məclisi-məstanələrdən çıxmışıq.
Gah öpüb yarı ayağın, gah dolanlıq başına,
Biz perişan züflərtək şənələrdən çıxmışıq"
(Əliğa Vahid)

Bakının havasından pul yağması haqda ötənlərdə yazmışdıq. Bəli, ölkəmizin altı-üstü, böyrü-başı, suyu-havası, qısaca yazsaq, hər şeyi puldur. Qızıl parçasıdır. Dünən paytaxtın parklarından birində 3 kiloya yaxın nəre kürüsü tapılıbdır. Təsəvvür elə. Camaat (xarici ölkələrdəki) kürü tapır yaxmac eləsin, bizdə isə nərələr parkda kürü tökür. Bir dəfə, 90-cı illərdə hətta Abşeron yarımadasında kürü yağışı qeydə alınmışdı. Kimsə qaçaqmal yoluyla xaricə apardığı kürünü təyyarədən boşaltmışdı, ələ keçməsin deyər. İndi bu parkda tapılan kürü də əslində polislerin iki nəfərdən müsadirə elədiyi kürüdür, ancaq biz niyə buna belə quru yanaşsaq? O zaman yazımın hissiyatı ölür. Jurnalistika heç kimə görə olmaz.

Sözləşməsi, xarici Gallup araşdırma mərkəzi guya dünyada sosial sorğu keçirib, azərbaycanlılar emosiyasız millətlər sırasına salınıb. Sən demə, rəyi soruşulan camaatımız "Axsam hansı hissləri keçirmisiniz" sualına nə mənfi, nə müsbət cavab verə bilməyiblər. Doğrusu, bir azərbaycanlı olaraq bu mənim şəstimə (çəstimə də oxuya bilərsiniz, onsuz ikisi də eyni kökdən gəlir) toxundu. Necə yeni emosiyasız? Sanki biz ölmüşük. Yəqin ki, bu Qellap-ın hap-gopunun arxasında bir erməni barmağı vardır. Xarici İşlər Nazirliyimizdə günah çoxdur. Niyə icazə vermisiniz bunlar bizim zəhmətkeşlərə sual versinlər? Sual vermək pis işdir. Geridə qalmış ölkələrə, xalqlara aiddir. Bizim kimi inkişaf etmiş ölkələrdə hamı sorğu-sualsız hər şeydən agahdır. Şübhədir, sualdır, bunlar şeytan əməlidir.

Doğrudur, sualın bir başı da cavabı doğurur, cavab vermək isə dövlətçiliyin əsas sütunlarından, ancaq sualsız da biz cavabdehliyimizi yaxşı qanırıq. Sualsız cavab vermək, cavabdehlik bizim nə qədər tərəqqi elədiyimizi göstərir. Telepatiya kimi bir şeydir. Göz ağartması bizə bəs eləyir. O bir əski reklamda deyilən kimi: "Biz baş həkimlə bir-birimizi işarələrdən anlayırıq".

Başqa yöndən, bizi kötük elan edən o sorğunun müəlliflərindən soruşmaq lazımdır ki (təbii, biz yox, kimsə başqası soruşsun - səbəbini yuxarıda izah elədim), əgər düzgün adamsınızsa, nə üçün sualı axşam vaxtına nəzərən vermisiniz? Axşam düşəndə hansı hissləri keçirdiyimizi anlamaq doğrudan çətin məsələdir. Çünki biz səhər açılarda, yuxudan durub şən həyatın qoynuna atılarkən hələ müəyyən ümidlər içində oluruq. Misal üçün, güman edirik çörək qazanmağımıza badalaq vuranlar gün ərzində öz-özünə yıxılıb öləcəkdir. Uşağın məktəbindən süpürgə pulu yox, təhsil xəbərləri eşidəcəyik. Arvad qonşu arvada həsədlə baxıb deyilməyəcəkdir. 77-ci ildə 5-ci mikrorayonda avtobusda qatq torbasını düşürtməyə yardım elədiyimiz və o çağdan bəri üzünü görmədiyimiz Məmməd həsən kişi bizi baldızının xalası nəvəsinin sünnət toyuna dəvət etməyəcəkdir. Həkim sağ ayağımızdakı çiban yerinə sol gözümüzü çıxartmayacaq, polis günahsız yerə tutmayacaq, məmur rüşvət istəməyəcək, dükançı kərə yağı yerinə eridilmiş siçan dərməni satmayacaq, nə bilim, erməni torpağımıza, fars bayrağımıza, rus qirtlağımıza qənim kəsilməyəcək və sairə və ilaxır... Həmçinin, qəzeti və interneti açanda heçiqi jurnalistika görəcəyik. Lakin bunların hamısı boşa çıxır. Axşam suyu süzülüb, əzik əncirə dönmüş durumda mağaramıza qayıdırıq. Sonra da axmağın biri böyürdən çıxıb mikrofonu dirəyir ki, indi hansı emosiyaları yaşayırsınız. Canına azarı yaşayırsınız. Nə deyək? Pis desək hökumət eşidəcək, lap pis olacaq. Yaxşı desək sualı verən "bunun başı xarabdır, bu halda necə yaxşı olmaq olar" fikirləşəcəkdir. Ağılsan gözün kor olar, gülsən dəli deyərler - qısaca.

Ona görə də biz "yadımıza gəlir" deyirik. Ən yaxşısı budur. Məhkəmələrdə üzədurulan adətən belə deyirlər. Adamin torbasını tikməkdə müstəntiqə kömək edərsən, iş məhkəməyə təhvil verildəndən sonra nə şiş yansın, nə kabab variantıdır. Kimsə vəziyyətimizi soruşanda "belə də", "babat" deyirik, bax onun kimi. Emosiyadan hələ kimsə xəyir görməyib.

Bir də bu millət vaxtilə hamıdan bərk oynaqlamışdı, emosiya Azadlıq meydanına sığışmırdı, axırı nə oldu? İt də getdi, ip də. (Əslində it tam da getmədi, ölkənin qərb tərəfinə baxanda. Oturub orda hürür). O vaxtdan bəri biz qərara almışdıq emosiyamızı özümüzə saxlayaq. Neft, qaz, kürü... Nə istəsəniz buyurun, aparın. Bircə heysiyyətimizə, hisslərimizə dəyməyin.

Avropa Şurası Parlament Assambleyası Hüquq Komissiyası AŞ ölkələrini "Maqnitski aktı"nın analoquunu qəbul etməyə çağırır. Komissiyanın bəyanatı sentyabrın 10-da dərc edilmişdir. Komissiyanın qətnaməsinin layihəsi insan hüquqlarının kobud pozulmasına şəxsən cavabdeh olan şəxslərə viza verilməsinə qadağa qoyulmasını və bank hesablarının dondurulmasını nəzərdə tutur.

Avropa Şurası yenə qarşıdurma yolunu seçir-"Maqnitski aktı" gündəmdə

Fərəc Quliyev: "Bu, gələcəkdə də münasibətlərin pozulmasına səbəb olmayacaq"

Novella Cəfəroğlu: "Azərbaycanla Avropa Şurası anlaşacaq"

Bu cür aktlar "cəzasızlığa qarşı mübarizədə yaxşı alətdir", - britaniyalı deputat Donald Anderson bildirib. Onun hesabatı layihənin əsasını təşkil edib. Onun sözlərinə görə, belə normaların olması "potensial insan haqları pozucularına qabaqçılıq təsir göstərəcək. Belə ki, onlar öz ölkələrində özlərini məsuliyyətdən qorunmuş hiss edirlər, ancaq öz əməllərinin bəhrəsini xaricdə dadmaq istəyirlər".

Fərəc Quliyev

Layihənin müzakirəsi 2019-cu ilin yanvarında Strasburqda AŞ PA-nın qış sessiyasında olacaq. "Maqnitski siyahısı" 2012-ci ildə Vaşinqtonda hazırlanıb. Akt Hermitage Capitalin hüquqşünası Sergey Maqnitskinin ölümündə əli olan şəxslərin çevrəsini müəyyən edib və rusiyalı bəzi məmurlara qarşı viza və maliyyə sanksiyalarını tətbiq edib. Vaşinqton məhkəmədən kənar çekişmələr, işğençələr və digər kobud insan haqları pozuntularına görə məsul olan şəxsləri qara siyahıya daxil edib.

Maqnitski qanunu və ya aktı (ingilis dilində Magnitsky Act) altı ölkədə qəbul edilmişdir. İlk dəfə 2012-ci ildə ABŞ-da qəbul edilmişdir. Sonra oxşar qanunlar Estoniya (2016-cı il), Kanada və Litva (2017-ci il), Latviyada (2018-ci il) təqdir edilmişdir. 2017-ci ildə Böyük Britaniyada "Maqnitski qanunu"nın birinci hissəsi qəbul edilmişdir. Bu, Londonun hesab etdiyi kimi, kobud insan hüquqları pozuntusunda əli olanların aktivlərinin dondurulmasına aiddir.

görə, həmin ölkədə daşınmaz əmlakın alındığı vəsaitin mənşəsinə dair sorğu Azərbaycandan olan yüksək vəzifəli məmurlara qarşı irəli sürülmüşdür.

Yada sallaq ki, AŞ PA-nın Azərbaycan barəsində araşdırma aparın müstəqil komitəsi bu ilin mayında Səməd Seyidov başda olmaqla 4 deputatın mandatının dondurul-

ması barədə qərar qəbul edib.

Qeyd edək ki, son aylarda Azərbaycan-AŞ münasibətləri xeyli dərəcədə müsbətə doğru dəyişib. Xüsusilə, RE-AL Partiyasının sədri İlqar Məmmədov başda olmaqla bir sıra siyasi məbusların bu ilin martından başlayaraq azadlığa buraxılmaları əlaqələri getdikcə yaxşılaşdırır. Bu baxımdan "Maqnitski aktı" qış sessiyasında qəbul olunarsa, Azərbaycan-AŞ əlaqələrinin yenidən pisləşə biləcəyi ehtimal olunur.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu cür sənədlər hər zaman qəbul olunanda müxtəlif dairələr məsələləri öz arşınları ilə ölçürlər: "Bəziləri bunun münasibətlərdə bir son olduğunu, digərləri sanksiyaların tətbiq olunacağını bildirirlər. Amma bütün hallarda görünür ki, stabil bir münasibətlər sistemi mövcuddur. Əslində strateji olaraq hədəflənmiş məsələlərə doğru da addım-addım gedilir. Azərbaycan çalışır ki, Avropa Şurası və Avropa İttifaqı ölkələri ilə normal münasibətləri qorusun. Qarşı tərəf də artıq bu məsələlərə hörmətlə yanaşır, münasibətlərdə gərginlik yaratmaqdan vaz keçirlər, daha çox əməkdaşlığa üstünlük verməyə çalışırlar. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu və ya digər qurumların verdiyi qərarlar tövsiyə xarakterlidir. Bir qərarla müstəqil dövlət onlar idarə etmirlər. Azərbaycan tərəfi ölkənin maraqlarına uy-

Novella Cəfəroğlu

pozulmasına səbəb olmayacaq".

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu bu aktın təkə Azərbaycan üçün deyil, digər ölkələr üçün də nəzərdə tutulduğunu qeyd etdi: "Çalışacağıq ki, yanvar ayına, yeni AŞ PA-nın qış sessiyasına qədər siyasi məbuslar məsələsini həll edək. Hökumət də yaqin öz fikirlərini deyəcək. Açıq düşüncəm ki, qəbul olunsun belə, "Maqnitski aktı" bizə o qədər də zərər vurmayaacaq. Ölkəmizə qarşı nələrisə edəcəklərini də düşünürəm. Bu məsələlərin gündəmdə olması normaldır. İlqar Məmmədovun azad edilməsindən sonra bir qrup siyasi məbusun, jurnalistlərin, bloggerlərin də azadlığa buraxılması çox gözəl oldur. Bu olarsa, hesab edirik ki, Azərbaycanla Avropa Şurası anlaşacaq, qarşı tərəf bizə güzəştə gedəcək".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Avropa İttifaqı Rusiyaya qarşı sanksiyanın müddətini daha 6 ay uzadıb

Avropa İttifaqı Ukraynadakı vəziyyətlə əlaqədar Rusiyaya əleyhinə sanksiyanın müddətini daha 6 ay uzadıb. Sanksiyalar gələn il martın 15-nə qədər qüvvədə olacaqdır. Sanksiyalara maliyyə aktivlərinin dondurulması və səyahətlə bağlı məhdudiyətlər daxildir. Onlar 44 şirkətdən 155 nəfəri əhatə edir.

Xatırladaq ki, İtaliyanın xarici işlər naziri Matteo Salvini Rusiyaya qarşı həyata keçirilən sanksiyalarda heç bir mənə görmədiyini bəyan edib.

Gürcüstan prezidenti xələfinə çağırış etdi

Rusiya Gürcüstanına qarşı ən böyük təhlükə olaraq qalır. Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, bunu Gürcüstan prezidenti Georgi Marqvelaşvili Tiflisdə keçirilən beynəlxalq forumda çıxışı zamanı deyib.

"Bizim üçün əsas təhlükə Rusiyadır. Onlar hələ 1990-cı illərdə Gürcüstanın ərazi bütövlüyünü pozdular və 2008-ci ildə də bu fəaliyyətlərini davam etdirdilər", - Marqvelaşvili bildirib.

Rusiyanın Gürcüstanın seçdiyi Avroatlantik inteqrasiya kursunun əleyhinə çıxış etdiyini bildiren prezident ölkəsinin bu xarici siyasət xəttinin dəyişilməz olaraq qaldığını açıqlayıb: "Mən yaxın vaxtlarda seçilməz nəzərdə tutulan yeni prezidentə bütün beynəlxalq platformalarda Rusiyanın Gürcüstan hücum etdiyini və buna heç cür bəraət qazandıra bilməyəcəyini xatırlatması barədə çağırış edirəm".

Ermənistanın Azərbaycana müharibə elan etməsinin pərdəarxası məqamları - düşmən qorxu içindədi

İşğalçı ölkənin parlamenti Azərbaycana "müharibə elan edilməsi haqqında" qərar çıxarıb; Paşinyan diqqəti daxildən yayındırmaq üçün yeni ssenari qurub; **politoloq:** "Təlimlərin "ssenarisi" Ermənistanın sərhədlərindən kənarında yazılıb"

Ermənistan parlamentinin sentyabrın 12-də keçirilən iclasında avantürüst qərar çıxarılıb. Belə ki, işğalçı ölkənin Milli Məclisinin fövqəladə iclasında Ermənistan ərazisində başlayan "Şant-2018" (İldırım 2018") komanda-qərarğah təlimləri çərçivəsində Azərbaycana rəsmən "müharibə elan edilməsi haqqında" qərar qəbul olunub.

Qeyd edək ki, Ermənistan-da 11 sentyabrdan etibarən "Şant-2018" komanda-qərarğah təlimləri keçirilir. Təlimlər 14 sentyabradək davam edəcək. Bu müddətdə ölkə ərazisində hərbi vəziyyət elan edilib. Məlumatda deyilir ki, hərbi təlimlər planlı xarakterlidir və müdafiəyə hazırlıq məqsədi daşıyır.

Ancaq Ermənistan parlamentinin bu qərarı N.Paşinyan hökumətinin işğalı davam etdirməkdə qərarlı olduğunu və danışıqları pozmaq niyyətini nümayiş etdirir. Bu, həm də hakimiyyətin diqqəti daxildəki qarışıqlıqdan yayındırmaq, xalqın diqqətini "xarici düşməne" yönəltmək cəhdi də sayıla bilər.

Onu da xatırladaq ki, Ermənistan parlamenti oyuncaq qərarını məhz ATƏT-in baş katibi Tomas Qremingerin Bakıda olduğu və Azərbaycanın prezidenti ilə Qarabağ müzakirəsi apardığı saatlarda qəbul edib. Məlum olduğu kimi, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Nikol Paşinyan hökumətinin danışıqları pozmaq niyyəti barədə ATƏT rəsmisinə fikirlərini çatdırmışdı. Belə bir məqamda İrəvanın növbəti təxribatı əslində ATƏT rəhbərliyi də daxil, beynəlxalq aləmə meydan oxumaq niyyətindən xəbər verir. Düzdür, Ermənistan heç zaman Azərbaycana müharibə elan etmək iqtidarında olmayıb və buna cəsaret etməz. Lakin "tamaşa" olsa belə, İrəvanın bu addımı ciddi təxribatdır, şantaj xarakterlidir və Ermənistanın işğalçı siyasətinin mahiyyətinə tam uyundur...

"Ermənistanda keçirilən "Şant-2018" hərbi komanda-qərarğah təlimləri çərçivəsində Ermənistan parlamentinin Azərbaycana qarşı müharibə elan etməsi ssenarisi mövcud faktın, yeni Ermənistanın işğalçı və təcavüzkar dövlət olmasının növbəti təsdiqi və etirafıdır. Bu, həmçinin, Ermənistanın yeni siyasi-hərbi rəhbərliyinin malik olduğu arxaik və feodal düşüncənin göstəricisidir". Bunu "Yeni Müsavat"-a açıqlamasında Azərbaycan XİN-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirdi. Nazirlik sözcüsünün dediyinə görə, Azərbaycan ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrələrinin vasitəçiliyi ilə münafiqənin substantiv danışıqlar yolu ilə həlli istiqamətində konstruktiv addımlar atdığı və digər qonşu dövlətlərlə birlikdə regionun çiçəklənməsinə xidmət edən hərtərəfli regional əməkdaşlıq layihələrinin müəllifi qismində çıxış etdiyi halda, Ermənistanın yeni hakimiyyəti Sərkisyan rejiminin hərbi diktatura siyasətini davam etdirərək, regionu yeni hərbi avantürələrlə və təhlükələrlə üzbuüz qoyur: "Beynəlxalq ictimaiyyət sivil dünya ilə Ermənistan arasında ciddi uçuğunun olmasının şahidi olur. Ermənistanın qarşı tərəfi beynəlxalq siyasi-diplomatik təzyiqlərin göstərilməməsi Ermənistanın cəzasızlıq hissini daha da artırır. Bir daha bəyan edirik ki, danışıqlar prosesinin pozulmasına, vəziyyətin gərginləşdirilməsinə və "müharibə oyunları" kimi hərbi avantürələrə görə məsuliyyət tam şəkildə Ermənistan rəhbərliyinin üzərinə düşür".

Sabiq XİN rəhbəri Tofiq Zülfüqarov "Moderator.az"-a açıqlamasında Ermənistanın Azərbaycana çoxdan müharibə elan etdiyinə diqqət çəkib: "Əslində Ermənistan Azərbaycana çoxdan müharibə elan edib. Torpaqlarımızın 20 faizi işğal edilib. Ermənistanın millitarist siyasətini ifşa etmək üçün bundan daha artıq fakta ehtiyac yoxdur".

Sabiq nazirin fikrincə, baş verənlər Ermənistandakı mövcud hakimiyyətin mahiyyətini əks etdirməklə yanaşı, həm də Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyini göstərir.

"Virtualaz.org" isə yazıb ki, parlamentin saytında əlavə məlumatlar da əksini tapıb. Belə ki, burada Ermənistan parlamentinin sədrinin qərar qəbul olunduqdan sonra gördüyü tədbirlərdən danışılır: "Qərar qəbul edildikdən sonra Ermənistan parlamentinin sədri, daimi komitələrin sədrləri və dostluq qruplarının rəhbərləri beynəlxalq tərəfdaşları Ermənistanın beynəlxalq təhlükəsizliyi ilə bağlı məlumatlandırılıb və erməni tərəfinin mövqeyi barədə ətraflı informasiya verilib".

Paşinyan 13 sentyabrda "İldırım 2018" komanda-qərarğah təlimləri çərçivəsində Müdafiə Nazirliyinə gedib və qısa brifinq keçirib. Paşinyan deyib ki, təlimlərin ssenarisində "ən pis variant" nəzərdən keçirilir, məqsəd "ən yaxşı varianta" hazırlamaqdır. Bununla belə o, ssenarinin 2016-cı ilin aprel hadisələrini təkrarlamadığını deyib: "Ermənistan Dağlıq Qarabağın qarantıdır. Əlbəttə, hərbi situasiya əsasən Qarabağ münaqişəsi ilə bağlıdır". Paşinyan Dağlıq Qarabağın mümkün müharibəyə qarşı hazırlığının da təlimlərdə "nəzərə alındığını" deyib.

Təlimlərin ssenarisinə əsasən, regionda vəziyyətin kəskinləşməsindən istifadə edən Azərbaycan Qarabağda müharibəyə başlayır, eyni zamanda Ermənistanın sərhəd kəndlərini atəş tutur. Azərbaycanı Türkiyə dəstəkləyir. Ermənistan kömək üçün KTMT-yə müraciət edir və Birləşmiş Rusiya-Ermənistan qoşun qruplaşması çərçivəsində "tədbirlər görülür".

Bu "qərar"da Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə xələl gətirmək istiqamətində də cəhdlər seziilir.

Ancaq bu arada "Rus NATO"-su ilə bağlı təəssüf doğuran növbəti xəbər yayılıb. Avra-

siya İttifaqının İqtisadi Komissiyasının son 3 il ərzində dərc etdiyi sənədlərdə Dağlıq Qarabağ Ermənistan ərazisi kimi göstərilib. Modern.az xəbər verir ki, sosial şəbəkələrdə yayılan fotolarda beynəlxalq təşkilata üzv ölkələrin vəziyyətini əks etdirən sənədlərdə Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların rəsmi İrəvanın ərazisi kimi təsvir olunduğunu görmək mümkündür. "Avrasiya İqtisadi İttifaqına üzv ölkələr haqda ümumi informasiya" adlanan sənəd 2016, 2017 və 2018-ci illərdə çap edilmiş nüsxələrində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə hörmətsizlik edib.

Hələlik rəsmi Bakı məsələyə reaksiya verməyə tələsmir.

Amma bütün bunların eyni vaxta düşməsi də təsadüfə oxşamır.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat"a dedi ki, Ermənistanın məlum təxribatının arxasında da tək rəsmi İrəvan dayanır: "Hesab edirik ki, təlimlərin "ssenarisi" Ermənistanın sərhədlərindən kənarında yazılıb və bu "ssenari"nin təməlinə Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad etmək üçün ata biləcəyi addımlar, bu prosese qoşula biləcək regional güc mərkəzlərinin mövqeyi haqqında öncədən ictimai rəyi formalasdırmaq niyyəti dayanır. Bununla yanaşı, qeyd etmək istəyirəm ki, bu təxribat xarakterli "ssenari"nin nə zamansa baş tutması və həyata keçməsi mümkün deyil. Bu informatik təxribatdır və çox güman ki, sentyabrın 15-də Bakının işğalçı, cinayətkar erməni-bolşevik hərbi birləşmələrindən xilas edilməsi ilə bağlı keçiriləcək möhtəşəm hərbi paradın Ermənistan cəmiyyətində doğura biləcəyi qorxu və həyəcana qarşı önleyici tədbir xarakteri daşıyır".

E.Mirzəbəylinin qənaətinə görə, 15 sentyabrda bu iyrenc təxribatın cavabı o qədər ciddi şəkildə veriləcək ki, Paşinyan da, oynadılar da öz iddialarının sərhədlərini bilsinlər: "Bununla yanaşı, Ermənistanın KTMT adından istifadə etməklə informatik təxribat törətdiyi, regionda vəziyyəti daha da gərginləşdirdiyi barədə qurum üzvü olan dövlətlərə, xüsusilə də Qazaxıstan, Qırğızıstan və Belarusa, həmçinin Rusiyaya müraciət olunmalıdır. Bu kimi addımların müharibə ilə təhdid xarakteri daşdığı üçün BMT-nin Nizamnaməsinə və BMT-də müşahidəçi statusu ilə təmsil olunan KTMT-nin əsasnaməsinə zidd olduğu onların diqqətinə çatdırılmalıdır".

□ **Elşad PAŞASOY**
"Yeni Müsavat"

Fitnəkarların nifaq salmaq arzusu

Xalid KAZIMLI

Min dəfə yazılıb, min birinci dəfə təkrar edək ki, dünya üzərində 3 mindən artıq xalq yaşayır. Assimilyasiya olunmuş, yox olmuş etnik qruplar bura aid deyil.

Bu o deməkdir ki, hər xalq öz milli dövlətçiliyini qurmaq istəsə və buna mane olan olmasa, dünyada 3 min dövlət əmələ gələr.

Hazırda dünyadakı dövlətlərin sayı 200 civarındadır və dünya bu hərc-mərcliyə davam gətirmir, çox yerdə lokal müharibələr, toqquşmalar baş verir. Mübahisəli ərazilər isə az qala bütün dövlətlərin sərhədində var.

Belə bir dünyada cəmi bir kənddə, bir rayonda, bir mahalda yaşayan azsaylı xalqların öz milli dövlətlərini qurması mümkün deyil.

Hətta elə çoxsaylı xalqlar (uyğurlar, kürdlər, katalanlar) da var ki, hər cür resursları var, amma öz dövlətlərini yarada bilmirlər.

Milli dövlət quran xalqların avtomatik xoşbəxt olması kimi bir qayda da yoxdur.

Yer üzündəki 200 dövlətin yalnız üçdə biri hüquqi dövlətdir, qanunun aliliyinin bərqərar olduğu rejimləri var.

Yerdə qalanlarda isə vəziyyət elədir ki, xalqların böyük dövlətin içində və ya müstəqil dövlətdə yaşamasının heç bir fərqi yoxdur - hər iki halda istibdad altındadırlar.

Düzdür, bəzən milli diktatura rejimi kimlərsə məqbul görüne bilər, amma bu "kimlər" məhz müstəbidlər və onlardan bəhrələnenlərdir. Məzlumlar üçün heç bir fərqi yoxdur.

Bəs bu halda azsaylı xalqlar nə etsinlər, özlərini necə inkişaf etdirdinlər, təhlükəsizliklərini necə təmin etsinlər, çoxsaylı xalqların içində əriyib getməkdən necə qurtulsunlar?

Bunun yolu var və Avropa qitəsində bir çox azsaylı xalqlar bu problemi həll ediblər.

Bu çıxış yollarından biri hüquqi dövlətin tərkibində muxtariyyətə malik olmaqdır. İstər azad Avropada, istərsə də avtoritar Rusiyada xeyli azsaylı xalq var ki, müxtəlif statuslu federal subyektdirlər. Onların içində respublika statusu olan böyük xalqlar da var, mədəni muxtariyyətə malik azsaylı xalqlar da.

Adicə qulağımızın dibindəki Dağıstanda onlarla azsaylı xalq var, bir respublikada birləşiblər və asudə yaşayırlar. Onların hər biri separatçılığa başlasa, Dağıstanın hər dağında, dərəsində bir dövlət əmələ gələr.

Azərbaycan monoetnik dövlət deyil. Burada xeyli azsaylı xalqlar var - bir kənddə yaşayan uydinlərdən, xınalıqlılardan tutmuş ta azsaylı xalqların ən çoxsaylı talışlara qədər.

Təbii ki, bu xalqların hər birinin öz dillərini, adət-ənənələrini, mədəniyyətlərini yaşatmaq haqları var və bu istiqamətdə onlara mane olan yoxdur.

Bəzən bölgələr üçün xarakterik olan problemləri sadalayır, onlara milli-siyasi don geyindirməyə çalışırlar.

Ancaq fakt odur ki, Lənkeranda, Nicdə, Qusarda olan sosial problemlər Ucarda, Tovuzda, Salyanda da var.

Ən pisi odur ki, xalqın gün-güzəran problemləri və milli hissələri üzərində oynayaq, ara qarışdırmaq, ədavət yaratmaq, bununla da bağlı olduğu dairələr üçün təzyiqlər çıxarmaq düzəltmək istəyənlər var.

Əslində isə xalqını sevmə, onun xoş güzəranı, inkişafı üçün çalışan adam onu min illərlə bağrı-badaş olmuş qardaş xalqdan qoparmaq, düşməne çevirmək istəməz.

Məsələn, Azərbaycan talışları ilə Azərbaycan türkləri min illərdir iç-içə yaşayırlar, minlərlə qarışıq nikahlar var. Hər iki xalq bir-birilə çox qaynayıb-qarışıb. Bu xalqların arasına nifaq salmaq, düşmənçilik toxumu səpmək təkəcə vətən xainliyi deyil, eyni zamanda mənsub olduğu xalqa düşmənçilik etməkdir.

Özləri dünyanın ən rahat ölkələrində bəy-xan kefində yaşayan şəxslərin törətdiyi fitnə-fəsadin qurbanı kim olacaq? Yenə kasıblar, yenə məzlumlar, adi, sadə adamlar.

Bəzən ortaya dil söhbəti atırlar, deyirlər, azsaylı xalqların dilini inkişaf etdirmək imkanı yoxdur.

Guya bir neçəsindən (ingilis, alman, rus, ispan, fransız) başqa, onlarla digər çoxsaylı xalq öz diliyə dünyanı fəth edir?

Sovet dövründə Bakıda aparıcı dil rusca idi. İndinin özündə müstəqil Azərbaycanın dövlət dili böyük qonşuların (Türkiyə, Rusiya, İran), o cümlədən ingilis dilinin basqısı altındadır.

Özünü talış xalqının "milli-azadlıq mübarizi" sayan Fəxrəddin Abosadəninin həbsi ilə bağlı söz-söhbət yarananlar isə unutmasınlar: yadellilər iki xalq düşmən etmək üçün çox hiylə düşünəcək, fitnəyə əl atacaqlar, əsas məsələ fitnədən uzaq olmaqdır.

Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində meyvə-tərəvəz biznesi ilə məşğul olan məşhur azərbaycanlı iş adamı Elçin Əhmədov Rusiya İstintaq Komitəsinin Sankt-Peterburq üzrə Baş İdarəsi tərəfindən federal axtarışa verilib. Onun barəsində cinayət işi üzrə qiyabi axtarış qərarı çıxarılıb.

Musavat.com xəbər verir ki, Elçin Əhmədovun istintaqa cəlb olunmasında azərbaycanlılardan istifadə olunduğu deyilir. Bildirilir ki, Elçin Əhmədov vaxtilə yaxşılıq etdiyi şəxslərdən bəziləri onun əleyhinə istintaqla əməkdaşlıq edib. Elçin Əhmədovun yaxınlarının musavat.com-a verdiyi məlumata görə, iş adamı xeyriyyəçilik edib: "Diaspor təşkilatlarında təmsil olunmasa da, həmyerlilərimizə dəstək verir, amma xeyriyyəçiliyi haqda kimsənin danışmasını da istəmir. Ona görə də bir çoxları Elçin Əhmədovu gizli xeyriyyəçi kimi də tanıyırlar. Başına gələnlərin, üzləşdiyi haqsızlıqların da ələ xeyriyyəçiliyi ilə əlaqələndirirlər. Deyirlər ki, hazırda yaşananlar həm də yaxşılığa yamanlıqla qarşılıq verməkdir".

Bu cinayət işi haqda Azərbaycan mətbuatında yazılar dərc olunub. Xatırladaq ki, Elçin Əhmədov "Aysel" və "AyBaRus" şirkətlərinin sahibidir. O, Rusiyada meyvə-tərəvəz biznesi ilə məşğuldur. Uzun illərdir Rusiyaya xaricdən meyvə-tərəvəz idxal edən ən iri təchizatçılardan biridir və məlumatlara görə hətta banan idxalı üzərində monopoliyaya malik olub. Bu səbəbdən ona "Banan Elçin" ləqəbi də qoşublar. Rusiyanın nüfuzlu nəşrlərindən olan "Kommersant" Elçin Əhmədov haqda silsilə yazılar dərc edib.

Musavat.com xatırladır ki, ittihama görə Elçin Əhmədov və şirkətinin işçisi bir neçə il əvvəl Sankt-Peterburqun Sofiya bazasında quldur basqını həyata keçiriblər. Sankt-Peterburq üzrə Baş istintaq idarəsinin ictimai təhlükəsizliyə və şəxsiyyətə qarşı cinayətlərin araşdırılması üzrə baş müstəntiqləri qeyd edirlər ki, onlar Elçin Əhmədova qarşı ittiham irəli sürmək üçün "kifayət qədər sübutlar" toplayıblar. E.Əhmədovun yaxınları isə bildirir ki, faktiki isə belə sübutlar yoxdur. **Sitat: "Bunu müstəntiqlər özləri də bilirlər. Amma varlanmaq, biznesməndən böyük pullar qoparmaq niyyətləri qanundan çox uzaq addımlarını şərtləndirir. Elçin Əhmədovun vəkilləri, özü də qanunsuzluqları bir-cə-bircə ifşa edir, bu haqda Rusiya prezidentinə, Rusiya baş prokuroru Yuriy Çaykaya ardıcıl müraciətlər ünvanlayırlar. Odur ki, istintaqçılar**

başladıqları qondarma işə qanuni don geyindirmək üçün bütün güclərini səfərbər ediblər. Elçin Əhmədovu nəyin bahasına olursa-olsun həbs edib istədikləri sənədlərə imza atdırmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Onun barəsində federal axtarışı şərtləndirən məhz bu məqamdır. Hadisələrin başqa yöndə inkişafı

rov soyadlı başqa birisini hədələyiblər. Daha sonra "Royal" MMC-nin sahibi Novruz Xəlilova məxsus olan 12 milyon rublu "açıq-aşkar qəsb ediblər". İstintaq E.Əhmədovun hərəkətlərini Cinayət Məcəlləsinin bir neçə maddəsi ilə kvalifikasiya edib, onu həmin maddələr üzrə 8 ildən 15 ilə qədər həbs gözləyir. Əhmə-

rantlardır. 3 il əvvəl bu iş üzrə irimiqyaslı əməliyyat keçirildə KİV-lər xəbər verdilər ki, şübhəliyə onlarla qətlə əli ola bilər. Lakin nəyə görə sə məhkəməyə ancaq bir quldur basqını epizodu gedib çıxdı. Bu iş üzrə zərərçəkənin özü qətlə görə məhkum edilib" - Elçin Əhmədov deyib.

rının rəhbərlərinə müraciət edəndən sonra onun adı işdə şübhəli qismində keçməyə başlayıb. "Görünür güc strukturlarının xoşuna gəlmədi ki, mən özümü fəal müdafiə edirəm" - Elçin Əhmədov deyib.

O bildirir ki, həbs olunmasına dair qarantıya verilsə Rusiyaya qayıtmağa və iş üzrə ifadə verməyə, şahidlərlə

dırınblar, məni və yaxınlarımı güdüblər. Sonradan eşitdim ki, bütün bunlar Novruz Xəlilovun göstərişi ilə olub. Müalicədə olduğumdan aprelin 27-də əmim Üzeyir Əhmədov polisə baş verənlərlə bağlı ərizə təqdim edib. Mayın 3-də polis təhqiqat işi başladı. Məlumat Xəlilovlara çatandan sonra onlar və İstintaq Komitə-

Məşhur azərbaycanlı iş adamı Rusiyada axtarışa verildi - şok təfərrüat

Elçin Əhmədova qarşı Rusiya İstintaq Komitəsinin Sankt-Peterburq üzrə Baş İdarəsi cinayət işi qaldırılıb; onu ən ağır maddələrlə ittiham edirlər; həmyerlimiz özünü suçsuz sayır və "qarantıya verilsə, gedib ifadə verməyə hazırım" deyir

Elçin Əhmədov barəsində qanunsuz qərarlar vermiş vəzifə sahiblərinə yaxşı heç nə vəd etmir. Odur ki, xeyriyyəçi həmyerlimizə ələ həmyerlilərimizin əli ilə, onlardan istifadə etməklə "torba" tikilib. Ağ parça üzərinə qara iplə vurulan yamaqlar göz deşir, bunu hamının gözü qarşısında edirlər. Və biznesmeni özge-sinin əmlakını ələ keçirmək üçün quldur basqını təşkil etməkdə, üstəlik sağlamlıq üçün təhlükəli şəkildə zor tətbiq etməklə hədələməkdə ittiham edirlər".

İstintaqın versiyasına görə 2015-ci il noyabrın 20-də səhər saat 9-an 11-ə qədər Elçin Əhmədov və onun əməkdaşı Cavid Mansurzadə, habelə "müəyyən olunmamış şəxslər" bazarda "Royal" MMC tərəfindən icarəyə götürülmüş anbara "aldatma yolu ilə" daxil olublar. Onlar "müəyyən olunmamış və tapançaya oxşayan predmetdən" istifadə edərək Həsənov soyadlı şəxsə zor tətbiq ediblər, habelə Heydə-

dovu Sankt-Peterburqda tapa bilmədiklərinə görə müstəntiqlər ona qarşı ittihamı qiyabi elan etməyi qərara alıblar və biznesmenin barəsində federal axtarış elan ediblər. Lakin Elçin Əhmədov çoxdan Rusiyanı tərk edib, hazırda Azərbaycandır və bu səbəbdən onun barəsində beynəlxalq axtarış elan ediləcəyi gözlənilir. "Kommersant"ın məlumatına görə ittihama əsas kimi Elçin Əhmədovun hərəkətlərindən zərər çəkən şəxsin və şahidlərin ifadəsi əsas götürülüb. Hansı ki, onlar quldur hücumu barədə nəyə görə 2 il yarım sonra xatırlayıblar və şikayət veriblər. İddia ediblər ki, soyğunçunun Elçin Əhmədov olduğunu KİV-lərdə onun fotosunu görəndən sonra biliblər.

Elçin Əhmədov özü isə "Kommersant"a deyib ki, zərərçəkən statusundakı şəxs hüquq-mühafizə orqanlarının tapşırığı ilə onu şərləyir. "Xəlilov və qohumları quldurluq görə cinayət işlərində fiqur-

Biznesmen deyir ki, 2015-ci ildə o "Royal" MMC-də heç bir quldurluq etməyib. Və Xəlilovla onun arasında çoxdandır mübahisə var idi. Bu mübahisə Cənubi Afrika Respublikasından apelsin idxalına görə yaranmışdı. "Ağsaqqallar yığışub bu məsələni müzakirə edib qərara aldılar ki, heç kim heç kimə borclu deyil, amma mən hər halda Xəlilovların ailəsinə 250 min dollar ödədim ki, hamı rahat olsun". Elçin Əhmədov xatırlayır.

Elçin Əhmədovun ittiham olunduğu quldurluq barədə cinayət işi isə bu ilin may ayında başlanıb, amma işdə fiqurantlar yox idi. Bununla belə müstəntiqlər həmin cinayət işi əsasında Elçin Əhmədovun mənzilində axtarış aparıb "Aysel" və "AyBaRus" şirkətləri barədə sənədləri götürüblər. Daha sonra vergi və digər nəzarət orqanları Elçin Əhmədovun biznesini yoxlamağa başlayıb.

Elçin Əhmədov Rusiya prezidentinə, Dövlət Dumasına, hüquq-mühafizə orqanla-

üzləşməyə və yalan detektorundan keçməyə hazırdır.

Elçin Əhmədov bir neçə ay əvvəl Bakıda "Yeni Müsavat"a müsahibə verib, bu iş barədə geniş danışmışdı.

Həmin müsahibəsində iş adamı demişdi ki, Xəlilovlara yardım məqsədi ilə verdiyi 250 min dollardan əlavə ondan 400 min dollar da tələb ediblər. Həmin müsahibəsində Elçin Əhmədov demişdi:

"2017-ci ilin payızında Novruz Xəlilov və qardaşları ona ortağ tanışları vasitəsi ilə bir ərizə göndərirlər. İmzalanmamış ərizədə yazılmışdı ki, guya onlara qarşı quldurluq etmişəm, Rövşən Murodov oğurlayıb aparmışam, onlara məxsus olan pulu ələ keçirmişəm. Dedilər, 400 min dollar verməsən, ərizəyə imza atıb İstintaq Komitəsindəki öz adamları vasitəsi ilə cinayət işi başladacaq, məni həbs etdirəcəklər. Buna əhəmiyyət vermədim, dedim ki, günahım varsa, məni həbs etdirin. Amma mən sizə kömək etmişəm, belə halda 250 min dolları geri tələb edəcəyəm. Həmin gün yaşadığım binanın mühafizəçisi ailəmə məlumat verib ki, maşınlarımız ətrafında müəmmalı adamlar dolaşır. Mən xaricdə müalicədə idim deyə əmim Üzeyir Əhmədov müşahidə kameralarının qeydə aldığı və maşınlarımız ətrafında şübhəliyə hərəkətləri əks olunan videonu tələb elədi. Baxıb gördük ki, ailə maşınının arxa hissəsinə adamlar nəşə quraşdırırlar. Məlum oldu ki, Xəlilovun qohumları Mobil və Qabil maşınlarımızın altına izləyici mayaklar quraş-

təsindəki himayədarları vasitəsi ilə barədə saxta cinayət işi başladılar".

Elçin Əhmədov bildirmişdi ki, rəsmi məlumatlarda qeyd olunur ki, guya Xəlilovlar 2018-ci il mayın 3-də İstintaq Komitəsinə ərizə ilə müraciət ediblər. Komitə də müraciət üzrə mayın 10-da fakta görə quldurluq maddəsi ilə cinayət işi başlayıb.

"Xəlilovların şikayət məktublarında yazılır ki, guya mən, menecerim Cavid və loqistlə birgə Xəlilovların ofisinə basqın edib 12 milyon rubl - 190 min dollar aparmışam. Bu şikayəti əsas götürüb 2018-ci il mayın 29-da evimdə və bütün iş yerlərimdə xüsusi təyinatlılar axtarış apardılar, ailəmi, uşaqlarımı qorxutdular. Elə həmin günlərdə mənə bunların İstintaq Komitəsindəki əli təmiz olmayan səlahiyyət sahibləri ilə əlaqələrinin necə yaranması da məlum oldu. Deməli, 2015-ci ilin iyun ayında Sofiyks bazasında İstintaq Komitəsi əməliyyat keçirmişdi, Xəlilov qardaşlarının bacısının həyat yoldaşı Elvin Əhmədov, Novruz və Mübariz Məmmədov qardaşları, bir başqa şəxs həbs olunmuşdular. İstintaq Komitəsinin həmin o qanunsuzluq edən səlahiyyətliyə 2015-ci ildə şikayətçi kimi Əliyev soyadlı Şəmkinin İmaşlı kənd sakininin şikayət ərizəsinə istinad edib adlarını çəkdiyim şəxsləri həbs etmişdilər. Əliyevin şikayət ərizəsində ona Sofiykski bazasındakı basqında Xəlilov qardaşlarının da iştirak etdiyi yazılmışdır. O vaxt Xəlilovlar İstintaq Komitəsinə çağırılmış və sonradan sərbəst buraxılmışdılar. Özləri orda-burda danışdırlar ki, İstintaq Komitəsi səlahiyyətliyə 150 min dollar verib canlarını qurtarıblar. Xəlilovların İstintaq Komitəsindəki səlahiyyətliyə münasibətləri də o dövrdən yaranıb. Oradakı səlahiyyətliyə hazırda Xəlilovlardan mənə qarşı maşa kimi istifadə edirlər. Xəlilovlara qarşı cinayət olmadığı kimi 2015-ci ildə onlardan şikayət yazmış Əliyevə qarşı da basqın faktiki baş verməyib".

□ E.MƏMMƏDLİYEV, "Yeni Müsavat"

İranda yaranmış sosial vəziyyətlə bağlı son aylar Azərbaycana axın var. Məlumatlara görə, ABS-ın İrana tətbiq etdiyi sanksiyalar, eləcə də noyabr ayında gözlənilən ciddi problemlər fonunda iranlı iş adamları Azərbaycana sərmayə yatırmağa maraqlıdır. Statistik məlumata görə, 2018-ci ilin iyul-avqust aylarında ölkədə 216 yeni şirkət təsis edilib ki, onların da 19-u xarici vətəndaşlara məxsusdur.

Həmin 19 nəfərdən 5-i İran vətəndaşdır. İranlılar təkəcə ölkəmizdə sərmayə yatırmağa maraqlı deyil, həm də burada daşınmaz əmlak olaraq daimi yaşamağa çalışırlar. Çünki İran vətəndaşları ölkəmizə viza ilə gəlir və bu vizanın müddəti sadəcə 30 gündən ibarətdir. Bəzi ekspertlər qeyd edir ki, son zamanlar daşınmaz əmlak bazarında hökm sürən sabitliyin səbəblərindən biri iranlıların Bakının müxtəlif yerlərində daşınmaz əmlak almalarıdır.

Əmlak məsələləri üzrə ekspert Ramil Osmanlın rəyini öyrənməyə çalışdıq. Ekspert də son zamanlar paytaxtda daşınmaz əmlak sahibi olan iranlıların sayının artdığını vurğuladı: "Son zamanlar nə qədər əcnəbi vətəndaşın ölkəmizdə daşınmaz əmlak sahibi olduğu barədə statistik məlumat yoxdur. Lakin son aylarda İran vətəndaşlarının Azərbaycanın daşınmaz əmlak bazarına marağı daha da artıb. Vaxtaşırı iranlıların ölkəmizdə kommersiya obyektlərinə, tikinti sahələrinə marağı olub və iranlı iş adamları burada fəaliyyət göstəriblər. Lakin sonradan hansısa müəyyən problemlər

İranlılar Bakıya axışır və ev alırlar

Ramil Osmanlı: "Paytaxtda daşınmaz əmlak sahibi olan iranlıların sayı artıb"

ortaya çıxıb və bu prosesin qarşısını alıb".

Ekspert qeyd etdi ki, iranlıların paytaxt Bakıda mülkiyyət sahibi olması daşınmaz əmlak bazarına hələkətli təsir göstərməyib: "Düşünürəm ki, iranlı vətəndaşların şəhəri-

mizdə daşınmaz əmlak alması ev bazarındakı vəziyyətə təsir etsin, dinamikanı dəyişə bilsin. Yəni bu çox cüzi faizlərlə ölçülür və hələkətli bu sahədə dəyişikliyə səbəb olmayıb. Əgər qarşıda bir dəyişiklik olarsa, yəqin ki, bununla bağlı araşdır-

malar aparılacaq, açıqlamalarımız olacaq".

Ramil Osmanlı sualımıza cavab olaraq onu da bildirdi ki, Azərbaycan qanunvericiliyi əcnəbi vətəndaşların ölkəmizdə daşınmaz əmlak sahibi olmasına icazə verir:

"İstisna yalnız torpaq sahələri ilə bağlıdır. Yəni əcnəbi vətəndaş ölkəmizdə torpaq sahəsini mülkiyyətinə keçirə bilməz. Ən yaxşı halda bir il müddətində icarəyə götürə bilər. Lakin burada da müəyyən istisnalar var, bu istisnalar da ondan ibarətdir ki, əcnəbi vətəndaş Azərbaycanda sahibkarlıqla məşğuldursa, əldə etdiyi mənfəət hesabına torpaq sahəsi ala bilər. Əks halda bu mümkün deyil".

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri isə mövzuya bu cür şərh bildirdi: "İranda həm sosial-iqtisadi vəziyyəti gərginləşdikcə, həm də hərbi əməliyyatların olması ehtimalı yüksəldikcə yüz minlərlə İran vətəndaşının Azərbaycana köçməsi və yaxud qaçması gündəmə gələ bilər. Bu isə Azərbaycanda həm sosial vəziyyəti, həm də siyasi vəziyyətinin gərginləşməsinə səbəb ola bilər.

Hələlik iranlıların axını böyük deyil. Hazırda əsasən orta səviyyədə yaşayan və varlı vətəndaşlar ölkəmizə gəlir. Onlar da əllərindəki olan vəsaiti Azərbaycana köçürülməsi və yaxud hansısa daşınmaz əmlaka yatırılması ilə məşğuldur.

İlkin olaraq bu Azərbaycan üçün pozitiv bir faktır. Çünki ölkəmizə kənardan valyuta gəlir və daşınmaz əmlak bazarında da müəyyən canlanmaya səbəb olur. Lakin qeyd etdiyim kimi, hələlik bu say hələ ki böyük həcmdə deyil. Əgər gələcəkdə böyük həcmdən söz düşəcəksə, bu Azərbaycan üçün təhlükəyə çevriləcək, ölkəmizdə sosial gərginləşməyə əsas faktor ola bilər".

Onu da əlavə edək ki, məlum sanksiya məsələsindən sonra İranda Türkiyəyə də kütləvi şəkildə köç başlayıb. İranlılar daha çox qonşu Türkiyədə mülk sahibi olmağa çalışır. Məlumatlara görə, cari ilin ilk 6 ayında iranlıların Türkiyədə aldığı mülklərin sayı 950-yə yaxındır. Axar.az "Middle East Eye"yə istinadla xəbər verir ki, son illər xüsusilə gənc iranlılar, ailələrinin bütün səylərinə rəğmə, Türkiyəyə ömürlük köçmək istəyirlər.

"Uzun illər ərzində çalışaraq pul toplayan iranlılar arasında da Türkiyəyə köçmək istəyənlərin sayı kifayət qədər çoxdur. İranda İslam İnqilabından (1979-cu il) bu yana təxminən 2 milyon insan Türkiyəyə qaçıb. Hazırkı iqtisadi, dini və sosial səbəblər isə köçün daha da artmasına şərait yaradır.

İranlılar Türkiyəyə daha çox oxumağa, yeni iş qurmağa və ya daşınmaz əmlaka yatırım etməyə gedirlər. Son iqtisadi böhran köç dalğasını daha da sürətləndirib. Türkiyə Statistika İnstitutunun məlumatına görə, iranlılar tərəfindən Türkiyədə satın alınan mülk sayı 2017-də 792 idisə, cari ilin ilk altı ayında 944-ə çatıb", - məqalədə bildirilib.

□ **Xalidə GƏRAY,**
"Yeni Məsəvi"

ATƏT konfransında Kəlbəcərli girovların məsələsi qaldırıldı

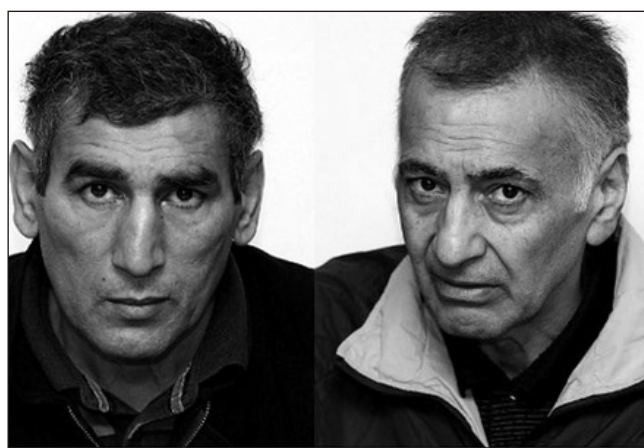
Əhməd Şahidov ATƏT-in Varşava Sammitində Ermənistan rəsmisinə müraciət edib

Sentyabrın 10-dan Polşanın paytaxtı Varşava şəhərində ATƏT-in Demokratik İnstitutlar və İnsan Haqları Ofisinin təşkil etdiyi illik Sammiti öz işinə başlayıb. Tədbirdə ATƏT üzvü olan 57 ölkənin nümayəndələri-səfirələr, diplomatlar, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, habelə hüquq müdafiəçiləri və ictimai-siyasi fəallar iştirak ediblər.

Sentyabrın 13-də "Qanunun aliliyi: qanunsuz həbs və işğallara qarşı mübarizə, antiterror fəaliyyəti" mövzusunda keçirilən müzakirələrdə yaxından iştirak edən **Azərbaycan Demokratiya və İnsan Haqları İnstitutunun rəhbəri Əhməd Şahidov** Azərbaycanın üzvləşdiyi Dağlıq Qarabağ münafiqəsi barədə çıxışında məlumat verib, münafiqə dövründə əsir və girov götürülmüş vətəndaşlarla bağlı statistik məlumatları bölüşüb və hazırda yüzlərlə azərbaycanlının qanunsuz olaraq, Ermənistan və işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ərazisində girov saxlanıldığını, onların bəziləri barədə heç bir məlumatın olmadığını bildirdi: "Bu gün 3875 nəfər azərbaycanlı Ermənistan tərəfindən girov saxlanılır. Onlardan 3168 nəfəri hərbi, 707 nəfəri isə mülki şəxslərdir. Bu şəxslər 1991-1994-cü illər-

də girov götürülmüş şəxslərdir. Həmin şəxslər qeyri-qanuni istismara və işğallara məruz qalır, insan alverinin qurbanına çevrilirlər. Zaman-zaman bizə bu haqda dəqiqləşdirilməmiş məlumatlar daxil olmaqdadır. Rəsmi Yerevan isə bu məlumatları bugün də təkzib edir və müstəqil müşahidəçilərin azərbaycanlı girovlarla görüşməsinə icazə vermir".

Kəlbəcərli girovlar Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azadlığa buraxılması məsələsinə toxunan hüquq müdafiəçisi Əhməd Şahidov Ermənistanın beynəlxalq qanunlara əməl etmədiyini və BMT-nin Cenevrə Konvensiyasının tələblərini kobud surətdə pozduğunu bildirir. Ermənistanın bu siyasətə son qoymasını tələb edən ADİ-Hİ rəhbəri azərbaycanlı mülki girovların erməni hərbi diversantlarla dəyişdirilməsinin tə-

rəflər arasında etimad mühiti yarada biləcəyini də xüsusi vurğulayıb: "Azərbaycanlı mülki şəxslər Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev artıq 4 ildir ki, qeyri-qanuni olaraq həbsdədir, Ermənistan tərəfi onları faktiki olaraq, girov saxlayır. Bu müddət ərzində biz dəfələrlə beynəlxalq platformalarda bu barədə məsələ qaldırışıq, Ermənistan tərəfinə müraciətlər etmişik. Əfsuslar olsun ki, Ermənistan hökuməti beynəlxalq qanunvericiliyin tələblərinə məhəl qoymur. Bugün Azərbaycanda 2 erməni hərbi

diversant həbsdədir. Arsen Baqdasaryan və Karen Kazarıyan müxtəlif vaxtlarda təmas xəttini keçərək, Azərbaycan tərəfində müxtəlif xarakterli təxribatlar törətməyə cəhd göstəriblər və Azərbaycan əsgərləri tərəfindən saxlanılıb. Düşünürəm ki, Ermənistanın yeni hökuməti məsələyə daha praqmatik yanaşacaq və girovların dəyişdirilməsinə müsbət cavab verəcək. Çünki, bu, ilk növbədə münafiqə tələbləri arasında etimad mühitinin yaranmasına gətirib çıxara bilər".

Qeyd edək ki, Ə.Şahidov çıxışında bu fikirlərini Ermənistanın tədbirdə iştirak edən ATƏT-dəki səfirinə üzünü tutaraq səsləndirib.

ATƏT üzvü olan ölkələrin qatıldığı İnsani Dəyərlərin Tətbiqi Müşavirəsi Avropada hər il keçirilən ən böyük insan haqları və demokratiya konfransıdır. Hər il ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İn-

san Haqları Ofisi tərəfindən təşkil olunan bu toplantı ATƏT üzvü olan 57 ölkə, Əməkdaşlıq üzrə ATƏT Tərəfdaşları, ATƏT-in müxtəlif strukturları, vətəndaş cəmiyyəti institutları, beynəlxalq təşkilatlar və digər müvafiq şəxslərin bir araya topladığı, ATƏT-in insan haqları üzrə vəzifələrinin qiymətləndirildiyi, habelə mövcud problemlərin müzakirə edildiyi, faydalı təcrübələrin paylaşıldığı və gələcək inkişaf üçün qərarların verildiyi yeganə platformadır.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Məsəvi"

Noyabrdan "Formula 1"lə bağlı tikinti işləri başlayacaq

Gələcək ilin aprel ayında Bakıda keçiriləcək nəzərdə tutulan Formula 1 Qran Prisi ilə bağlı planlar açıqlanıb.

Bakı Şəhər Halqasının marketing və kommunikasiya şöbəsinin müdiri Nigar Arpadarai bildirib ki, Formula 1-ə maraqlı hər il 30 faizə qədər artır və həm yerli sakinlər, həm xarici qonaqlar yarışmaya daha böyük maraqla göstərirlər. (ITrend)

N.Arpadarai deyib ki, bu il yarışmaya bilet satışına daha tez, yəni oktyabrın axırları start verilməsi nəzərdə tutulur: "Bu dəfə də bilet satışı Azərbaycan vətəndaşları üçün endirim kampaniyası ilə başlayacaq. Biletlərin tez satışına başlanılması onunla bağlıdır ki, xaricilər planlarını əvvəldən qururlar".

Şöbə müdiri yarışların 5 il tamam olduqdan sonra uzadılması məsələsinə də toxunub: "Yarışların uzadılması ilə bağlı danışıqlar gedir, ancaq neçə il uzadılacağı hələlik məlum deyil".

Şöbə müdiri əlavə edib ki, noyabr ayından yarışla bağlı tikinti işlərinə start verəcək.

İqtisadçı-alim, ADR Hərəkatının rəhbəri Qubad İbadovlu yenidən ABS-a gedib. Sosial şəbəkə hesabında bu gedişinin də tədris fəaliyyəti ilə bağlı olduğunu açıqlayıb. Lakin onun ardıcıl olaraq üçüncü ildir uzunmüddətli proqramla ABS-a gətməsi Azərbaycanı tamamilə tərk edəcəyinə dair məlumatların yayılmasına səbəb olub. Bir çoxları iqtisadçı-alimin birdəfəlik Amerikada məskunlaşmağa hazırlaşdığını iddia etməkdədirlər. Doğrudanmı Q.İbadovlu yaşayış yeri kimi ABS-ı seçib? Bu həqiqətdirsə, onun rəhbəri olduğu ADR Hərəkatının taleyi necə olacaq?

Suallara Q.İbadovlunun özündən cavab aldıq:

- **Qubad bəy, ABS universitetində müəllim kimi işləməyə başladığınızı qeyd etsəniz də, sizin ölkəni birdəfəlik tərk etdiyinizi deyirlər. Nə dərəcədə doğru məlumatdır?**

- Dünya çox kiçikdir. Bəzən insanlara elə gəlir ki, Amerika Birləşmiş Ştatları çox uzaqdır, ora gedib qayıtmaq çox zaman aparır. Gəndərlərin bir çoxu da geri qayıtmır, çünki orada həyat səviyyəsi Azərbaycandan çox yüksəkdir. Amma məsələ bundan ibarətdir ki, mənim üçün ABS-a gəlmək Bakıdan qatırla Tiflisə getmək kimi bir şeydir. Mən Birləşmiş Ştatlara öz potensialımı reallaşdırmaq, şəxsi mənada daha çox inkişaf etmək, yenilikləri mənimsəmək, təcrübə toplamaq üçün gəlmişəm. Yəni bu, həm ABS-da elmi-pedaqoji, həm də siyasi fəaliyyətdir. Əsas iş yerim universitetdir. Bildiyiniz kimi, hələ Azərbaycanda siyasətə gəlməmişdən öncə universitetdə pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuşam. Burada da hesab etdim ki, özümü bu istiqamətdə reallaşdırmaq üçün universitetlərin birində fəaliyyətim davam etdirim. Yaxşı

təklifləri dəyərləndirdim və ən əlverişli olanı - Rutgers Universitetini seçdim.

Rutgers Amerikanın ilk dövlət universitetidir. Hazırda da ölkənin ən böyük universitetlərindən biridir. 70 minə yaxın tələbəsi var, bunun 9 minə yaxın xaricidir. Tələbə-müəllim həyəti çox müxtəlifdir. Ən yaxşı təklif olduğu üçün bir akademik dərəcəyə sahib olduğumda burada müəllim kimi fəaliyyətim davam etdirmək qərarına gəldim. Hazırda universitetdə professor vəzifəsində çalışıram. İqtisadiyyat departamentinin təklif etdiyi iki fənni - "Keçid iqtisadiyyatı" və "Təbii resurslar iqtisadiyyatı" fənlərini tədris edirəm. Eyni zamanda Siyasi fənnlər departamenti əlavə olaraq mənə "Beynəlxalq siyasi iqtisad" dərəcəsi təklif edib, onu da tədris edirəm.

- **Nə qədər qalacaqsınız ABS-da?**

- Mən universitetdə bu semestr fəaliyyətim davam etdirəcəm. Qış tətili zamanı Azərbaycana qayıdacam, tətildən sonra yenidən ABS-a dönərək yaya qədər işləyəcəm. Semestr bitəndən sonra isə Azərbaycana qayıdacam. Planlar belədir. ABS yaşamaq üçün yaxşı ölkədir. Burada hər

Qubad İbadovlu "ABS-a birdəfəlik gedib" xəbərindən danışdı

İqtisadçı-alim: "Bu ölkədə yaşamaq, yaratmaq, fəaliyyət göstərmək yaradıcı insanlar üçün çox asandır, amma..."

şey insanların yalnız rifahı üçün deyil, həm də onların sağlamlığı, təhlükəsizliyi üçündür. Bu ölkədə yaşamaq, yaratmaq, fəaliyyət göstərmək yaradıcı insanlar üçün çox asandır. Lakin mən heç zaman bura yaşamaq üçün gəlməmişəm. Sadəcə olaraq, müəyyən məqsədlər naminə ABS-ı fəaliyyət məkanı kimi seçmişəm. Əsas məqsədim burada olduğum dövrdən maksimum yararlanmaqdır. Həm elmi, həm təcrübə, həm də ictimai-siyasi fəaliyyət baxımından buradakı imkanlardan, resurslardan, əlaqələrdən istifadə etmək, daha geniş məkanda əlaqələr qurmaq niyyətindəyəm. Bu istiqamətdə də fəaliyyətim davam etdirirəm. Amma yenə də qeyd edirəm ki, burada qalmaq fikrim yoxdur. Mənim üçün ən gözəl ölkə Azərbaycandır, öz vətənimdə özümü daha rahat hiss edirəm. Baxmayaraq ki, təhlükəsizlik, sağlamlıq baxımından müəyyən çətinliklər olur, amma istənilən halda düşünürəm ki, Azərbaycandan başqa heç bir ölkədə yaşamaq, fəaliyyət göstərmək planım yoxdur.

Heç də hər şeyi yaxşı yaşam şərti olan ölkənin yaratdığı imkanlarla ölçmək düzgün deyil. İnsan sadəcə, yaşamaq

üçün yaranmayıb, insan həm də yaratmaq üçün yaranıb. Hesab edirəm ki, Azərbaycanda görüləcək işlərimiz hələ çoxdur, ona görə də hara getmək də bura dönmək, vətəndə fəaliyyətimizi və mübarizəmizi davam etdirmək niyyətindəyəm. Digər tərəfdən də qeyd etmək istəyirəm ki, bura bütün ailəmlə gəlməmişəm. Yalnız kiçik oğlum və anası mənimlə gəlib. Oğlum burada məktəbə gedir. Böyük oğlum və qızım tələbədir, təhsillərini davam etdirirlər, amma bizimlə bərabər deyillər.

- **Rəhbəri olduğunuz ADR Hərəkatında işlər necədir? Təşkilatı kim idarə edir siz burada olanda?**

- ADR kollegial qaydada idarə olunan təşkilatdır. Onu İdarə Heyəti yönləndirir. İdarə Heyəti qərarlarını mənimlə razılaşdırır, mən də öz fikrimi bildirirəm. İdarə Heyəti fəaliyyətini iclasdan iclasa qəbul etdiyi qərarlar əsasında qurur. İdarə Heyəti, bütövlükdə təşkilat öz fəaliyyətini bizim proqramımız və tədbirlər planı əsasında qurur. Mən gəlməzdən öncə 2018-ci ilin son 4 ayının tədbirlər planını müzakirə etdik. İdarə Heyəti planın reallaşması istiqamətində fəaliyyət göstərir. Mənim burada olmağım bizim işimizə əlavə impuls verir, burada mən ADR-in

fəaliyyəti üçün daha çox işlər görə bilərəm. Düşünürəm ki, burada olmağın öz üstünlükləri var. Bu üstünlüklərdən Hərəkatın güclənməsi, tanınması, qəbul olunması və fəaliyyət imkanlarının genişlənməsi üçün istifadə edirəm. Təbii ki, Azərbaycanda olmağın da öz üstünlükləri var. Bunu da başa düşürəm ki, hərəkat rəhbəri olaraq Azərbaycanda olduğum dövrdə görə biləcəyim bəzi işləri buradan, təbii ki, həyata keçirmək mümkün deyil. Amma istənilən halda mən arxayınam, çünki təşkilatın rəhbərliyində kifayət qədər təcrübəli ictimai-siyasi xadimlər təmsil olunur. Onlar bu işin öhdəsindən layiqincə gəlirlər.

- **Rutgersdə Azərbaycandan təhsil alanlar varmı?**

- Bu universitetdə fəaliyyətə başlayan kimi ilk növbədə azərbaycanlı tələbələr axtarmışam. Təəssüf ki, hələlik məqsədimə çatmamışam. Böyük bir universitetdir, güman edirəm ki, burada Azərbaycandan da təhsil alanlar var. İstərdim ki, buradakı fəaliyyətimdə Azərbaycan gəncləri də faydalansınlar. ABS universitetlərindəki titulumdan istifadə edərək başqa universitetlərə də daxil olmaq istəyənlərə dəstək verməyə hazırım. Onlar üçün tövsiyə məktubla-

rı, rəylər, universitetə daxil olmaq üçün məsləhətlərimi əsirgəməyəcəm. İstərdim ki, burada olmağımdan yalnız özüm və təmsil etdiyim təşkilat deyil, Azərbaycanın istedadlı gəncləri də yararlanınsınlar.

- **Bildiyimiz qədər, iyul-avqust aylarını Praqada oldunuz. Ora hansı məqsədlə gəlməmişdiniz?**

- Doğrudur, yayın son iki ayını Praqada oldum. Bu səfər Praqada Vətəndaş Cəmiyyəti Mərkəzinin dəvəti ilə baş tutdu. Orada əsas fəaliyyətim vətəndaş cəmiyyətinin regiondakı durumu ilə bağlı tədqiqat aparmaq idi. Eyni zamanda Praqada olduğum dövrdə təşkil olunan bir sıra görüşlərə qatıldım. Həm Brüsseldə, həm Cenevrədə, həm Budapeştdə, həm də Almaniya müxtəlif görüşlərdə oldum. Həm siyasi dairələrin nümayəndələri ilə, Avropa İttifaqı, BMT institutları ilə, eyni zamanda oradakı azərbaycanlı tələbələr və orada yaşayan mühacir həmyerlilərimizlə maraqlı və məhsuldar görüşlərimiz oldu. Bu iki aylıq müddət kifayət qədər məhsuldar oldu. Həm tədqiqat işimi yekunlaşdırdım, həm də görüşlərə qatılmaqla əhatə dairəmizi genişləndirə bildik.

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Öcalan daha PKK lideri deyil?

Hasan Oktay: "Sadəcə, o, indi gedən prosesləri daha yaxşı anlamaq, müşahidə etmək üçün səssizliyə qapılıb"

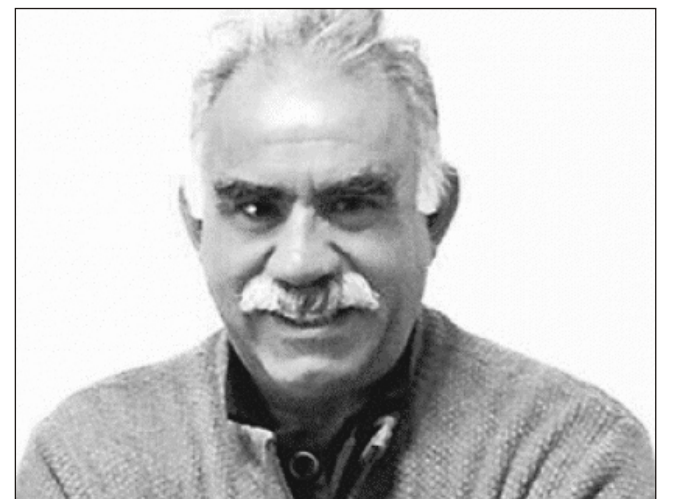
PKK lideri, hazırda ömürlük məhbus həyatı yaşayan Abdullah Öcalan sanki unudulub. Hətta hər zaman kiçik xırda hadisələrə belə yer verən Türkiyə mediası son aylarda "Apo"ya heç diqqət ayırmayıb.

Türkiyədə kürd separatizmini dayandırmaq üçün ortaya atılmış "həll prosesi" (2015-ci ildə dayandırıldıqdan sonra ümumiyyətlə Öcalanın adı unudulub. Türkiyə hakimiyyəti 2015-ci ilin yayında "həll prosesi"ndən imtina edib və PKK-ya qarşı silahlı antiterror əməliyyatları başlayıb. Bundan sonra Türkiyə ordusu ölkənin cənub-şərq rayonlarında böyük əraziləri PKK-dan azad edib. Hazırda isə Türkiyə ordusu həm ölkənin cənub-şərq rayonlarında dağlarda, həm də İraq ərazisində PKK mövqelərini vurur.

Ancaq bütün bu prosesdə Öcalan demək olar ki, kölgədə qalıb. Halbuki daha öncə, yəni təxminən 20 il ərzində Öcalan həm PKK-nın əsas lideri kimi, həm də kürd siyasi qüvvələrinin təyinedici gücü kimi qəbul olunub. Hökumət onunla danışıb, bəzən hökumət təmsilçiləri, bəzən də HDP-nin nümayəndə heyəti həbsxanaya gedərək Öcalanla görüşüblər. Və Öcalan PKK-nın atəşkəs elan etməsində həlledici söz sahiblərindən biri olub. Ancaq indi görünən odur ki, PKK özü də indi Öcalanı lider kimi təqdim etmək istəmir.

Ankarada yerləşən "Kafkassam" Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Hasan Oktay "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Öcalan həbs olunduqdan sonra da uzun illər terror mövzusunda önəmli liderlərdən biri olaraq qalıb: "Xüsusən də AKP-nin 16 illik iqtidarı dövründə Öcalan davamlı olaraq hökumətin terror mövzusunda danışıqlarda əsas tərəf müqabilə olub. Xüsusən də 7 iyun 2015-ci il seçkilərində HDP-nin 80 deputat yeri qazanaraq parlamentə girməsi Türkiyədəki siyasi nizamı alt-üst etdi. Xüsusən də bu dövrdə kürdlər üzərindən siyasət aparın bəzi qüvvələr xüsusən də Öcalanı kənarında qoyaraq yeni bir siyasi sistem yaratmağa cəhd etdi".

H.Oktay deyir ki, məhz bu dövrdə PKK-nın "həll prosesi" dövründə Türkiyənin cənub-şərq rayonlarında "yerli özünüidare" yaratması, hətta mərkəzi idarəçilik institutlarını formalaşdırma cəhdləri vardı. Ancaq Türkiyə hökuməti sonunda bu planın baş tutmasının qarşısını aldı, PKK-nın qurmağa çalışdığı özünüidare institutları və terror şəbəkəsinə qarşı silahlı mübarizə başladı. Nəticədə bu sistem çökdürüldü. H.Oktay deyir ki, həm də 7 iyun seçkilərindən sonra baş verənlər AKP-nin təkbaşına iqtidar olması prosesinin qarşısını aldı: "7 iyun seçkilərindən sonra hökumət qurulmadı və MHP sədri Dövlət Baxçalının səyləri nəticəsində noyabrın 1-də növbədənənar seçkilər təyin olundu. 1 noyabr seçkilərində isə MHP səslerini artırdı, eləcə də AKP təkbaşına hökumət qura bilmədi. Bununla da həm də AKP və HDP-nin birgə apardığı "açılış prosesi" sıradan çıxdı. Eyni zamanda kürdlər üzərindən taktika quraraq siyasi oyunlar oynamaq istəyən Qərb ölkələrinin planları pozuldu. Bu

baş verənlər zamanı əksər proseslərdə APO əsas oyunçulardan biri kimi səhnədə idi. ancaq bundan sonra kürd siyasi separatizminin arxasındakı qüvvələr Öcalanın yerinə səhnəyə HDP hemsədri Selahəddin Demirtaş çıxardılar".

Hasan Oktayın fikrincə, Öcalanın tamamilə kürd siyasi elitasından çıxdığını, mövqeyini itirdiyini demək olmaz. Sadəcə o, öz zamanını gözleməyə çalışır: "Bu prosesdə isə Öcalan siyasi kürd hərəkatı ilə əlaqələrini

dayandırdı, yalnız regionda baş verənləri izləməyə başladı. Eyni zamanda Öcalan bu prosesdə həbsxanada olmasına baxmayaraq mütəmadi olaraq qohumları və vəkili ilə görüşür, təsiri altında olan qüvvələri idarə etməyə çalışır. Hazırda Türkiyədə kürd hərəkatının əsas lideri Öcalan olaraq qalır. Sadəcə o, indi gedən prosesləri daha yaxşı anlamaq, müşahidə etmək üçün səssizliyə qapılıb".

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"**

Dünyada 2017-ci ildə xoşbəxtlik səviyyəsi son 10 ildə ən aşağı səviyyədə olub. Bunu ABS-ın "Gallup" İnstitutunun sorğusunun nəticələri göstərir. Araşdırma stress və narahatlıq hissələrinə ifadə edən insanların sayının artmağa olduğunu təsdiqləyib.

Tədqiqatçılar əhalisi xoşbəxt olmayan ölkələr sırasında ilk yere müxtəlif qruplaşmalar arasında baş verən döyüşlər nəticəsində onminlərlə insanın ev-əşiyini tərk etməyə məcbur olduğu Mərkəzi Afrika Respublikasını layiq görüblər.

Bu baxımdan ikinci sırada əhalisinin 59% xoşbəxt olmayan İraq qərarlaşıb. Siyahıda Cənubi Sudan (55%), Misir (47%) və İran (45%) da var.

Müsbət emosiyalar üzrə liderlər isə Latin Amerikası ölkələridir. Belə ki, əhalisi ən xoşbəxt olan ölkələrin sıralamasında ilk üç yeri Paraqvay (85%), Kolumbiya və Salvador (hər ikisi 82%) tutub.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda aparılan sorğunun nəticələrinə əsasən, əhalinin yalnız 19%-i özünü xoşbəxt hiss etmədiyini bildirib. Ölkəmizdə hər 10 respondentdən 4-ü xoşbəxt olub-olmadığı barədə sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkib.

Ümumilikdə sosioloqlar dünyanın 147 ölkəsində yetkin insanlardan bir gün əvvəl müsbət emosiyalarla yaşayıb-yaşamadıklarını soruşublar. Sorğuda toplam 145 mindən çox insan dindirilib.

Əhməd Qəşəmoğlu:
"Bu sorğunun heç bir elmi əsası yoxdur"

"Gallup"un sorğusunda ən çox diqqətçəkən məqam heç şübhəsiz ki, Azərbaycanla bağlı olan hissədir. Əhalinin cəmi 19 faizinin özünü xoşbəxt hiss etmədiyini deməsi yerdə qalan 81 faizin xoşbəxt olması barədə təsəvvür yaradır. Daha bir məqam isə hər 10 respondentdən 4-nün xoşbəxt olub-olmadığı barədə sualı cavablandırmaqdan imtina etməsidir. Əslində bu, bir psixoloji xəritədir: insanlar niyə yalandan xoşbəxt olduqlarını söyləyirlər? Və ya niyə bu barədə sualı cavablandırmaqdan imtina edirlər?

Öncə mövzunun psixoloji qatlarını araşdırmağa çalışdıq. **Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu** dedi ki, hər il sosiologiyadan mühazirə oxuyarkən tələbələrə sosioloqun insanlara "xoşbəxtsənmi" sualı verməyə ixtiyarı olmadığını deyir. Onun sözlərinə görə, bu cür sorğuların əksəriyyəti spekulativdir və bunlara elmi baxımdan şübhə ilə yanaşılmalıdır: "Heç vaxt heç bir sosioloq birbaşa belə sual verməməlidir. Çünki bu, savadsız bir sualdır. Sosioloq özü xoşbəxtliyin əsas parametrlərini düşünməlidir. Bu sualı dolayısı ilə soruşurlar, birbaşa yox. Sizin haqqında sual verdiyiniz sorğunu hansı mərkəz keçiribse, metodoloji baxımdan səhvə yol verib. İkinci tərəfdən, Azərbaycanda sorğu zamanı sorğu keçirmə texnologiyasında səhvə yol verilir.

Sosioloq "Gallup"un Azərbaycanla bağlı sorğusunu savadsız adlandırdı - səbəb

Əhməd Qəşəmoğlu: "Hansisa metodla Amerikada, Almaniyada sorğu keçirirlərsə, eynilə Azərbaycanda sorğu keçirmək doğru deyil"

Mən bu barədə dəfələrlə demişəm. Hansisa metodla Amerikada, Almaniyada sorğu keçirirlərsə, o metodla Azərbaycanda sorğu keçirmək doğru deyil. Əgər Azərbaycan əhalisi o sorğulara cavab vermirsə, başqa texnologiyalar üzə çıxarmaq lazımdır. Bu sual heç bir elmi əsası yoxdur".

Sosioloq bildirdi ki, insanların qeyri-səmimi şəkildə sualı cavablandırmaqları da mümkündür. Belə Azərbaycan televiziyalarında insanlar öz aralarında qeyri-səmimi söhbətlər edirlər: "Səmimi danışmaq tələbatı formalaşmayıb. 80-ci illərin axırı, 90-cı illərin əvvəli insanlar bu sorğulara qarşı daha diqqətli idi. Amma indi o qədar sorğular keçirildi ki, insanlarda buna qeyri-ciddi münasibət yaranı. Bir çox hallarda bu sorğu keçirənləri başından ələmək də var. Mənim bu sahədə səcim-saqqalım ağarıb. Azərbaycanda bu cür sorğular xüsusi metodologiya ilə keçirilməlidir. İnsanlar az danışmağa, az söz deməyə öyrəşiblər. Səmimi, dəqiq cavab vermək bir səmimiyyətdir. Biz insanlarda o səmimiyyəti formalaşdırma bilməmişik".

İnsan yalandan xoşbəxt olduğunu deyir, çünki...

Psixoloqlar isə sübut edirlər ki, bəzən insanlar sırf autot-

reninq məqsədi ilə xoşbəxt olduqlarını deyirlər. Özlərini inandırmaq, güclərinə mənəvi güc qatmaq, habelə başqalarının gözündə gücsüz görünməmək üçün. Məhz bu üç amil insanın bəzən xoşbəxtliklə bağlı dediyi yalanları izah edir. Bundan başqa, alimlər insanların ən çox danışdığı yalanların siyahısında özlərini necə hiss etmələri ilə bağlı dediklərinin liderlik etdiyini bildiriblər. İnsanlar hər iki halda yalan danışmağa üstünlük verir: xoşbəxt olanda da, bədbəxt olanda da.

Ümumilikdə isə idealistlər materialistlərdən daha xoşbəxtdir. Kolorado Universitetinin professoru Yan Bouven belə hesab edir. Maddi mülkiyyətə vəsait yatıran insan mənaviyyətini zənginləşdirən insandan xoşbəxt ola bilməz. Buna baxmayaraq, maddi cəhətdən varlı adamlar daha populyar olurlar.

Belə hesab olunur ki, sabit maddi durum sosial münasibətləri yaxşılaşdırır. Lakin həyatda bunun əksi müşahidə edilir. Materialistlər arasında sosial münasibətlərin keyfiyyəti aşağı olur. Belə adamlar yaxşı, sadıq dostlar qazana bilmirlər. Halbuki, keyfiyyətli sosial münasibətlər xoşbəxtliyin və sağlamlığın rəhnidir.

Özünü xoşbəxt hiss edənlərin IQ səviyyəsi...

Zəka və bilik səviyyələri aşağı olan insanların biçarə, bədbəxt və depressiya vəziyyətində olma şansı ağıllardan daha çoxdur. «Psychological Medicine» bildirir ki, London Kral Kolleci və «Adult Psychiatric Morbidity Survey in England»ın birgə araşdırmaları zamanı alimlər bilik və zəka qabiliyyətinin insan həyatında daha az gəlir, yoxsulluq, müxtəlif problemlər, gündəlik yaşamda məşəqqətlər, başqalarının yardımlarına ehtiyac duymağa səbəb olur. Bütün bunları yaşayan insan, çətin ki, özünü bəxtəvər saysın.

6700 nəfərin qatıldığı anonim sorğu və sonrakı eksperimentdə könüllülərə özlərini bəxtəvər hiss edib-etmədikləri barədə suallar verilib. "Özümü yaxşı, bəxtəvər hiss edirəm" deyənlərin 43 faizinin IQ səviyyəsi 120-129 arasında olub. "Özümü çox pis, bədbəxt hiss edirəm" deyənlərin 79 faizinin IQ səviyyəsi 79-dan artıq olmayıb.

Tədqiqatın rəhbəri, professor Ancela Hassutisin dediyinə görə, yoxsul ailələrdə böyüyən uşaqların sonradan cəmiyyətin üst qatlarında yer tutmaları çox çətin olur.

«Bu səbəbdən də savadsız insanlara dəstək verilməlidir», - Hassutis bildirib.

«Bədəninizin qayğısına qalmaq vacibdir, ancaq münasibətlərinizə fikir verməyiniz də özünə qulluğun bir formasıdır. Məncə, bu yenilikdir», - Harvard Tibb Məktəbinin professoru, psixiatr Robert Valdinger ötən il universitetin «The Harvard Gazette» nəşrinə deyib.

Valdinger 2015-ci ildə internetdə çox paylaşılan «TED çıxışında» bildirmişdi ki, «yaxşı münasibətlər bizi xoşbəxt və sağlam saxlayır».

Hazırda davam edən tədqiqatsa dünyada böyüklərin həyatına həsr olunmuş ən uzun araşdırma. Tədqiqat 1938-ci ildə, Böyük Depressiya zamanı başlayıb.

Araşdırmanın məqsədi insanların həyatlarının ilk çağlarındakı psixi-sosial göstəricilər və bioloji proseslərin 80 və 90 yaşlarında onların səhətinə, ri-

də əhvalının yüksək qaldığını bildiriblər. Xoşbəxt münasibətlərdə olmayan adamlarda isə, əksinə, emosional ağrı fiziki ağrını daha da gücləndirib.

Valdinger yaxşı münasibətlərin beyinə, zehin açıqlığına, yaddaşın itiliyinə də təsir etdiyini deyib. Ehtiyac olduqda partnyorlarına güvənə bildiklərini hiss edən insanlar daha kəskin yaddaşa malikdirlər və hər şeyi daha uzun müddət yadda saxlayırlar. Əksinə, partnyorlarına güvənə bilməyəcəklərini düşüncələrində yaddaşı daha erkən yaşlarda zəifləyib.

Valdinger güclü, keyfiyyətli münasibətlər qurmaq istəyən adamlara ekran qarşısında keçirdikləri vaxtı insanlarla keçirməyi, birlikdə yeni işlər görməklə münasibətləri təvətləndirməyi, məsələn, uzun gəzintilə-

fahına necə təsir etdiyini ortaya çıxarmaqdır.

Son 79 ildə tədqiqatçılar 724 kişinin həyatını izləyiblər. Onların hər biri ilə hər il görüşüb işləri, evdəki həyatları və səhətləri ilə maraqlanıblar. Valdingerin sözlərinə görə, bu insanlara tək sorğu kağızları verilməyib, onlarla evlərində müsahibə aparılıb, həkimlərdən tibbi qeydləri alınıb, qan analizləri götürülüb, beyinləri MRI-dan keçirilib və hətta uşaqları ilə söhbət edilib.

Valdinger öz çıxışında deyir ki, iştirakçılar iki qrupa bölünüb. Birinci qrup tədqiqat yeni başlandıqda Harvard kollecində bakalavr təhsilə yenicə başlamış, kolleci İkinci Dünya müharibəsi dövründə bitirmiş, çoxu təhsilini bitirdikdən sonra müharibəyə, hərbi xidmətə getmiş adamlardır. İkinci qrupsa 1930-cu illərdə Bostonun (eyni şəhərdir) yoxsul məhəllələrində böyüyən oğlanlardan ibarətdir. Alimlər onları məhz problemlili, yoxsul ailələrdə böyüdüklərinə görə seçiblər.

Alimin sözlərinə görə, bu insanlar haqda on minlərlə səhifəlik tədqiqat məlumatı toplanandan sonra gələn aydın mesaj bundan ibarətdir: «Yaxşı münasibətlər bizi daha xoşbəxt və daha sağlam edir».

Xoşbəxt evlilik yaşayan 80-yə qədər yaşlı insanlar daha çox fiziki ağrı duyduqları günlər-

rə, romantik görüşlərə çıxmağı, yaxud da illərlə əlaqə saxladığımız qohumunuza zəng vurmağı tövsiyə edir.

Pul və xoşbəxtlik əlaqələri...

BBC-nin hazırladığı materiallardan isə aydın olur ki, pul insanın xarakterinə elə təsir edir ki... bəzən heç xoşbəxt olmağa da imkan vermir. Kaliforniya Universitetində aparılan başqa bir araşdırmada isə "Titanikdə olsaydım, xilasetmə gəmilərinə minmək haqqı olan ilk insanlardan biri mən olmalıydım" ifadəsinə zənginlərin daha çox səs verdikləri məlum olub. Bundan başqa zənginlərdə səhvini qəbul etməmək və hər işdə yaxşı olduqlarını düşünmək meylinin daha güclü olduğu müəyyən edilib.

Başqa bir araşdırmada isə fərqli gəlir səviyyəsi olanlardan ibarət qrup üzvlərinə 10 dollar verilib və bunun nə qədərini xeyriyyə təşkilatlarına bağışlanacağı nəzərdən keçirilib.

Gəlir səviyyəsi daha az olanların daha çox yardım etdikləri müşahidə edilib. Lakin bu insanlar bu sınağa qatılmadan əvvəl zəngin olublar. Bəlkə də onları belə davranmağa vadar edən zəngin olmaqları deyil, onlar bəlkə də bu davranışları sayəsində zəngin olublar.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Gürcüstan Müsəlmanlar İdarəsinin sədrindən marixuana açıqlaması

Hacı Ramin İgidov: "Gürcüstan müsəlmanları ölkədə marixuananın ixrac məqsədi ilə yetişdirilməsini qəbuledilməz sayırlar"

Gürcüstanda marixuananın tibbi və kosmetik təyinatlı ixracı məqsədlə istehsalına icazə verilməsi məsələsi nəzərdən keçirilir. Bu barədə Gürcüstanın DİN məlumat yayıb.

Məlumat əsasən, bununla bağlı qanunvericiliyə düzəlişlər layihəsi hazırlanıb. DİN qeyd edib ki, istənilən halda ölkə daxilində marixuananın satışı cinayət məsuliyyəti yaradır.

Yerli mətbuatın məlumatına görə, ölkədə marixuananın istehsalı lisenziyalaşdırılmış fəaliyyət növü elan olunacaq və lisenziya müsabiqə yolu ilə verilecək.

Qeyd edək ki, iyulun sonunda Gürcüstan Konstitusiyası Məhkəməsi marixuananın istifadəsinə görə istənilən cəzanın ləğv edilməsi ilə bağlı qərar qəbul edib. Bununla yanaşı, marixuananın yetişdirilməsi əvvəlki kimi cinayət hesab edilir.

DİN-in hazırladığı yeni qanun layihəsi marixuananın icimai yerlərdə, neqliyyatda və digər yerlərdə istifadəsinə qadağan edəcək. Bundan başqa, nazirlikdə hesab edilir ki, müəllim, hakim, məmur kimi peşə sahibləri üçün marixuananın qəbulu tamamilə qadağan olunmalıdır.

Avqust ayında isə Gürcüstanda marixuana satışının qanunlaşdırılmasına qarşı etiraz aksiyası keçirib. ABŞ Milli Demokratiya İnstitutu isə belə bir məlumat yayıb ki, ölkə sakinlərinin 75%-i narkotiklərin leqal dövriyyəsinə qarşı çıxır. Bundan başqa, Gürcülərin 18%-i marixuananın qanunlaşdırılmasını dəstəkləyir. 8%-i isə məsələyə hansı cür reaksiya verəcəyinə qərar verə bilməyib.

"Gürcüstan müsəlmanları ölkədə marixuananın ixrac məqsədi ilə yetişdirilməsini qəbuledilməz sayırlar".

"Report"un yerli bürosunun məlumatına görə, bunu Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsi-

nin (GMI) sədri şeyx Hacı Ramin İgidov keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

O deyib ki, marixuananın yetişdirilməsinə icazənin verilməsi işsizlik fonunda gələcək nəsil üçün zərərli olacaq.

GMI sədri hesab edir ki, marixuana ixrac etməklə Gürcüstanın adı narkotik vasitələrlə assosiasiya olacaq, bu da ölkənin beynəlxalq imicinə mənfi təsir göstərəcək.

R.İgidov GMI-nin marixuananın istehsalını nəzərdə tutan qanunun qəbul olunmaması üçün dövlət qurumlarına müraciət edəcəyini bildirib.

Yada sallaq ki, Gürcüstan müsəlmanları İdarəsi marixu-

anadan istifadə ilə bağlı bütün sanksiyaların ləğv olunması haqqında Konstitusiyası Məhkəməsinin qərarından sonra da bəyanat vermişdi. İdarə rəsmiləri bildiriblər ki, bu xəbər bizim və ümumölkə vətəndaşının narahatçılığına səbəb olub.

"İddiaçıların fikrinə görə "marixuanadan istifadə şəxsiyyətin azad inkişafı ilə bağlı hüquqdur və marixuanadan ziyan yalnız onu istifadə edən şəxsə dəyə bilər və bununla bağlı məsuliyyəti də həmin şəxs daşıyır. Biz isə düşünürük ki, bir neçə nəfərin şəxsi iddiası kütləni narahat edən bu həssas məsələ haqda bir qanuni icazə formasına gəlməməlidir. Çünki marixuananın leqallaşması halı narkotik istifadəçilərinin kütləvi artımına səbəb olub marixuananın və digər ağır narkotik növlərinin azad satışının sayını daha da artırır. Unutmamalıyıq ki, marixuanadan istifadə narkomanlıq yolunda ilk addımlardır. Onun ardınca narkotikin daha təhlükəli növlərində istifadə dövrü başlayır. Marixuananın leqallaşması onsuz da sayı az olmayan istifadəçilərinin sayını daha da artıracaqdır" deyərək, bəyanatda bildirilib.

□ **ORXAN,**
"Yeni Müsavat"

Seyx Qaraçay-Çerkəz Respublikasına gedir

Məqsəd Şimali Qafqaz Müsəlmanları Əlaqələndirmə Mərkəzinin ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak etməkdir

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Rusiya Federasiyası Qaraçay-Çerkəz Respublikasının paytaxtı Çerkessk şəhərinə səfərə yola düşür.

QMİ-dən modern.az-a bildirilib ki, səfərdə məqsəd Şimali Qafqaz Müsəlmanları Əlaqələndirmə Mərkəzinin ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak etməkdir. Yaradılmasının 20 illiyi tamam olan Mərkəzin təsisçisi Qafqaz Xalqları Ali Dini Şurasının təşkilatçılığı ilə Çerkessk şəhərində 15 sentyabr tarixində təntənəli toplantı keçiriləcək.

Qeyd edək ki, Mərkəz 1998-ci ildə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin rəhbərlik etdiyi Qafqaz Xalqları Ali Dini Şurası (QXADŞ) tərəfindən təsis edilib.

QXADŞ ilə Şimali Qafqaz müftüləri arasında əməkdaşlıq səviyyəsinin, koordinasiya işinin yüksəldilməsi məqsədinə xidmət edən Şimali Qafqaz Müsəlmanları Əlaqələndirmə Mərkəzinə Şimali Qafqazın bütün müftüləri daxildir və sədri Rusiya Federasiyasının Qaraçay-Çerkəz Respublikasının müftisi İsmayıl Berdiyevdir.

Əlaqələndirmə Mərkəzinin 20 illiyinə həsr olunmuş təntənəli tədbirdə təsisçi və təşkilatçı qurumun rəhbəri olaraq Şeyxülislam A. Paşazadənin məruzəsində Mərkəzin tarixinə, fəaliyyət uğurlarına dair məqamlarla yanaşı, Azərbaycan-Rusiya mənəvi əlaqələrinin qorunub saxlanılması, inkişaf etdirilməsinə verilən töhfələr, habelə Azərbaycan dövlətinin, onun liderinin bölgəmiz və dünya üçün əhəmiyyətli təşəbbüs və ideyalarının önəmi vurğulanacaq.

Təntənəli ildönümü mərasiminə Rusiya Federasiyasının Prezident Aparatının məsul rəsmiləri, RF Şimali Qafqaz subyekti olan Respublikaların rəhbərlərinin, RF digər respublikalarının dini liderlərinin, habelə Türkiyə Cümhuriyyətinin Diyanət İşləri Başqanının müavininin qonaq qismində qatılacağı nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, Əlaqələndirmə Mərkəzinin üzvləri Azərbaycanda keçirilən dindərlər arasında dialoq dair bütün mühüm tədbirlərdə yaxından iştirak edib və dəfələrlə dövlət başçımız tərəfindən rəsmi qəbul olunublar. Azərbaycanda Prezident İlham Əliyev tərəfindən elan olunmuş Multikulturalizm və İslam Həmrəyliyi illəri çərçivəsində Bakıda, Rusiya Federasiyasında, habelə Türkiyə, Özbəkistan və b. ölkələrdə keçirilən tədbirlərin fəal iştirakçıları olublar.

Ölkəyə narkotik gətirən transmilli cinayətkar şəbəkə ələ keçdi

Sumqayıt Şəhər Polis İdarəsi əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilən uğurlu əməliyyat tədbiri nəticəsində narkotik maddələrin ölkəyə qaçaqmalçılıq yolu ilə gətirilməsi, dövriyyəsi və satışı ilə məşğul olan transmilli cinayətkar şəbəkənin üzvləri ifşa edilib.

Daxili İşlər Nazirliyindən musavat.com-a verilən məlumata görə, daxil olan məlumat əsasında həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində şəhər ərazisində narkotik vasitə satmaq istəyən Cəlilabad rayon sakinləri Şahlar Qasimov və Əhməd Əhmədov polislər tərəfindən saxlanılıb.

Onların üzərlərinə və Ə.Əhmədovun idarə etdiyi "VAZ 2106" markalı avtomobilə baxış keçirilən zaman 1 kiloqram 5 qram narkotik vasitə olan heroin aşkar olunaraq götürülüb. Saxlanılan şəxslər ifadələrində narkotik vasitəni iyulun 27-də Dəstənin digər üzvləri Yaşar Qasimov və Süleyman Məhərrəmovla birlik-

də Yardımlı rayonu Aruz kəndi ərazisində İran vətəndaşı Rza adlı şəxsə satmaq məqsədi ilə aldıklarını bildiriblər.

Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq Sumqayıt ŞPI əməkdaşları tərəfindən dəstənin adıçəkilən üzvləri, o cümlədən İran vətəndaşı Cavadi Rza Əlirza oğlu da saxlanılaraq istintaqa təqdim ediliblər.

İstintaqın gedişi zamanı müəyyən edilib ki, saxlanılan

Azərbaycan vətəndaşları qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında Rza Cavadın ümumi çəkisi 3 kiloqram 590 qram heroin və 932 qram xaş-xaş bitkisindən kустar üsulla hazırlanmış narkotik vasitə tiryəki əldə ediblər. Saxlanılan şəxslərin Cəlilabad rayonunda gizlətdikləri narkotik vasitələrin qalan hissəsi də aşkar olunaraq götürülüb.

Faktla bağlı Sumqayıt Şəhər Polis İdarəsinin İstintaq Şö-

bəsində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıb. Hazırda, cinayət işi üzrə zəruri və təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri davam etdirilir.

İsmayılın keçmiş prokuroru məhkəmə qarşısına çıxarılır

Məhkəmənin hazırlıq iclası sentyabrın 18-də keçiriləcək

İsmayıl rayonunun sabiq prokuroru Ülvi Abbasov və böyük köməkçi Faiq Quliyevin cinayət işi üzrə ibtidai istintaq yekunlaşıb. İş materialları baxılması üçün Şəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib. Cinayət işi hakim Rəşid Hüseynovun icraatına verilib.

Məhkəmənin hazırlıq iclası sentyabrın 18-də keçiriləcək. Qeyd edək ki, İsmayıl rayon prokurorunun böyük köməkçisi F.Quliyevin qanunsuz əməlləri barədə daxil olmuş vətəndaş müraciəti əsasında Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araşdırma aparılıb. Araşdırma zamanı F.Quliyevin xidməti səlahiyyətlərinin icrası ilə əlaqədar "İsmayıl Tikinti-27" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Azad Əliyevdən sonuncuya məxsus qum-çınqıl karxanasının fəaliyyəti ilə bağlı aparılmış araşdırmanın nəticəsində barəsində cinayət işinin başlanılması üçün, yeni edəcəyi qanunsuz hərəkətlərə görə 14 iyul 2018-ci il tarixdə, İsmayıl Rayon Prokurorluğunun inzi-

bati binasında külli miqdarda pul vəsaitini rüşvət kimi şəxsən A.Əliyevdən almasına əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən F.Quliyev barəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.3.3-cü (külli miqdarda rüşvət alma) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. F.Quliyevin rayon prokurorluğunda olan xidməti otağına baxış keçirilən zaman rüşvət kimi aldığı pul vəsaiti aşkar edilərək maddi sübut kimi götürülüb. Aparılan istintaq zamanı İsmayıl rayon prokuroru Ü.Abbasov və prokurorun böyük köməkçisi F.Quliyev tərəfindən vətəndaş-

larla qeyri-prosessual münasibətlərə daxil olmaqla xidməti səlahiyyətlərinin hüddudlarından açıq-aşkar surətdə kənara çıxan hərəkətlər edilməklə "Prokurorluq qanunlarının 311.3.3-cü (külli miqdarda rüşvət alma) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. F.Quliyevin rayon prokurorluğunda olan xidməti otağına baxış keçirilən zaman rüşvət kimi aldığı pul vəsaiti aşkar edilərək maddi sübut kimi götürülüb. Aparılan istintaq zamanı İsmayıl rayon prokuroru Ü.Abbasov və prokurorun böyük köməkçisi F.Quliyev tərəfindən vətəndaş-

□ **E.HÜSEYNOV,**
"Yeni Müsavat"

Cümə söhbətləri

Bismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Məhərrəm-səfər əyyamına daxil olmuşuq. Əvvəlləndən sonunadək iradəvi kədərin yaşantısı olan bir əyyama qədəm qoymuşuq. Aşura səhnəsində nəzər salınacaq, diqqət ediləcək hər mövzu - başdan-başaya müsibət, ağrı, dərddir, qəmli bir səhnədir. Və dəyərli İslam alimlərinin birinin söylədiyi kimi, əgər biz Kərbəla hərəkatına, Aşura səhnəsinə ümumi bir səhnə kimi nəzər salsaq, hər bucağında, hər çalarında, hər rəngində bir vücudi müsibət görürük. Belə bir bənzətmə edə bilirik ki, sanki buzdun düzəldilmiş böyük bir təqdimatdır və hər bir tərəfi, hər bir hissəsi eyni dərəcədə soyuqdur.

Məhərrəmin ilk cüməsi - dünya uşaqlarının məzlumiyyətinin simvoludur

Bəli, Kərbəla məktəbinə, Aşura səhnəsinə nəzər saldıqda görəcəyik ki, hər bir guşəsi - bəşəri müsibət səhnəsidir. O səhnələrin içində öz məzlumiyyəti ilə bağlı üzləri sızıldan, insanların qəlblərini əsrler boyudur silkelən, pak fitrətli insanların duyğularını çuşa gətirən səhnə - altaylıq südəmər bir körpən şəhadət səhnəsidir. Artıq neçənci ildir ki, dünyanın müxtəlif yerlərində, müxtəlif dünya ölkələrində müsəlmanlar Məhərrəm ayının ilk cümə gününü Əli Əsgər ağaya həsr edirlər və o gün dünya uşaqlarının məzlumiyyətinin simvolu kimi qeyd olunur.

Necə ki, mübarək Ramazan ayının son cümə günü - Qüds günü kimi qeyd edilir, bu, artıq dünya mədəniyyətinə, ürfünə daxil olub, bu cür də Məhərrəmin ilk cüməsi - uşaqlara qarşı zülmün simvolizə edən, bu zülmə qarşı insanda etiraz yaradan bir gündür.

Bu, həm onun üçün edilir ki, Kərbəla səhnəsində uşaqlara edilmiş zülm tanıtırsın, o məzlumiyyət, ağrı, yanğı dünya insanlarına çatdırılsın. Və eyni zamanda, həm də o niyyəti güdür ki, dünyada uşaqlara qarşı edilmiş, edilən və ediləcək zümləri xatırlatmaq üçün bu gün seçilib.

Çünki ən böyük zülm - Aşura günü Kərbəla çölündə bir uşaq, südəmər olaraq Əli Əsgər ağaya qarşı edilib. Və bu gün dünyanın hər yanından terror qurbanı olan günahsız körpələrin feryadı bizə Əli Əsgər ağaya edilən zülmü xatırladır.

Uşaqlara qarşı edilən zülmü bizlər Xocalıda yaşamışıq

Bu gün də dünyanın müxtəlif yerlərində uşaqlar, körpələr öldü-

Uşaqlara edilən zülmün simvolu olan gün

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camiatı

təhriflər, bu qondarmalar o qədər İmam Hüseyin (ə) mübarək şəxsiyyətinə, izzətli durumuna xələl gətirir ki, Aşuranın əsas məqsədi, hədəfi, əsas xətti unutturulur. Çox zaman Əli Əsgər ağa ilə bağlı səhnələr çatdırılarkən, bu təhriflərin zərərindən də danışmaq gərəkdir.

Lakin, əlbəttə ki, öteri buludlar Güneşə xələl gətirə bilmədikləri kimi, hər hansı təhriflər də bu misilsiz hərəkata, Aşura məktəbinə kölgə sala bilməz.

İmam Hüseyin (ə) çağırışlarında insanların pak fitrətlərinə müraciət var

Bəzən çox təəssüflər olsun, bunlar artıq dillər əzbəri olub ki, Əba Əbdillaha (ə) guya düşmənin qarşısına çıxır, balası üçün su istəyir, zalımlardan su istəyir. Amma İslamın çox ciddi mənbələri və İslami mütəfəkkirlər bildirirlər ki, bu rəftar, İmam Hüseyin (ə) meydana çıxıb düşməne layiq olan dilde danışmaq halı ilə ziddiyyət təşkil edir. İmam Hüseyin (ə) Aşura günü Kərbəla meydanında düşməne kimliyini tanıdır, müraciətləri izzətlə dolu bir müraciətlərdir. Və birdən-birə belə çıxır ki, guya yazıq bir durumda düşməndən balası üçün su istəyir?!

Ola bilər xoşumuza gələr, ola bilər hissələrimizin tərbiyəsində belə keçir, ola bilər bunlar olmayanda gözələrimiz az yaşar. Amma məgər bu, az müsibətdir ki, Aşura səhnəsində altaylıq bir südəmər uşaq mövcuddur? Bundan artıq nələrə ehtiyac var, bundan artıq hansı əlavə nöqtələrə ehtiyac var ki, insanın qəlbli titrəsin?!

Bir bu hal bəsdir ki, İmam Hüseyin (ə) özünü hər hansı zorakılıqdan uzaq hərəkatı ilə dünyanın zülm saraylarını titrətdir və bu zülm sarayını titrətmək üçün Əhli-beytini də, körpə balalarını da özü ilə götürüb, qızmar səhrada bir yenilməzlik abidəsi qoyur. Bundan artıq nələr olmalıdır ki, pak qəlblər silkelənsin?!

Bir bu hal bəsdir ki, İmam Hüseyin (ə) özünü hər hansı zorakılıqdan uzaq hərəkatı ilə dünyanın zülm saraylarını titrətdir və bu zülm sarayını titrətmək üçün Əhli-beytini də, körpə balalarını da özü ilə götürüb, qızmar səhrada bir yenilməzlik abidəsi qoyur. Bundan artıq nələr olmalıdır ki, pak qəlblər silkelənsin?!

İnsanlar gərək gerçəkliyin özünü bilsinlər. Gerçəkliyin əksi olanda, çoxlu suallar yaranır. Deyirlər, onda bəs İmam (ə) niyə övladlarını aparmışdı? İndi ki, çıxıb su istəyəcəkdiki, niyə bu vəziyyəti yaradırdı?

Düzdür, İmam Hüseyin (ə) düşməni xar etmək üçün hər məqamdan istifadə edir. Hər addımdan, hər fürsətdən istifadə edir ki, düşmənin nahaqlığı, düşmənin içüzü daha da üzə çıxsın. Və bu anlamda biz Kərbəla səhnəsinə nəzər saldıqda, görürük ki, İmam (ə) bütün səhabə və dostlarının şəhadət məqamı çatdıqdan sonra, səslənir: "Fəryadımıza yetişəcək bir şəxs varmı?"

Diqqət etsək, görürük ki, burada insanların pak fitrətinə ün-

vanlanma var. İmam (ə) burada insanların vicdanlarına çağırış edir. Bu çağırışda, düşmənin tərəfində daha kimlərinə silkelənərək, hidayət olma potensialına ünvanlanma var. Əba Əbdillaha (ə) özünü tanıtdır, öz haqq mübarizəsini, nə üçün buraya gəldiyini, kimlərlə buraya gəldiyini, qarşı tərəfin kim olduğunu, qarşı tərəfin əcdadlarının kim olduğunu, qarşı tərəfin nə vəziyyətdə olduğunu tanıtdır.

Bütün bunları etməsi - əslində düşmənin tərəfində olan insanların haqq tərəfinə keçməsi üçün müfəviq şəraitin yaranması üçündür. Həqiqətdən də çoxlu sayda insanlar haqqa tərəf dönlür, tövbə edirlər, bu səhnələrə baxaraq, ayılırlar.

İmam Hüseyin (ə) çatdırışlarında izzət dərsi, oyanış dərsi, yaxşılığa dəvət, pisliklərdən çəkilmə dərsləri var.

İmamın (ə) körpə balasının şəhadət səhnəsi

Bəzən nəyin necə olmasını göstərmək üçün İmam Hüseyin (ə) "Fəryadımıza yetişəcək bir şəxs varmı?" kimi çağırışına diqqət ediləlməlidir. Və bu səslənmələrdən sonra Əba Əbdillaha (ə) xeymənin kənarına gəlir, qəhrəman bacısı Həzrət Zeynəbə (s.ə) buyurur: "Kiçik oğlumu mənə verin. Onunla vidalaşmaq istəyirəm".

Bütün bunlar o səhnələri müşahidə edənlər üçün ayıltmalarıdır. O mənzerənin əqli, düşüncəvi, məfkurəvi tərəfi ilə yanaşı, ruhi, vücudi, zövqi titrəyislərə səbəb olan tərəfi də var. Əba Əbdillaha (ə) öz Əli Əsgərini Həzrət Zeynəbədən istəyir. İmam (ə) pak körpəni qucağına alıb öpmək istəyərkən, zalım düşmənin zalım nökrəri Hərmələ (lənet olsun ona!) bir ox tuşlayaraq atır və ox körpənin zərif boğazından keçib, hülqumunu kəsir. Bundan artıq nə müsibət olmalıdır? Bundan artıq düşüncənin beyni üçün, ayıq qəlb üçün nə məzlumiyyət ola bilər?!

Əgər İmam (ə) birca addım geri çəkilsəydi, Peyğəmbərin (s) nəvəsi olmazdı

Əba Əbdillaha (ə) hara getdiyini də bilir, qarşısında kimin dayandığını da bilir. Əgər İmam Hüseyin (ə) bir kəlmə ilə, bir addımla geri çəkilsəydi, hər şey dəyişərdi. Amma bir kəlmə də geri çəkilmir, çünki, belə olan halda izzətinə xələl gələrdi. Əgər bir kəlmə geri çəkilsəydi, İslamın bir din olaraq siqortalıması aradan gedərdi. Əgər geri çəkilsəydi, Peyğəmbərin (s) nəvəsi olmazdı, izzət simvolu olan Həzrət Əmirəlmömininin (ə) o gözəl balası olmazdı, zülmə məruz qalmış anası, pak ətək pıyəsi olan Həzrət Zəhranın (s.ə) gözəl oğlu olmazdı.

Əhli-Beytin (ə) təmsilçiləri hər şey edirlər, fəqət izzətdən kənara çıxmaqdan savayı. Gə-

rək biz öz naqisliklərimizi, anlaya bilməməliklərimizi Aşuraya yaşıdırmayacaq. Bu anlamda biz görürük ki, tarixin ən böyük faciəsi baş verir. Altaylıq bir körpə, haqla batilin üz-üzə dayandıqı bir səhnədə iştirak edir. Bu səhnə - düşmənin nə qədər zalım olmasını üzə çıxartmaq üçün ən önəmli səhnədir. İnsanlığın ən böyük faciəsi budur ki, Kərbəla məktəbini tanımır, buraya qoşmağa əlavə nələrsə axtarır. O səhnələri tanısaq, o səhnələri yaşasaq, o səhnələrlə zövqlərimiz formallaşsa, bir İmam Hüseyin (ə) kəlməsi bəs edər ki, qəlbimiz titrəsin.

İllər öncə körpə Rüqəyyənin də adı gələndə qəlblər indiki qədər silkelənmirdi. Həzrət Rüqəyyə

toplumda tanındı, indi bir dəyərli mərsiyəxan xalis durumla Həzrət Rüqəyyədən mərsiyə deyəndə, qəlblər titrəyir, göz yaşlan axır.

Uşaqların qəlbləri Kərbəla səhnələrinə daha tez uyuşur

Nə gözəl olar ki, məhərrəm-səfər əyyamında günlərimizi bu məsələləri düşünməklə keçirək. Nə gözəl olar ki, duyğularımız bu məsələlərin yanında olsun. Çünki, onlar övladlarla gündəlik sıx təmasda olurlar. Gərək qoymayaq dünya məşğuliyyətləri bizləri öz əsirinə çevirsin. Bizim arzularımız, zövqlərimiz, düşüncələrimiz yalnız maddi məsələlərin yanında olmamalıdır. Gərək məhərrəm ayı girdəndən vətənimizin hər guşəsində bu əyyamı necə yaşatdırmaq barədə düşünek. Bəlkə ömrümüzə buna bəs etmədi. Amma ən azından nəvəmiz, nəticəmiz, kütücəmiz gələndə desin ki, mənim babam bu duyğularla yaşayıb.

Anaların bu mənada məsuliyyətləri daha böyükdür. Kərbəla məktəbi övladlarımıza indidən tanıtılmalıdır. Körpə yaşlarından uşaqlarımıza əzadlıq mədəniyyəti çatdırılmalıdır. Çünki, uşaqlarımızın qəlbləri bu məsələlərlə daha yaxından uyuşur. Övladlara "sən Hüseyinçi olmalısən" ruhiyyəsi aşılanmalıdır. Ailələr gərək məhərrəm-səfər əyyamında evdə ele bir ab-hava yaratsınlar ki, uşaqlar əzadlıq təberrüklüyünü yaşaya bilsinlər.

Bu işlərin hamısının bir hədəfi var: insan hər zaman haqqın yanında olsun. Öz cılız maraqlarını rəhbər tutaraq, haqqı tapdalmasın. Zəruri şərt budur ki, insanın xəmiri bu duyğularla yoğrulsun. Bu baxımdan, uşaq yaşlarından etibarən haqla batilin ayırd edilməsi kimi bir vərdişlər aşılanmalıdır övladlara. Gələcəyin vətəndaşının vicdanlı və izzətli durumu, bugünkü tərbiyədən asılıdır. Bütün bunlar öz-özünə düzələn mövzular deyil. Hər tərəfli diqqət, himmət göstərilməli məsələlərdir bunlar.

Allahım, bizləri Əli Əsgər ağaya xatir bağışla!

Allahım, ruhiyyələrimizi altaylıq südəmər körpə şəhid Əli Əsgərə layiq et! Amin!

MUSAVAT

Son səhifə

N 193 (7082) 14 sentyabr 2018

Qızı universitetə girdi, ona 12 qulluqçu axtarır

Hindistandan olan bir milyarderin qızı universitetə qəbul olduğu üçün atası onun həyatını yüngülləşdirmək məqsədi ilə 12 qulluqçu yığır. "The Sun" qəzetinin yazdığına görə, adı açıqlanmayan qız Şotlandiyadakı Sent Endryu Universitetinə qəbul olub. Atası yataqxanada əziyyət çəkməməsi üçün ona xüsusi villa satın alıb. Qızın ailəsi şef-aşbaz, qulluqçu, sürücü və sair vəzifələrinə 12 nəfər işçi axtarır. Gələcək qulluqçular tələbənin hər cür rahatlığının təmin edilməsinə cavabdehdilər. Onlar evin təmizliyindən tutmuş, ərzaq alınmasına, qaradrobun nəzarətinə qədər bir çox məsələləri həll etməlidilər. Personal yığılması barədə elan "Silver Swan" agentliyi tərəfindən yayılıb. Orada qeyd olunub ki, qulluqçuların illik maaşları 30 min funt olacaq. Agentliyin təmsilçiləri olayla bağlı hər hansı şərh verməkdən imtina ediblər.

22 apreldə milyonluq ailəsində böyüyən tələbə Sepi Samai efrədə açıqlamışdı ki, sırası insanların həyatından şok keçirib.

Amerikan atalar oğullarına internetdən məsləhət verir

Amerikada kişilər arasında yeni bir moda başlayıb. Bir qrup kişi tərəfindən başlanan "Yaxşı adamlar layihəsi"ndə güclü cinsin nümayəndələri evlilik, iş, özəl münasibətlərlə bağlı yaşadıkları vacib hadisələr barədə danışırlar. İnternet qəzeti olan "Huffington Post"da yer alan və "Oğlum üçün 10 tövsiyə" başlıqlı yazı kişilərin gerçək təcrübələrindən yararlanaraq uşaqları ilə paylaşdıqları modern bir ata tövsiyəsinə çevrilib. Ataların oğullarına verdikləri tövsiyələr arasında qadınlar, iş həyatı, dostlarla bağlı məqamlar da yer alır. Amerikan atalar məsləhət görür ki, sevdiyi qadınları anlamaq üçün onların gözü-nün içinə baxıb, işıltıyı görmək kifayətdir. Bundan başqa, çox vacib mövzularda yalan söylə-

məmək, ancaq insanı xoşbəxt edəcək işdə çalışmaq, tez-tez uzaq ölkələrə səyahət etmək, evlənmək üçün tələsməmək kimi məqamlar da tövsiyələr arasında yer alır.

Yaddaşını itirdi, 30 il sonra yaddaşı geri qayıtdı

Kanada sakini Sent Ketrins 30 il öncə unuduğu adını, eləcə də doğulduğu zamanı və məkanı xatırlayıb. 30 il bundan öncə amneziyaya uğrayan 51 yaşlı Sent sosial işçinin yanına gələrək adının Edqar Latyulip olduğunu və Ontariounun Kitçener şəhərində doğulub. Kanadalının sözlərinə görə, 1986-cı ildə, onun 21 yaşında, əqli cəhətdən problemlər yaşayıb. Öz doğma şəhərindən Niaqara şöbəsinə gedən yolda Latyulip başından ciddi zərbə alıb və beləcə kim olduğunu, harada yaşadığını unudub. Bütün bu illər ərzində onun adı itkin düşənlərin siyahısında olub. Hətta anası əlil olan oğlunun oğurlandığı qənaətinə gəlib. 30 il boyunca Latyulip Sent-Ketrinsdə, doğma şəhərindən saat yarımlıq məsafədə yaşayıb. Edqarın ailəsinə xəbər verilib ki, o, sağdır. Doğmalarını təsdiqləməsi üçün ona DNK testi də edilib. Kişinin anası danışır ki, oğlunun itdiyi ilk iki il özündə olmayıb. Bu hekayəni araşdıran detektiv Duyen Qinqerç isə deyib ki, bu, onun təcrübəsində ilk belə hadisədir. Onun sözlərinə görə, itkin düşdüğü zənn edilən şəxsin amneziya qurbanı olaraq başqa bir şəhərdə yaşaması faktına bu günə qədər rast gəlinməyib.

Uşaqlara lövhədə "mən axmağam" yazdırdı, 15 sutka həbs olundu

Italiyada şagirdlərə qarşı qəribə cəza üsulu tətbiq edən bir müəllimə ölkəni ayağa qaldırıb. Lenta.ru saytının yazdığına görə, İtaliyanın Palermo şəhərində cavan bir müəllimə cəzalandırmaq istədiyi uşaqlara lövhədə "Mən axmağam" yazdırıb və bununla da valideynlərin, təhsil idarəsinin təpəsinə səbəb olub. Bu müəllimənin uşaqları təhqir edərək, vəzifəsindən sui-istifadə etməsi kimi qiymətləndirilib. Nəticədə isə müəllimə 15 sutka müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Amma o da bu əməlinin doğru olduğunu deyib və apellyasiya məhkəməsinə müraciət edib. Məhkəmə cəzanı ləğv edib. Bundan sonra məktəb rəhbərliyi işi Romanın Ali məhkəməsinə təqdim edib.

QOÇ - Çox düşərli gündür. Boş durmaqdan əh xırda şansdan belə istifadə edin. Tərəfdaşlıq zəminində, perspektivli sövdələşmələrdə uğurlarınız artacaq. Amma özünüzü təxribatlardan qorumalısınız.

BUĞA - Həddindən ziyadə uğurlu gündür. Ürəyinizə yaxın adamlarla rastlaşmağınız, həmçinin sevindirici təkliflər almağınız uzun müddət yadınızda qalacaq. Səfərə çıxsanız, ehtiyatlı olun.

ƏKİZLƏR - Bütün göstəricilər gün boyu ovqatınızın xoş olacağını proqnozlaşdırır. Xüsusilə saat 14-16 aralığında xoş bir təsadüflə rastlaşacaqsınız. Ailə üzvlərinizlə mehriban davranın.

XƏRÇƏNG - Yalnız maliyyə məsələlərində uğurlarınız gözlənilir. Odur ki, əsas gücünüzü bu istiqamətə yönəldin. Kimsə borc vermək və ya almaq fikrindən uzaq olun. Axşam başqa ünvana getməyin.

ŞİR - Saat 15-ə qədər qarşılıqlı münasibətlərdə gərginlik gözləndiyindən tədbirli olun. Bunu bacarsanız, ulduzlar sonrakı müddətdə sizə xüsusi zövq verəcək. Təzə xəbər də eşidəcəksiniz.

QIZ - Səhhətlə bağlı nasazlığınız olsa da, bu, ovqatınızı pozmayacaq. Əksinə, gün ərzində iştirakçısı olduğunuz proseslər sizi xeyli fərəhləndirəcək. Ətrafınıza yaxşı insanlar toplaşacaq.

TƏRƏZİ - O qədər də uğurlu təqvim deyil. Bir tərəfdən cəhdlərinizin boşa çıxması, digər tərəfdən ətrafınızda olanların naxələfliyi ovqatınızı poza bilər. Müəyyən qədər təcrid olunub öz ələminizə qapılın.

ƏQRƏB - Fəaliyyət durumunuzda müəyyən problemlər gözlənilir, münasibətlərə fikir verin. Bundan kənar işləriniz uğurlu olmalıdır. Hətta günün ikinci yarısında qazanmaq ehtimalınız da var.

OXATAN - Günün ümumi ovqatını nəzərə alıb əsas vaxtınızı istirahətə yönəldin. Ağır fiziki və zehni işlərə girişməyin. Saat 16-dan sonra qonaq getməyə, gəzintilərə aludə olmağa dəyər.

OĞLAQ - Ulduzların düzümü rahatlığı daha çox səfər və qonaqlıqlarda tapa biləcəyinizdən xəbər verir. Çünki bu gün sizə çoxlu adamlarla təmasda olmaq vacibdir. Tənhalığa qurşanmayın.

SÜTÖKƏN - Bəxtinizdə ilahi bir təqvim durub. Bu səbəbdən də hansısa müqəddəs yeri ziyarət etməklə, kimsəsizləri sevindirməklə böyük savab qazanmış olarsınız. Axşam maraqlı insanlarla görüşünüz mümkündür.

BALIQLAR - Maliyyə vəziyyətiniz imkan versə, mütləq səfərə çıxın. Çünki xeyli müddət belə fürsət ələ düşməyəcək. Göy qübbəsi kənar təsirlərə aludə olmamağı, riskdən qorxmamağı tövsiyə edir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İt 500 funtluq sığanı uddu

Şotlandiyanın Dandi şəhərindəki bir saç ustasının iti dəyəri 500 funt olan sığanı uddu. Gözəl salonunun müştərisi sığanın itdiyini fərqləndə saç ustası bütün evi ələk-vələk edib, amma heç nə tapa bilməyib. Bundan sonra bütün şübhələr itə yönəlib. Veterinar isə müəyyənləşdirib ki, bahalı bəzək əşyası itin mədəsindədir. Çixuaxua adlı itə mədəsindəkiləri qaytarmaq üçün xüsusi maye veriblər. Amma bu, sığanı geri qaytarmağa imkan verməyib. Növbəti iki gün ərzində it sahibi bu kimi olaylar zamanı it sahiblərinin həyata keçirdiyi təcrübələri öyrənib. Nəticə isə uğurlu olub və sığa öz sahibsinə qayıdıb. 2016-cı ildə Sankt Peterburqda bir oğru polis tərəfindən yaxalananda brilyant qaşlı üzük uddu. Polislər həmin vaxt həkimə müraciət etmək əvəzinə aptekdən xüsusi dərman alaraq, üzünün oğrunun mədəsindən çıxarılmasına nail olmuşdular.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100